

Vlaams
Parlement

ingediend op **677** (2020-2021) – Nr. 8
8 april 2021 (2020-2021)

Verslag

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door Gustaaf Pelckmans, Katia Segers en Stephanie D'Hose

over het ontwerp van decreet

over de ondersteuning van de professionele kunsten

Samenstelling van de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media:

Voorzitter: Elisabeth Meuleman.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Marius Meremans, Freya Perdaens, Wilfried Vandaele, Manuela Van Werde;
Filip Brusselmans, Johan Deckmyn, Klaas Sloomans;
Karin Brouwers, Orry Van de Wauwer;
Steven Coenegrachts, Stephanie D'Hose;
Elisabeth Meuleman, Jeremie Vaneekhout;
Hannes Anaf.

Plaatsvervangers:

Andries Gryffroy, Kathleen Krekels, Philippe Muyters, Kris Van Dijck, Karl Vanlouwe;
Immanuel De Reuse, Jan Laeremans, Ilse Malfroot;
Maaïke De Rudder, Tinne Rombouts;
Els Ampe, Bart Tommelein;
Gustaaf Pelckmans, Tine Van den Brande;
Katia Segers.

Toegevoegde leden:

Tom De Meester.

Documenten in het dossier:

- 677** (2020-2021) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2 en 3: Amendementen
– Nr. 4: In eerste lezing door de commissie aangenomen artikelen
– Nr. 5 en 6: Amendementen
– Nr. 7: Verslag van de hoorzitting

INHOUD

I. Algemene bespreking	4
1. Toelichting.....	4
1.1. Situering	4
1.2. Continuïteit.....	5
1.3. Vernieuwing	6
1.4. Uitvoering.....	11
2. Bespreking in de commissie.....	11
2.1. Katia Segers	11
2.2. Gustaaf Pelckmans	12
2.3. Stephanie D’Hose	15
2.4. Filip Brusselmans.....	17
2.5. Karin Brouwers.....	18
2.6. Marius Meremans	24
2.7. Minister-president Jan Jambon.....	26
2.8. Aanvullende vragen en antwoorden.....	31
II. Artikelsgewijze bespreking en stemming	37
III. Tweede lezing	47
IV. Eindstemming	52
Gebruikte afkortingen	53
Tekst aangenomen door de commissie.....	54

Op donderdag 18 maart, donderdag 25 maart en donderdag 1 april 2021 behandelde de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media het ontwerp van decreet over de ondersteuning van de professionele kunsten.

Op donderdag 18 maart lichtte *Jan Jambon*, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, het ontwerp van decreet toe.

Aansluitend hield de commissie een hoorzitting, waarover apart verslag wordt uitgebracht (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 677/7).

Op donderdag 25 maart hield de commissie de algemene bespreking en de artikelsgewijze bespreking en stemming. Aan het eind daarvan werd een tweede lezing gevraagd.

Op donderdag 1 april hield de commissie de tweede lezing, met een nieuwe artikelsgewijze bespreking en stemming. Aansluitend hield de commissie de einstemming over het ontwerp van decreet.

(De vermelde commissievergaderingen werden als videoconferentie georganiseerd.)

I. Algemene bespreking

1. Toelichting

1.1. Situering

Minister-president *Jan Jambon* situeert het voorliggende ontwerp van decreet als de derde volledig herziene versie van het Kunstendecreet, dat sinds 2004 het belangrijkste beleidskader is voor de professionele kunsten in de Vlaamse Gemeenschap. De aanleiding voor deze herziening zijn het regeerakkoord, de beleidsnota Cultuur (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 123/1) en de visienota Kunsten (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 258/1).

De minister-president oordeelt dat vragen uit de sector, de samenleving en de overheid de nood aan een nieuw Kunstendecreet aantonen. De gewenste hervormingen gaan over de voornemens, geformuleerd in het regeerakkoord en de strategische visienota Kunsten, maar gebeuren ook op vraag van de kunstensector zelf. Die blijft vragen om meer landschapszorg en om werk- en planlastvermindering voor de kunstenuitvoeringsorganisaties. Er zijn aanhoudend vragen uit de sector om de digitale aanvraag- en opvolgingstool KIOSK nog verder te vereenvoudigen en klantvriendelijker te maken. Beoordelaars vragen eenvoudiger sjablonen, meer onderlinge afstemming en duidelijker richtlijnen. Daarnaast heeft de #metoo-beweging zowel in de brede samenleving als in de kunstensector de afgelopen jaren gezorgd voor een luide roep om meer integriteitsregels.

Ongeveer gelijktijdig heeft het Fonds voor Cultuurmanagement van de Universiteit Antwerpen in samenwerking met Cultuurloket en de Buren gewerkt aan een nieuwe Bestuurscode Cultuur. Die geldt als een nieuw ijkpunt voor de culturele sector om de principes van goed bestuur en fair practices te vertalen in hun organisaties. In zijn visienota Kunsten had de minister-president al aangekondigd dat hij de nodige aandacht wilde besteden aan good governance en dat hij zou nagaan of inzichten uit de nieuwe leidraad een aanpassing vereisten van de huidige regelgeving.

Minister-president Jambon verwijst naar nog een andere beweging die op de achtergrond meespeelt, namelijk de herijkingsoefening die de administratie heeft opgestart en die wil zorgen voor afstemming tussen de drie grote cultuurdecreten: het

Kunstendecreet, het Cultureelerfgoeddecreet en het decreet betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk. Het herijkingsproject loopt gedurende drie jaar. De basis voor de herijking is een doorgedreven juridische doorlichting en analyse van de drie cultuurdecreten en de huidige uitvoeringsbesluiten door advocatenkantoor STIBBE. De grotere helderheid, samenhang en eenvoudiger afgestemde procedures die daaruit zullen volgen, zullen niet alleen voor de overheid zelf, maar vooral voor de subsidieaanvrager een grote stap vooruit betekenen.

Als men al die bewegingen samen bekijkt, ontstaat een opportuniteit om niet slechts een paar paragrafen van het Kunstendecreet aan te passen om het regeerakkoord uit te voeren, maar om meteen het volledige kader te herbekijken, aldus de minister-president.

Waarom is hier niet mee gewacht tot na corona? De minister-president herinnert eraan dat hij in zijn visienota Kunsten heeft aangekondigd dat de nieuwe ronde voor de structurele werkingssubsidies met een jaar werd uitgesteld, namelijk van 1 januari 2020 naar 1 januari 2021 als indiendatum. Het zou van bijzonder slecht bestuur getuigen als men een dergelijk decreet herziet nadat ongeveer 90 procent van alle kunstensubsidies voor minstens vijf jaar zijn vastgelegd. De indiendatum voor die werkingssubsidies is 1 december 2021, voor alle kunstenuitvoeringsorganisaties. Wie de spelregels wil veranderen voor de komende vijf jaar, moet dat dus nu doen. Om klaar te zijn voor de indiening voor de werkingssubsidies, moet de regelgever drie tot zes maanden eerder klaar zijn, om de kunstensector tijdig en voldoende te kunnen informeren. Juli 2021 is dus de deadline om klaar te zijn met het decreet en het uitvoeringsbesluit. Daarom heeft men de voorbije weken en maanden het vernieuwde ontwerp van decreet ontwikkeld, in dialoog met de sector.

De minister-president wijst erop dat elke crisis ook een opportuniteit is. De sector heeft nood aan een duurzaam, maar toch open en flexibel ondersteuningsinstrumentarium. Organisatievormen, communicatievormen, de inhoud en kostenstructuren van initiatieven zullen vermoedelijk veranderen door de coronapandemie, maar dat is allemaal mogelijk binnen het voorliggende ontwerp van Kunstendecreet. Kunstenaars en kunstenuitvoeringsorganisaties zijn vrij om te kiezen hoe ze hun initiatieven organiseren, voor zover ze daarbij professioneel te werk gaan. Het Kunstendecreet voorziet in het kader: voorwaarden, beoordelingscriteria en principes om de artistieke kwaliteit, de meerstemmigheid en internationale vernetwerking van het kunstenveld binnen de Vlaamse Gemeenschap te garanderen.

Minister-president Jambon heeft er altijd een punt van gemaakt om de sector nauw bij het proces te betrekken, onder meer via een participatietraject. De voorbereidingen voor het nieuwe Kunstendecreet zijn in het voorjaar van 2020 van start gegaan. Het Departement Cultuur stelde in samenspraak met het kabinet een principiële nota op met de leidende principes voor het nieuwe Kunstendecreet. In juli 2020 reflecteerde een groep van dertien kunstenaars, kunstwerkers en experts onder leiding van Kunstenpunt over die nota. Ze stelden als reactie zelf een reflectienota op, die midden augustus aan het kabinet werd bezorgd. Die reflectienota van de kunstensector werd de basis voor de uitwerking van het nieuwe Kunstendecreet.

1.2. Continuïteit

Wat blijft behouden? De minister-president onderstreept dat het voorliggende ontwerp net als de vorige kunstendecreten tot doel heeft de bloei van een professioneel en kwaliteitsvol, duurzaam, maatschappelijk en cultureel divers kunstenveld te stimuleren, de internationale samenwerking en uitwisseling van de kunsten te bevorderen en de maatschappelijke inbedding te vergroten. Het ontwerp van decreet biedt in de eerste plaats een ondersteuningskader. Bestaande principes blijven behouden, zoals: vrij artistiek initiatief; bottom-up aanvragen; de

beoordeling van de artistieke kwaliteit centraal stellen. Het ontwerp van decreet wil zoveel mogelijk ruimte bieden voor vrij artistiek initiatief, op basis van bottom-up subsidieaanvragen. Net als de vorige kunstendecreten bepaalt het niet op voorhand hoe de artistieke activiteiten eruit moeten zien en worden de activiteiten in eerste instantie op hun artistieke waarde beoordeeld. De angst voor een mogelijke formattering van de artistieke praktijk is dus op niets gestoeld. Alles blijft mogelijk.

Ook de diversiteit van ondersteuning wordt behouden. Naast subsidies aan kunstenaars, kunstwerkers en kunstorganisaties, voorziet het Kunstendecreet nog steeds in werkingssubsidies voor een aantal organisaties met specifieke kerntaken: Kunstenpunt, VI.BE, Vlaams Architectuur Instituut, en Kunst in Huis. Die omkaderende organisaties met een kennisverzamelende of sensibiliserende opdracht vormen samen met de kunstinstellingen de basisstructuur van het gesubsidieerde kunstenlandschap. Daarnaast behoudt het ontwerp van decreet ook de mogelijkheid om kunstenaars te steunen via kunstkopen voor de collectie van de Vlaamse Gemeenschap.

1.3. Vernieuwing

Vervolgens zijn er de vernieuwingen. De minister-president overloopt eerst de wijzigingen die een betere beheersbaarheid en planlastvermindering beogen. Er werden om te beginnen een aantal onderbenutte subsidielijnen geschrapt en herwerkt of onder een bredere noemer geplaatst, waarbij erover gewaakt werd dat alle soorten initiatieven die in het vorige Kunstendecreet mogelijk waren, nog steeds mogelijk zijn. Daarnaast werden procedures vereenvoudigd en beoordelingscriteria aangepast, waarbij sterk is ingezet op herijking. In het vorige Kunstendecreet waren er negen beoordelingscriteria voor werkingssubsidies, in het huidige nog vijf:

- de kwaliteit van de voorbije werking;
- de kwaliteit van de voorgestelde werking;
- de kwaliteit van het zakelijke beheer;
- de relevantie van de werking voor het kunstenlandschap;
- de mate waarin het aanvraagdossier een of meer aandachtspunten uitvoert uit de visienota Kunsten.

De volgende zijn er als afzonderlijke criteria uitgehaald, herwerkt in meer generieke criteria en/of getoetst bij het toezicht:

- positionering en samenwerking;
- landelijke en/of internationale betekenis;
- kennisopbouw en kennisdeling;
- maatschappelijke en culturele diversiteit;
- ondersteuning van kunstenaars, met specifieke aandacht voor startende kunstenaars.

Minister-president Jambon benadrukt dat er voor een grotere helderheid en beheersbaarheid is gezorgd door een scherpere afbakening van doelgroepen, een beperking op het combineren van subsidies, en in bepaalde gevallen een beperking van het maximale aantal subsidietoekenningen per aanvrager. De principes van proportionaliteit werden ingebracht, wat zich zal vertalen in:

- een gerichtere, zo licht mogelijke beoordeling, in verhouding tot het subsidiebedrag;
- subsidiëring op basis van vertrouwen;
- een gericht toezicht, dat waar mogelijk risicogedreven en steekproefsgewijs zal verlopen.

Vervolgens komt de minister-president tot de inhoudelijke vernieuwingen. Ten eerste wordt er een tweeledige structuur aangebracht in het gesubsidieerde kunstenlandschap, met een onderscheid tussen kortlopende subsidies en de meer duurzame werkingssubsidies. Alle structurele subsidies worden samen behandeld. Er wordt voor het eerst een budgettaire verhouding tussen beide vastgelegd, om

het mattheuseffect tegen te gaan, dat in het nadeel speelt van kunstenaars. Dat percentage komt in het uitvoeringsbesluit, maar moet er in de eerste plaats voor zorgen dat de budgettaire ruimte voor kortlopende subsidies – vooral deze komen bij kunstenaars terecht – niet kan afkalven ten voordele van de werkingssubsidies.

Door alle werkingssubsidies samen te behandelen, en daarbij geen onderscheid aan te brengen tussen werkingssubsidies voor een of twee beleidsperiodes, wordt tegemoet gekomen aan de bezorgdheid uit de sector, die vreesde voor een nieuwe aparte categorie. De minister-president heeft er bewust voor geopteerd om de zogenaamde kerninstellingen op hetzelfde moment en binnen hetzelfde budget te laten beoordelen als de structurele werkingssubsidie voor vijf jaar. Door de 'vijf-jarigen' en de 'tienjarigen' samen te behandelen, wordt duidelijk gemaakt dat het over één kunstenveld gaat. Daarbij zal er blijvend over gewaakt worden dat ook de kunstinstellingen hun rol voor het volledige kunstenveld blijven opnemen.

Een tweede vernieuwing is een bijkomende focus op landschapszorg, die enerzijds wordt uitgewerkt via een bijkomend subsidie criterium en anderzijds via de oprichting van de Landschapscommissie. Minister-president Jambon geeft aan dat er reeds bij de herziening van het Kunstendecreet in 2018 een landschaps criterium was ingevoerd, door de link te leggen met de aandachtspunten uit de visienota. Dat wordt aangevuld met het criterium 'relevantie van het initiatief voor de discipline of het kunstenveld'. Door van relevantie een apart criterium te maken, krijgt het een belangrijke signaalfunctie: het motiveert aanvragers om hun activiteiten of werking sterker te positioneren ten opzichte van andere spelers.

Wat de nieuwe Landschapscommissie betreft, benadrukt de minister-president dat de zorg voor de evenwichten in het kunstenveld in de eerste plaats bij de beoordelingscommissies voor de respectieve disciplines ligt. De introductie van een Landschapscommissie is een bijkomende stap. De Landschapscommissie komt pas aan zet nadat de beoordelingscommissies de adviezen voor hun discipline hebben afgerond. De beoordelingscommissies per discipline beoordelen ook de tienjarige werkingssubsidies en bepalen dus de evenwichten tussen vijf- en tienjarigen per discipline. De Landschapscommissie kan vervolgens voor het volledige kunstenveld, discipline-overschrijdend, accenten leggen. Ze krijgt een beperkt percentage van het totale budget voor de werkingssubsidies, om binnen de groep van dossiers die positief beoordeeld zijn maar buiten het beschikbare budget van de disciplinecommissie vallen, bijkomend een aantal dossiers te selecteren om toch te subsidiëren. Dat kan bijvoorbeeld nuttig zijn vanuit de zorg voor minder zichtbare functies, zoals reflectie, ontwikkeling of participatie, voor historisch beperkter gesubsidieerde disciplines of om het evenwicht tussen in- en uitstroom te bewaken.

De minister-president onderstreept dat het om een positieve bijsturing gaat. De Landschapscommissie zal de beoordeling van de beoordelingscommissie niet wijzigen. Indien een beoordelingscommissie heeft geoordeeld dat een kandidaat-kerninstelling niet voldoet aan de voorwaarden en criteria voor kerninstellingen, en adviseert om de betrokken organisatie niet voor tien, maar slechts vijf jaar te subsidiëren, kan de Landschapscommissie dat niet omkeren. Wel kan de Landschapscommissie, indien de kandidaat wel aan de subsidievoorwaarden voldoet, maar minder scoort op de beoordelingscriteria, een positieve bijsturing doen op basis van de criteria waarover ze beschikt.

De derde vernieuwing betreft de ondersteuning van kunstenaars via beurzen, projecten, residentiebeurzen, tegemoetkomingen voor internationale presentatiemomenten en internationale presentatieprojecten. De minister-president staat even stil bij de hervorming van de beurzen, waarover veel verwarring bestaat. Het aantal beurzen dat een kunstenaar kan krijgen in de loop van zijn carrière, wordt beperkt, maar die beperking is niet veel sterker dan wat nu al in de praktijk gebeurt. In de afgelopen vijf jaar kreeg 83 procent van de kunstenaars slechts één beurs. 14 procent kreeg

twee beurzen. Slechts 3 procent kreeg in een periode van vijf jaar meer dan twee beurzen. Onterecht wordt soms het beeld opgehangen dat kunstenaars hun praktijk alleen maar kunnen uitbouwen door het aaneenrijgen van beurzen.

De minister-president motiveert de beperking van de beurzen in het licht van de verloning van de kunstenaars en het opbouwen van sociale rechten. In de coronacrisis is eens te meer gebleken dat de sociaaleconomische positie van de kunstenaar een belangrijke uitdaging vormt. Sociale rechten worden opgebouwd bij het ontvangen van een loon. Daarom is er een praktijk ontstaan waarbij kunstenaars het beursbedrag laten storten aan een organisatie, die hen vervolgens een loon uitbetaalt. Daardoor valt de belastingvrijstelling weg, aangezien de voorwaarde voor belastingvrijstelling van een beurs inhoudt dat het niet om een bezoldiging gaat. Een beurs die wordt aangewend voor verloning, om zo sociale rechten op te bouwen, kan dus belast worden. Dat is dan een koude douche voor de betrokken kunstenaar. Minister-president Jambon concludeert dat een beurs een slecht instrument is voor de sociale bescherming van de kunstenaar. Daarom wil hij ze beperken en de kunstenaars tegelijk aanmoedigen om voor de ontwikkeling van hun praktijk projectsubsidies aan te vragen, bijvoorbeeld voor de functie ontwikkeling, productie of reflectie.

Net zoals bij een beurs is er bij de projectsubsidie Ontwikkeling geen noodzaak tot een afgewerkt eindresultaat. Ongeveer alles waarvoor iemand een beurs zou aanvragen, kan ook via een projectsubsidie Ontwikkeling. De projectsubsidie kan in tegenstelling tot een beurs perfect ingezet worden voor verloningen en vergoedingen. Ze is dan ook belastbaar, maar dat is tenminste van meet af aan duidelijk. Een bijkomende motivering voor de beurzenbeperking is dat het soms voorvalt dat beurzen in feite al projecten zijn. Dat heeft herhaaldelijk tot bedenkingen en lagere waarderingen geleid in de beoordelingscommissies, waardoor de beurs in kwestie niet toegekend werd.

De pragmatische reden voor de kunstenaars was in veel gevallen de eenvoud van de aanvraagprocedure: geen begroting en geen financiële verantwoording. Maar dat zorgt voor een ongelijke behandeling. Sommige projecten worden dan niet op de projectcriteria beoordeeld, maar op beurscriteria, terwijl andere projecten wel op projectcriteria beoordeeld worden. Er is dus een dubbele reden om kunstenaars te motiveren om projecten aan te vragen: de opbouw van sociale rechten en de correcte beoordeling van projecten als projecten, in plaats van als beurzen, met het oog op gelijkberechtiging.

Een beurs aanvragen blijft relevant voor reflectieperiodes, heroriëntering, onderzoek, netwerking, residenties enzovoort, zolang de kunstenaar daarvoor geen verloning wil. De minister-president stipt aan dat beurzen daarom de uitzondering moeten zijn, en niet de regel. Er gaat evenwel geen enkele kans op subsidie voor het vrije initiatief van de kunstenaar verloren. De toekenning van projectsubsidies is onbeperkt in aantal en in bedrag. Wel zal de kunstenaar bij de aanvraag van een project een begroting moeten opstellen, maar ook dat kan zeer eenvoudig zijn en kan helpen voor verdere professionalisering. Men zal bewaken dat de aanvraag en verantwoording van projecten voor kunstenaars eenvoudig blijft, wat een aandachtspunt zal zijn bij de uitwerking van het uitvoeringsbesluit.

Ten slotte wenst de minister-president nog te verduidelijken waarom er twee doelgroepen voor de beurzen zijn ingevoerd: de opkomende talenten en de bewezen talenten. Dat is om specifiek de doelgroep van de opkomende talenten, en dus de beginnende kunstenaars, een duwtje in de rug te kunnen geven in de eerste fase van hun carrière. Een beginnend oeuvre moet op een andere manier beoordeeld worden dan een matuur oeuvre. Zonder die afbakening en aparte beoordeling zou het kunnen gebeuren dat jonge talenten het niet halen bij de beoordeling in concurrentie met reeds gevestigde namen. Er is geen leeftijdsgrens opgenomen, want

ook een vijftiger kan een opkomend talent zijn, of een twintiger een bewezen talent. De beslissing of iemand opkomend of bewezen talent is, wordt overgelaten aan de zelfinschatting van de kunstenaar, en vervolgens aan de beoordelingscommissies.

De vierde vernieuwing betreft het internationale instrumentarium. Residentiebeurzen zijn een synthese van de vroegere residentietoelagen en de vroegere lijn residentieplekkenbeleid. De residentiebeurzen blijven een bottom-up instrument. Kunstenaars kunnen een dergelijke beurs zowel aanvragen voor residenties waarmee de overheid een overeenkomst heeft, als voor residenties in binnen- en buitenland waarmee de overheid geen overeenkomst heeft. De internationale presentatieprojecten zijn een synthese van het vroegere presentatieplekkenbeleid en de herneming van de internationale projecten die door het Kunstendecreet van 2013 waren afgeschaft. De afschaffing van de internationale projecten, die daarna weliswaar als gewone projectsubsidies konden worden aangevraagd, heeft tot een decimering van de subsidieaanvragen voor internationale presentaties geleid. Ook buitenlandse presentatieplekken vonden de weg niet meer. Daardoor zijn heel wat presentatiekansen verloren gegaan. Bovendien kon men het niet meer monitoren, doordat de internationale projecten verstopt zaten tussen de gewone projecten. Om de zichtbaarheid van kunst uit Vlaanderen in de wereld te vergroten, moet het subsidie-instrument dus weer zichtbaar worden gemaakt. Bij de heropname van dit subsidie-instrument is een afstemming gebeurd met het internationale cultuurbeleid. Een van de subsidiecriteria bestaat erin na te gaan of het project plaats heeft in een van de regio's en landen die voor het internationaal cultuurbeleid prioritair zijn.

De vijfde vernieuwing betreft een van de meest besproken nieuwe lijnen in het ontwerp van Kunstendecreet: de werkingssubsidies voor tien jaar voor kunstenuorganisaties die zich van andere onderscheiden op het vlak van schaal, positionering of specifieke rol. De minister-president geeft aan dat een dergelijke tienjarige werkingssubsidie, net als bij andere subsidievormen, bottom-up wordt aangevraagd. De kunstenuorganisatie bepaalt zelf of ze die rol wil opnemen of niet. Die organisaties moeten aan specifieke bijkomende voorwaarden en criteria voldoen, bovenop de voorwaarden en criteria voor gewone werkingssubsidies.

Die extra subsidievoorwaarden zijn de volgende. De organisatie:

- heeft op het moment van de aanvraag minstens twee opeenvolgende beleidsperiodes voorafgaand aan de aangevraagde twee beleidsperiodes een werkingssubsidie gekregen in het kader van het Kunstendecreet;
- engageert zich om tijdens de twee beleidsperiodes waarvoor de aanvraag wordt ingediend, minstens drie functies op te nemen;
- onderscheidt zich op het moment van de aanvraag van vergelijkbare kunstenuorganisaties binnen haar discipline door haar schaalgrootte.

Wie op alle drie vragen 'ja' scoort, wordt vervolgens beoordeeld op de criteria die ook gelden voor gewone werkingssubsidies, plus op drie extra beoordelingscriteria, die kwalitatief van aard zijn:

- 1° De mate waarin de kunstenuorganisatie een cruciale en landschapsversterkende rol opneemt binnen het ecosysteem van haar sector of subsector. Dat gaat over de manier waarop de werking van deze kunstenuorganisaties de werking van andere ondersteunt, bijvoorbeeld door talentontwikkeling of coaching-trajecten, het ter beschikking stellen van infrastructuur, duurzame samenwerkingsverbanden met al dan niet lokale actoren, het aanbieden van een programma met internationale accenten, of het functioneren binnen een internationaal netwerk.
- 2° De mate waarin de kunstenuorganisatie kan aantonen dat langetermijnsubsidieering noodzakelijk is voor haar werking.

- 3° De voorbeeldrol, de mate waarin de kunstenuorganisatie op voorbeeldstellende wijze de principes van goed bestuur, fair practices en integriteit opneemt in haar werking; de mate waarin de kunstenuorganisatie duurzaam inzet op traditie en focust op vernieuwing; en de mate waarin de kunstenuorganisatie specifieke aandacht heeft voor publiekswerking en -verbreding.

Tegenover een tienjarig subsidie-engagement van de overheid mag wel iets staan, oppert de minister-president. Zoiets vraagt ook van de kunstenuorganisatie een engagement. Daarom wordt voorzien in een gesprek met de instelling, na de subsidiebeslissing, over de rol die ze wil spelen. Die rolbepaling zal gebaseerd zijn op het eigen profiel en beleidsplan, en op de analyse door de nieuwe Landschapscommissie. Vervolgens wordt die rol opgenomen in een beheersovereenkomst. Beheersovereenkomsten zullen er dus komen met de tienjarig gesubsidieerde organisaties, de kunstinstellingen en de organisaties met kerntaken. Hierin worden concrete afspraken gemaakt over:

- de subsidiëring van de werking;
- de rollen, opdrachten of kerntaken;
- de samenwerking met andere organisaties binnen of buiten het kunstenveld;
- de modaliteiten voor de werking en de evaluatie;
- de mandaatfuncties;
- de modaliteiten voor het toezicht en de maatregelen;
- de eventuele specifieke opdrachten;
- de eventuele verwerking en mededeling van persoonsgegevens.

De minister-president benadrukt nog eens dat werken met beheersovereenkomsten niet wil zeggen dat de raden van bestuur gepolitiseerd zullen worden. Er is in het ontwerp van decreet nergens sprake van het aanstellen van bestuurders vanuit de Vlaamse overheid bij kunstenuorganisaties die gesubsidieerd worden voor twee beleidsperiodes. Daarover zijn geen afspraken gemaakt. De raden van beheer zijn autonoom.

De zesde vernieuwing ten slotte betreft de toepassing van principes van goed bestuur, fair practice en integriteit. De kunstensector heeft daarover zelf een duidelijke code ontwikkeld. In het ontwerp van decreet is daarom de toepassing van de die principes op verschillende manieren opgenomen, bij zowel projectsubsidies als werkingssubsidies. De intensiteit verhoogt in verhouding tot de duur van de subsidie. Een belangrijk aspect van fair practices gaat over fair pay. De minister-president geeft aan dat dat de hoeksteen is, en tegelijkertijd een pijnpunt. Hoe kan men ervoor zorgen dat kunstenaars correct vergoed worden?

Bij projectsubsidies is de correcte vergoeding van kunstenaars en de toepassing van de principes van fair practices en integriteit opgenomen als onderdeel van het zakelijke beoordelingscriterium en als subsidievereiste. De toepassing van de principes van goed bestuur is voor deze subsidievorm niet van toepassing, aangezien de projectsubsidies ook voor individuele kunstenaars en kunstwerkers toegankelijk zijn. Indien de aanvrager een organisatie is, is de organisatie zelf niet altijd duurzaam. Fair pay daarentegen is voor alle projectsubsidies essentieel.

Aan alle werkingssubsidies die toegekend worden aan meer duurzame organisaties, wordt wel de toepassing van goed bestuur opgelegd, door dat principe enerzijds op te nemen als onderdeel van het zakelijke subsidiecriteria en anderzijds als subsidievereiste. Als daaraan niet voldaan is, kan er een terugvordering gebeuren. Naast de principes van goed bestuur moeten alle aanvragers van werkingssubsidies ook de principes van fair practices en integriteit toepassen, net zoals bij projectsubsidies. Voor werkingssubsidies is die vereiste ook opgenomen als onderdeel van het zakelijke beoordelingscriterium. Bij werkingssubsidies voor twee of meer beleidsperiodes gaat men nog een stap verder. Aan de kandidaten wordt gevraagd om die principes niet enkel toe te passen, maar om er bovendien een

voorbeeldstellende rol in op te nemen. Voor de kerninstellingen is het op voorbeeldstellende wijze toepassen van deze principes opgenomen in het subsidie criterium 'voorbeeldrol'. Voor kunstinstellingen is het opgenomen als erkenningsvoorwaarde. Om nader te bepalen wat onder die principes wordt verstaan, is er telkens een delegatie opgenomen naar het uitvoeringsbesluit.

1.4. Uitvoering

Minister-president Jambon is volop bezig met het uitvoeringsbesluit en heeft ook over die nadere bepalingen al overlegd met zowel de sector als de belangenbehartigers. Daarbij worden de richtlijnen gevolgd die zowel oKo als het Fonds voor Cultuurmanagement zelf hebben meegegeven bij de publicatie van de Bestuurscode Cultuur, namelijk om in de eerste plaats te sensibiliseren en de verantwoordelijkheid voor de toepassing van die codes bij de organisaties zelf te leggen.

Afsluitend geeft de minister-president mee dat nog enkele aspecten, waaronder de concretisering van de fair practices en de functiespecifieke criteria, verder uitgewerkt worden in het uitvoeringsbesluit. Hij zet daarover het traject van overleg met de sector verder. Vanaf juni 2021 zal het departement ook infosessies plannen voor aanvragers. De onlinetool KIOSK zal in juni 2021 nog niet aangepast zijn, maar het is de bedoeling om voor de aanvragen voor werkingssubsidies in juni wel al een dummydossier ter beschikking te stellen. Dat omvat alle vragen, tekstruimte enzovoort die in het effectieve aanvraagsjabloon in KIOSK beschikbaar zullen zijn. Op die manier kunnen aanvragers voor de zomervakantie beginnen met de concrete tekstuele voorbereiding, om dan gedegen dossiers in te dienen tegen 1 december 2021, besluit minister-president Jan Jambon.

2. Bespreking in de commissie

2.1. Katia Segers

Katia Segers noemt het voorliggende ontwerp van decreet controversieel en geen toonbeeld van goed bestuur. De Vooruitfractie onderscheidt minstens vijf redenen waarom het voor haar niet volstaat.

Ten eerste was er geen vraag naar alweer een nieuwe grondige herziening van het Kunstendecreet, ondertussen de vierde sinds 2004. Nog maar drie jaar geleden werd het decreet helemaal tegen het licht gehouden. Al van voor de verkiezingen vraagt de sector vooral decretale rust, wat alle partijen toen hebben beloofd. Vooruit vindt dat politici zich aan hun woord moeten houden. Dat niemand in de sector grote grondige herzieningen nodig acht, bleek ook weer in de hoorzitting.

Het ontwerp van decreet is daarenboven geschreven op basis van het regeerakkoord en bijgevolg gebaseerd op afspraken en de situatie van voor de coronacrisis. Niet alleen heeft de crisis de sector volledig door elkaar geschud, maar er is evenmin al zicht op de situatie nadien, met de langetermijneffecten van de crisis.

Naast ongevraagd is dit ontwerp van decreet ook onvoldragen. De sector is unaniem kritisch, wat blijkt uit de adviezen en reacties van de overkoepelende organisaties, die ze op de hoorzitting zijn komen bevestigen. Zo wordt een nieuwe categorie organisaties ingevoerd. In de visienota noemde de minister-president ze nog kerninstellingen. Deze organisaties zullen telkens voor twee beleidsperiodes van vijf jaar zeker zijn van hun voortbestaan. Maar zoiets zal het veld alleen nog maar verder opdelen en meer concurrentie veroorzaken. Zeker als er geen extra budget voor het kunstenveld tegenover staat, zal de nieuwe categorie ten koste gaan van kleine beginnende kunstenaars en kunstenuorganisaties. Maar ze dreigt ook de middenmoot te raken. De categorie teert in op de bestaande budgetten, daar een substantiële verhoging van de middelen er niet in zit.

De nieuwe categorie komt de dynamiek in het veld niet ten goede. Er is geen vraag naar langere structurele ondersteuning. Volgens de minister-president zouden de stadstheaters die willen, maar zij ontkennen dat in een open brief. Dat er beheersovereenkomsten moeten afgesloten worden, betekent meer politiek toezicht zonder toename van rechten of middelen. Het is dus aangewezen om de werkings-subsidies voor twee beleidsperiodes uit het ontwerp van decreet te halen en na te denken over een tussenoplossing voor groeiende organisaties, als de sector erom zou vragen. Katia Segers heeft amendementen ingediend om dit onderscheid op te heffen.

Het lid noemt het ontwerp van decreet ook ondoordacht. Volgens de SARC staat het vol vage formuleringen, met te veel ruimte voor interpretatie. Rechtsonzekerheid voor de aanvrager is dan het gevolg. Zo zijn grote principes als fair practice en de nieuwe Landschapscommissies niet uitgewerkt. Vooruit vraagt samen met de sector al enige tijd om het fair practices charter van oKo als bindend criterium te gebruiken voor subsidies. Het zou de sector stimuleren om cultuurwerkers naar hun waarde te betalen en in betere arbeidsomstandigheden te voorzien. Om dit te verankeren, dient de spreker eveneens een amendement in.

Verschillende sprekers hebben op de hoorzitting gewezen op een gebrek aan aandacht voor diversiteit. Diversiteit is nochtans een opdracht van iedereen. Ze mag niet uitsluitend aan de functie participatie gekoppeld worden. De overheid moet daarin veel ambitieuzer zijn. Katia Segers heeft een amendement ingediend om diversiteit in alle functies te laten meetellen.

Haar vierde punt van kritiek is dat het ontwerp van decreet voor nog meer onzekerheid zal zorgen. De beperking van het aantal beurzen gaat in tegen het levenslange en carrièrebrede leren. Carrières van artiesten verlopen zelden in rechte lijn, maar het onderscheid tussen jonge en gevestigde kunstenaars gaat daar wel van uit. De restricties die dit ontwerp van decreet invoert, dreigen de kunstenaarsbeurzen inefficiënt te maken. Ze zullen wel een planlastverlaging opleveren voor de administratie. Bij het toekennen van beurzen is het echter zaak de behoeften en rechten van de individuele kunstenaar als uitgangspunt te nemen. Zo staat het ook in het advies van de SARC: "De opdeling tussen opkomend en bewezen talent gaat niet uit van een correcte analyse van de noden van het veld. Ook het schrappen van de doorbraaktrajecten wordt in die context betreurd."

Bovendien kunnen, door de nieuwe regeling voor de aanwijzing van een rechtspersoon om loon uit te betalen, kunstenaars met een beurs geen sociale rechten opbouwen. De spreker legt twee amendementen voor om het onderscheid tussen beginnend en opkomend kunstenaar te schrappen en ervoor te zorgen dat kunstenaars met een beurs wel sociale rechten kunnen opbouwen.

Het laatste punt van kritiek van Vooruit is dat het ontwerp van decreet onrealistisch is, namelijk te ambitieus voor de beschikbare middelen. Dat geldt a fortiori doordat de coronacrisis en het daardoor ontstane gat in de Vlaamse begroting een besparingsronde onvermijdelijk maken, ook in het licht van de Brede Vlaamse Heroverweging. Door jarenlange besparingen is het kunstenveld al sterk ondergefinancierd. Door krimpende budgetten zal de concurrentie alleen nog moordender worden, wat vooral de kleine, opkomende organisaties en kunstenaars zal treffen.

Om al die redenen zal Vooruit het ontwerp van decreet niet steunen, kondigt Katia Segers aan.

2.2. Gustaaf Pelckmans

Gustaaf Pelckmans heeft de federale eerste minister, die hij een 'jeune premier' noemt, horen zeggen dat COVID-19 een les in nederigheid is. Het commissielid

vindt echter dat de crisis ook aanleiding geeft tot fierheid, bijvoorbeeld omdat mensen niet zozeer naar Ikea willen maar veeleer naar culturele activiteiten en evenementen snakken.

Bij dit ontwerp van decreet heeft de spreker zes bezorgdheden. Hij daagt de minister-president uit om ze weg te nemen en zo zijn stemgedrag nog te beïnvloeden.

Het huidige Kunstendecreet is amper twee jaar oud. Toen was het nog een werkstuk waar meerderheid en oppositie samen aan hebben gesleuteld. Met het voorliggende ontwerp is dat niet het geval. Dat vindt Gustaaf Pelckmans pijnlijk, daar de sector niet op die manier werkt. De impact van COVID-19 is daarenboven gigantisch.

De eerste vraag is dus essentieel: waarom is de vernieuwing nodig? Waarom geen kleine verbeteringen introduceren en de grote hervorming uitstellen?

Bovendien is het parlement nog maar op 24 maart geïnformeerd over de herijkingsoefening van alle cultuurdecreten, die eind 2023 zal aflopen. Die oefening is zo omvattend dat het onoorbaar is dat het parlement er pas zo laat bij betrokken is, alsook dat het Kunstendecreet nog en cours de route gewijzigd wordt.

Een tweede zorg is dat er een vierdeling komt van het landschap, met meer concurrentie en minder solidariteit tot gevolg. Er is geen draagvlak voor de zogenaamde kerninstellingen. Dat bleek uit de unanieme verwerping ervan door de sprekers op de hoorzitting. Niemand in de sector verwacht dat het doel – stabiliteit van de grote instellingen – op die manier gehaald wordt. De argumenten in de memorie van toelichting hollen alle richtingen uit.

Doordat er te weinig in het ontwerp van decreet zelf wordt vastgelegd, houden de beheersovereenkomsten en de uitvoeringsbesluiten het gevaar op politisering en inhoudelijke sturing in. De nadruk op de vier grote organisaties zorgt daarenboven voor een mattheuseffect. Voorts maakt de minister-president de theoretische onderbouw van zijn visienota niet waar met het ontwerp van decreet en spreekt hij ze er zelfs mee tegen.

De zo al preciaire situatie van de kunstenaars en cultuurwerkers verergert nog door beurzen te beperken en te verhinderen dat beursgerechtigden sociale rechten opbouwen. Zoiets ontmoedigt de instroom van onderuit, niet alleen van beginnende kunstenaars maar ook van degenen die een ander type parcours dan productie afleggen, bijvoorbeeld door te experimenteren. Dergelijke experimenten zijn nochtans van groot belang. Zogenaamd zaaigeld wordt wel erkend in andere sectoren, maar veel minder in de cultuur. Het minimumpercentage voor de kortlopende subsidie-instrumenten wordt verschoven naar uitvoeringsbesluiten. Groen dringt erop aan dat percentage decretaal te verankeren. Het gebrek aan aandacht voor die preciaire situatie staat haaks op het voornemen van de minister-president om mee te werken aan een goed federaal statuut voor kunstenaars.

Een vierde bezorgdheid van Groen is de aantasting van de rechtszekerheid, in combinatie met de budgettaire beperkingen. De budgetverdeling, het beroepsrecht, de werking van de Landschapscommissie enzovoort: dit alles wordt aan de regering gedelegeerd. In 2018 waren er welgeteld vijf gedelegeerde taken, en dan nog vooral van administratieve en praktische aard. In dit ontwerp van decreet zijn het er niet minder dan twaalf. Het is gewoon niet democratisch als een wetgever geen hoogte krijgt van wat er in de uitvoeringsbesluiten zal komen. Ook de SARC en de Raad van State hebben die kritiek geuit. Die rechtsonzekerheid wordt verzwaaard door de budgettaire onzekerheid. De minister-president maakt geen aanstalten om de ambities in het ontwerp van decreet ook budgettair te onderbouwen en maakte al duidelijk dat de budgetten zeker niet zullen stijgen. Op deze sector is nochtans

al zo lang bespaard. Amper 1 procent van de begroting gaat naar Cultuur, terwijl dat volgens Europese aanbevelingen 2 procent hoort te zijn.

De landschapszorg met zijn crossovers en samensmelting is een goede zaak. Vooral de inbedding van cultuur in het maatschappelijke veld vindt Groen heel belangrijk. Het principe is goed, maar opnieuw laat de uitwerking te wensen over. Van de Landschapscommissie worden de samenstelling, de taakomschrijving en de verhouding met andere commissies gedelegeerd naar de uitvoeringsbesluiten. Groen wil al die aspecten duidelijker omschreven zien in een decreet. Daarenboven wordt in de landschapszorg de transversaliteit niet erkend. De schotten tussen de sectoren zijn nochtans dun. In de wetenschap zou men dergelijke dunne wanden membranen noemen. Maar het ontwerp van decreet heeft geen oog voor die situatie. Integendeel, de budgetten worden per sector verdeeld. Dat is handig voor de commissies, maar bevestigt tegelijk de historische verdelingen en verhindert elke herschikking.

In de landschapszorg gaat veel aandacht naar internationalisering. Voor Gustaaf Pelckmans lijkt die keuze meer door imagodrang ingegeven dan door wat sector en kunstenaar nodig hebben. Meer dan hun producten laten zien, willen ze interageren met het buitenland.

Al vaker heeft Groen het gebrek aangeklaagd aan verbanden met belendende sectoren als onderwijs, welzijn, kansarmoede en klimaat. Wat hier voorligt, leidt tot een eilanddecreet. Voorts is er geen visie op spreiding, participatie en diversiteit. Enkele belangrijke nichesectoren, zoals de architectuurcultuur en de kunst- en reflectietijdschriften, trekken aan de alarmbel. Ze dreigen in de moloch ten onder te gaan. Nochtans zijn ze uiterst belangrijk, bijvoorbeeld architectuurcultuur voor de klimaatimpact van de ruimtelijke ordening. Met die bron aan beleidsinspiratie wordt niets gedaan. Goed bestuur, fair pay en integriteit worden in theorie naar voren geschoven, maar Gustaaf Pelckmans ziet te weinig garanties voor een goede installatie, monitoring en handhaving.

De spreker destilleert uit zijn bezorgdheden een aantal vragen.

Omdat structureel erkende kunstorganisaties geen beroep meer kunnen doen op projectsubsidies, zullen de structurele aanvragen de hoogte in gaan. Elke instelling en gezelschap moet zijn experimenten voortaan betalen met werkingsgeld. Heeft de minister-president de financiële gevolgen hiervan ingecalculeerd? Zal hij hiermee rekening houden in de totale budgettering van het Kunstendecreet en meer specifiek in het budgettaire aandeel van de zogenaamde dynamische ruimte?

Plant de minister-president in deze regeerperiode erkenningen van Vlaamse kunstinstellingen? Zo ja, welke? Wat is dan de budgettaire consequentie? De drie zogenaamde stadstheaters, KVS, NTGent en Toneelhuis, stelden zich kandidaat als kunstinstelling. Waarom is die betere oplossing afgevoerd of niet overwogen?

In de memorie van toelichting kondigt de minister-president aan dat hij vanaf de start van het voorliggende ontwerp van decreet een relevant percentage van het beschikbare kunstebudget voor kortlopende subsidie-instrumenten reserveert. Dat percentage staat echter niet in de ontwerp tekst. Waarom wordt zoiets in een uitvoeringsbesluit geregeld? Tot welk budget zal dit percentage zich verhouden? Zitten de uitgaven voor de kunstinstellingen erbij? Zal het een minimum- of een vast percentage zijn?

In het bottum-upverhaal van de kunsten nemen de zogenaamde participatieve kunsten toe, dikwijls ook nog gelinkt aan multidisciplinaire uitingen zoals urban arts, cultuureducatie en sociaalartistieke projecten. Krijgen zij een aparte beoordelingscommissie of vallen ze onder de Landschapscommissie? Hoe hoog zal het

budget van de Landschapscommissie zijn? Wie zal erin zitten? Zonder die informatie kan Groen het ontwerp van decreet zeker niet goedkeuren.

Voorts polst Gustaaf Pelckmans hoe de minister-president de passages over integriteit denkt te handhaven. Aan de ernstige problemen die de laatste tijd naar boven zijn gekomen, is nog geen gevolg gegeven. Zal de minister-president voortaan wel overgaan tot bijvoorbeeld het intrekken of verminderen van lopende subsidies? Hoe zwaar zal het integriteitsbeleid wegen bij de beoordeling door de commissie?

Is het ontwerp van decreet voorgelegd aan de Nationale Cultuurpactcommissie, opdat die kan beoordelen of het beantwoordt aan de regels van goed bestuur? Is het ontwerp getoetst bij de redacteurs van de Code Goed Bestuur?

Correcte en efficiënte beroepsprocedures moeten rechtszekerheid garanderen. Momenteel is er enkel een beperkte procedure bij het kabinet met betrekking tot procedurele kwesties, of een zware procedure voor de Raad van State. Die laatste is voor kleine organisaties en individuele kunstenaars geen optie. Zijn een ombudsdienst of andere lichtere procedures overwogen, zoals ze wel bestaan bij Literatuur Vlaanderen en het VAF?

In het advies van de Raad van State staat een lijst opmerkingen over de territoriale bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap. In de memorie van toelichting staat wel enige verduidelijking over wat betrokkenheid met Vlaanderen precies kan inhouden. Bij artikel 42 wordt gespecificeerd dat een aanvrager van een internationaal project of een tegemoetkoming voor een internationaal presentatiemoment gevestigd moet zijn in het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel Hoofdstad. Waarom werd voor die beperking gekozen? Dreigt ze de internationale interactie niet veeleer in te dammen dan te stimuleren? Het lijkt wel of het ontwerp van decreet veeleer imagopromotie beoogt dan stimulering van de internationale artiestensector.

De Morgen stelt: "De sector lust het decreet niet." Volgens De Standaard is het een knutseldecreet. Dit goedkeuren zet de sector voor vele jaren vast. Daarom vraagt Gustaaf Pelckmans de minister-president met aandrang om een maand pauze te overwegen. Daarin kan hij dan met de sector overleggen en over enkele amendementen nadenken.

Voorts circuleren er al teksten van het uitvoeringsbesluit. De spreker smeekt dat de commissieleden de laatste versie daarvan krijgen voor de stemming over het ontwerp van decreet.

Tot slot daagt Gustaaf Pelckmans de minister-president uit om de slogan waar te maken waarmee hij de beleidsperiode heeft ingeleid: 'plus est en nous'.

2.3. Stephanie D'Hose

Stephanie D'Hose was vanaf het begin een koele minnaar van de zogenaamde tussencategorie, ook al stond die in het regeerakkoord. Het commissielid is dan ook blij dat daarvoor geen aparte categorie komt. Zoals al aan bod kwam in de hoorzitting over de herijking van de cultuurdecreten, vraagt ze de nodige aandacht voor de drie bastions. De minister-president heeft een oplossing gevonden voor de vraag van een aantal organisaties om langetermijnzekerheid. De sprekers op de hoorzitting over het voorliggende ontwerp van decreet waren niet positief over de twee keer vijf jaar, maar andere spelers zijn dat wel. Het is zaak voldoende rekening te houden met de gelaagdheid en de diversiteit van de sector. Met de erkenning voor tien jaar zonder tussencategorie is de grootste gemene deler gevonden.

Bewindvoerders kunnen in coronatijden de kop in het zand steken en afwachten tot de crisis voorbij is, of de crisis aangrijpen als een window of opportunity om de sector beter uit de crisis te loodsen. Het ontwerp van decreet schept daartoe de mogelijkheden. Een maand de pauzeknop indrukken vindt Stephanie D'Hose geen goed idee. De sector wacht op de uitvoeringsbesluiten om aan de slag te kunnen. Veel organisaties willen deze zomer een eerste draft klaarmaken van hun dossier. Het is zaak te kunnen werken aan de uitvoeringsbesluiten en aan het draaiboek, die inderdaad nog heel wat zullen moeten op punt stellen.

De hoorzitting over de herijking heeft de spreker geleerd waarom de minister-president gekozen heeft om dit ontwerp van decreet zo slank mogelijk te houden. Dankzij die toelichting van het departement heeft ze nu een groot vertrouwen in de manier waarop een en ander geconcretiseerd zal worden. Met betrekking tot de delegering zal Marius Meremans trouwens nog een amendement toelichten.

De grote doelstellingen van cultuurbeleid zijn de artistieke praktijk versterken en gepaste en zinvolle ondersteuning bieden aan de kunstenaar in elke fase van zijn loopbaan. Het ontwerp van decreet regelt een deel van die ondersteuning, maar een en ander hangt samen met het kunstenaarsstatuut, waaraan het federale niveau momenteel werkt. Stephanie D'Hose roept alle partijen op om die twee als een geheel te zien. Daaraan dient Vlaanderen flankerende maatregelen te koppelen, waarbij er oog moet zijn voor spreiding. Dat valt niet in een kunstendecreet te regelen omdat het de hele cultuursector aangaat. Het lid roept de commissie op om daar samen werk van te maken.

Met dit ontwerp van decreet wordt nu een eerste horde genomen. Het uitvoeringsbesluit en het draaiboek zijn de belangrijke volgende horden. In de hoorzitting zijn immers enkele terechte bekommernissen gebleken, bijvoorbeeld over de beurzen. Het is goed dat de regeling niet gebetonneerd wordt in het decreet, maar dat flexibiliteit mogelijk blijft. Dat er meer ingezet wordt op projectsubsidies dan op beurzen, gebeurt net met het oog op de sociale rechten. Stephanie D'Hose vraagt om daarover sowieso met de federale belastingautoriteit overleg te plegen. De sector ziet de omslag van beurzen naar projectsubsidies veeleer als een bedreiging. Kunstenaars denken dat projectsubsidies een ander doel hebben dan beurzen. Kortom, het lid pleit om nog eens goed na te denken over het uitvoeringsbesluit, onder meer over de beperking van het aantal beurzen.

De maximumbedragen en de beperking op de aanvragen geven de indruk dat er aan de precaire sociaaleconomische toestand van de kunstenaar niets gedaan wordt. De invoering van de fair practices en fair pay wordt wel ervaren als een positief signaal. Wat de landschapszorg betreft, belijdt het lid haar geloof in de Landschapscommissie. Haar praktijkervaring leert dat een minister en zijn kabinet overspoeld worden met adviezen van beoordelingscommissies en administratie. Dat zorgt voor onbedoelde lacunes, zoals vorige regeerperiode met het Limburgplan. Dat het geheel nu geobjectiveerd wordt door de Landschapscommissie, die een overzicht heeft en dus kan beoordelen of alles gedekt is, is net het tegendeel van meer politisering. Stephanie D'Hose hoopt dat een volgende minister van Cultuur, los van zijn politieke partij, min of meer hetzelfde zal doen, net zoals minister Jambon hierin het beleid van zijn voorganger Sven Gatz min of meer voortzet. Het doel is immers partijgrensoverschrijdend: ervoor zorgen dat de kunstenaar het goed heeft.

Zeker gezien de gebeurtenissen aan het begin van de regeerperiode, verheugt het Stephanie D'Hose dat er een decretaal percentage komt voor de kortlopende subsidies, de humuslaag voor de sector. Het is nu zaak ervoor te zorgen dat het percentage voldoende hoog komt te liggen.

Heel wat kunstenaars steken tijd in een dossier dat vervolgens een goede beoordeling krijgt, maar toch geen subsidies. Die anomalie valt niet uit te leggen. Dat in dit ontwerp van decreet getracht wordt de financiële bottleneck aan te pakken, is alvast een goede zaak.

De principes die het ontwerp van decreet vastlegt, noemt Stephanie D'Hose de juiste. Het zal nu zaak zijn er de nodige middelen aan te koppelen. De minister-president heeft in Open Vld een medestander om te strijden voor meer budgetten. Zeker na de pandoering van de coronacrisis is dat meer dan nodig. Open Vld zal het ontwerp van decreet dan ook goedkeuren als de meerderheidsamendementen, die Marius Meremans nog zal toelichten, worden aangenomen.

2.4. Filip Brusselmans

Filip Brusselmans heeft de indruk dat de minister-president vooral geen potten wil breken. De minister-president kiest niet voor de ingrijpende herstructurering of wijziging waar Vlaams Belang wel voor wil gaan. De belangrijkste basisideeën van het Kunstendecreet blijven behouden: de bottom-upaanvragen, het basiscriterium van de artistieke kwaliteit beoordeeld door experts uit de sector zelf.

De verwondering van sommige leden bij de tienjarige werkingssubsidies voor enkele organisaties, verbaast Filip Brusselmans. Een duurzaam subsidieperspectief voor enkele grotere kunstenhuizen staat in het regeerakkoord. De minister-president lanceerde dan wel het begrip kerninstelling, maar laat ook heel wat ruimte voor interpretatie. Bovendien is het hoegenaamd niet duidelijk hoe de kerninstellingen zich moeten gedragen ten opzichte van organisaties die duidelijke kerntaken hebben, zoals Kunstenpunt. Ook schort er wat aan het plan om beheersovereenkomsten af te sluiten met de grote kunstenhuizen en de kerninstellingen. Op zich is er niets mis met beheersovereenkomsten, maar het is een gevaarlijke weg om de condities waarin instellingen opereren, pas uit te werken in hun beheersovereenkomst. Een parlement daar weinig inspraak in geven, is de kar voor het paard spannen.

De budgettaire verhouding in de tweeledige structuur met kortlopende subsidie-instrumenten en werkingssubsidies wordt decretaal bepaald, maar toch blijft er voor Filip Brusselmans nog heel wat onduidelijk.

Het instrumentarium voor internationalisering van kunstenaars en kunstenuorganisaties wordt uitgebreid, in de hoop de uitstraling van de Vlaamse kunstensector te vergroten. Dat noemt de spreker een typische 'Jambon-doelstelling'. Internationale ambitie hebben is goed, maar zich daarop blindstaren niet. Kunst en kunstenaars kunnen alleen maar gedijen op een gezonde voedingsbodem. Op de eerste plaats moet er dus geïnvesteerd worden in optimale werkomstandigheden. Excellentie moet primeren op internationalisering en vermarkting. Vakbekwame en gedreven kunst en kunstenaars verkopen zichzelf, ook internationaal, en zonder substantiële extra overheidssteun.

Uit de hoorzitting kwam naar voren dat het ontwerp van decreet – indien al niet onduidelijk – minstens voor meerdere interpretaties vatbaar is. Dat maakt dat veel mensen met een pak vragen zijn blijven zitten. Filip Brusselmans overloopt de belangrijkste vragen.

De eerste gaat over de opportuniteit en de timing. In deze uitzonderlijke tijden houdt een dergelijke wetgevende ingreep een risico in. De effecten die het decreet ongetwijfeld zal hebben op de sector, zijn bijzonder moeilijk te schatten, te meer omdat de opstellers zich enkel hebben gebaseerd op de eigenschappen van de sector voor de crisis. Hoe verantwoordt de minister-president dit, gelet op het onloochenbare feit dat de sector er totaal anders uitziet door de coronacrisis? Of is

hij van plan – wat de spreker niet hoopt – om erop in te spelen door nog inderhaast te corrigeren?

Ten tweede is er geen duidelijkheid over de verhouding tussen het decreet en de uitvoeringsbesluiten. Zo is niet bekend wanneer de adviesronde van start zal gaan en is er dus geen zicht op de concrete timing van een en ander. Ook Filip Brusselmans vraagt om de laatste ontwerpversie van het uitvoeringsbesluit aan het parlement voor te leggen vóór de stemming over het ontwerp van decreet. Voorts vraagt hij duidelijkheid over essentiële elementen, zoals de regels voor de aanvragen, de beoordelingen, de toekenningen, de uitbetalingen, de remediëring en de sancties. Hetzelfde geldt voor de beheersovereenkomsten. Terecht vraagt de sector zich af of die eigenlijk wel nodig zijn. Welke elementen kan de minister-president aanvoeren voor hun noodzaak? Vormen ze geen bedreiging voor de autonomie van kunstenaars en instellingen? De minister-president en het departement staan zichzelf wel heel veel ruimte toe. Waarom krijgt het parlement daar niet meer in te zeggen?

Er blijft ook onduidelijkheid over de in het ontwerp van decreet vastgelegde subsidie-instrumenten. Zo is er vooralsnog geen percentage voor de kortlopende subsidies. Vlaams Belang kan zich vinden in het amendement van de meerderheid daarover. Het is goed dat het percentage berekend wordt op basis van de werkingssubsidies. Diverse actoren wezen terecht op het arbitraire karakter van de spelregels voor de toewijzing van beurzen waarbij vooral jonge, instromende kunstenaars wel eens uit de boot zouden kunnen vallen. Ook die verdienen meer duidelijkheid. Bovendien blijven verschillende actoren erop wijzen dat het decretale kader over de projectsubsidies niet langer voldoet. Hoe wil de minister dit onderdeel sluitend maken?

Het concept van de landschapszorg wordt verder uitgewerkt. Dit is op zich een goede zaak. Tot nu toe was alles immers nogal wazig, met een geutje flou artistieke eroverheen. De vraag is echter welke rol de nieuwe Landschapscommissie precies zal spelen. In het ontwerp van decreet krijgt deze commissie de taak om de door de verschillende beoordelingscommissies positief beoordeelde dossiers die om budgettaire reden niet gehonoreerd worden, opnieuw in overweging te nemen vanuit een transdisciplinaire benadering. Dat laatste vindt Filip Brusselmans een wazige term. De Landschapscommissie moet daarbij rekening houden met een aantal elementen, waaronder niet in het minst de aanbevelingen uit de landschapstekening van Kunstenpunt. De rol verschilt van de regeling in het Cultureelerfgoeddecreet, waarbij de verschillende beoordelingscommissies samen met de adviescommissie het geheel van de resultaten van de beoordelingsronde bekijken. Wat is de exacte rol van de Landschapscommissie en binnen welke klijtlijnen moet ze werken? Het kan niet de bedoeling zijn dat beoordelingscommissies een beleid gaan voeren om de too-big-to-fails systematisch naar de Landschapscommissie te verwijzen om zo meer uitgaven te kunnen goedkeuren voor de rest.

Dat de Vlaamse Regering ingaat op de vraag tot planlastvermindering voor het culturele werkveld, keurt Filip Brusselmans goed. Toch heeft de spreker bedenkingen bij de modus operandi. Heeft het departement de administratieve lasten nauwkeurig in kaart gebracht? Volgens het ontwerp van het decreet komt er gericht toezicht. Deze wollige bepaling houdt, indien niet verder uitgewerkt, een risico in, aangezien de subsidiëring wordt verleend op basis van vertrouwen.

Vlaams Belang is voorstander om iets te doen dat nog niet één Vlaamse Regering heeft aangedurfd: bepalen wat Vlaanderen op het vlak van cultuurbeleid werkelijk nodig heeft. Het gaat om vragen als:

- hoeveel en welke instellingen moeten er zijn;
- welk aanbod moet verzekerd worden;

- welke randvoorwaarden moeten worden gerealiseerd;
- welke middelen heeft Vlaanderen daarvoor over.

Tot slot vraagt het lid of een aantal sleutelbegrippen scherper gedefinieerd zullen worden in het ontwerp van decreet. Heel wat participanten aan de hoorzitting hadden kritiek op de vaagheid van de begrippen. Op basis van enkele ervan worden wel steun of subsidies toegekend. Onduidelijkheid leidt tot verwarring en rechts-onzekerheid.

Door de staat bevoogde cultuur werkt niet. Dat hebben alle decreten en bepalingen bewezen. De overheid mag geld geven om patrimonium te restaureren, het dak van musea te herstellen, de spots te laten branden in theaterzalen enzovoort, maar creativiteit moet haar eigen weg zoeken. De politiek moet zich beperken tot haar kerntaak, namelijk efficiënt besturen. Het Vlaamse cultuurwezen is al sinds jaar en dag in handen van klerken en schoolmeesters. Telkens toeteren ze luid over vrije expressie en 'Vlaanderen, de verbeelding werkt', maar wel strikt binnen het door de overheid afgelijnde raamwerk. Hun corebusiness is per slot van rekening subsidies binnenrijven. Wie zoiets hardop zegt, wordt meteen naar de brandstapel verwezen.

Desalniettemin roept Filip Brusselmans op: schaf de handel van de subsidies af. Het tijdstip is perfect: never waste a good crisis. Daarmee pleit het Vlaams Belang niet voor een kaalslag van het culturele werkveld, maar voor een doordacht en herdacht beleid. Beter wat meer aan weinigen geven dan wat minder aan velen. Aangezien het ontwerp van decreet dat niet waarmaakt, zijn de stemintenties van het Vlaams Belang duidelijk.

2.5. Karin Brouwers

Karin Brouwers acht een uitgebreide bespreking belangrijk opdat de minister-president nog verduidelijking kan geven bij de vragen en bekommernissen die op de hoorzitting van een week eerder zijn geuit.

Vooraf wil het lid echter enkele aspecten belichten waarover CD&V positief is. Ten eerste gaat het om de Landschapscommissie. Het is een oud zeer in het Kunsten-decreet dat het overzicht over alle disciplines en commissies soms ontbrak. De landschapszorg is een belangrijke stap om een evenwichtig advies aan de minister te bezorgen.

De coronacrisis heeft de reeds bekende precaire situatie van kunstenaars en freelancers weer heel erg duidelijk gemaakt. Een tweede positief aspect is dan ook de nadruk op fair pay en fair practice. CD&V roept de sector op om deze principes verder uit te werken en ter harte te nemen. Samen met de nadruk op good governance zal het bijdragen aan de verdere professionalisering van de sector.

Eindelijk komt er ook een decretale verankering van de verdeling tussen kortlopende en werkingssubsidies. Het gemarchandeer tussen budgetten van projecten en werkingssubsidies zal ophouden, daar de dynamiek en vernieuwing in de sector zullen garanderen dat de kunstenaars niet meer de dupe zijn van vragen om extra werkingssubsidies.

Vervolgens bespreekt Karin Brouwers de belangrijkste bedenkingen van de critici. Een kritiek die al weerklinkt sinds de visienota Kunsten is gepubliceerd, is dat een dergelijke belangrijke hervorming niet gepast zou zijn in een volle pandemie. CD&V heeft alle begrip voor de moeilijke omstandigheden van de kunstensector. Het lid heeft geen duidelijk antwoord gekregen op haar vraag in de hoorzitting wat de participanten zouden prefereren: een standstill – dus geen nieuwe ronde –, een nieuwe ronde volgens het huidige Kunstendecreet, of een nieuwe ronde met het

nieuwe ontwerp van decreet. Wel was er ruimte voor nuance en gaven de sprekers toe dat de impact van de pandemie pas over enkele jaren zal blijken. Ze erkenden ook dat organisaties zich aan het voorbereiden zijn op de nieuwe regeling en dat het Kunstendecreet niet het enige ondersteuningsinstrument is voor de kunstensector. CD&V gelooft dat goede aanpassingen aan een decreet nooit op een slecht moment kunnen komen.

Een tweede vaak gehoorde kritiek is dat het voorliggende ontwerp van decreet vooruitloopt op de herijkingsoefening van alle cultuurdecreten. Onder andere de SARC zegt dat die herijkingsoefening, maar ook het omvattende kader, nog niet klaar zijn en dat er dus met dit nieuwe kunstendecreet een voorafname wordt gedaan. De cultureelerfgoedsector en het sociaal-cultureel werk vrezen dat ook zij in dit sjabloon zullen geduwd worden. De projectleiders van het departement hebben evenwel verzekerd dat dit niet hun bedoeling is. CD&V vraagt de minister-president nadrukkelijk om bij het ontwikkelen van sectorale decreten respect te hebben voor sectorspecifieke noden en dus geen eenheidsworst te creëren. De sterkte is steeds geweest dat elke sector het ondersteuningsmodel krijgt dat beantwoordt aan de sectorspecifieke behoeften. Uiteraard is een efficiëntieoefening zinvol maar die moet vertrekken vanuit het standpunt van de sector en niet vanuit het streven naar een slanke overheid.

In dat verband blijft CD&V pleiten voor een grondige studie naar de mogelijkheden voor een verdere verfondsing van de kunstensector. Dat is niet hetzelfde als een fondsmatige aanpak in het departement. De beide bestaande fondsen VAF en Literatuur Vlaanderen hebben de voorbije twintig jaar overduidelijk hun meerwaarde aangetoond. Ze hebben een solide decretale basis, die voor CD&V niet ter discussie kan staan. CD&V vraagt dus de externe, wetenschappelijke vervolgstudie die de minister-president heeft aangekondigd in zijn visienota Kunsten. Verfondsing kan voor bepaalde kunstensectoren zoals muziek, beeldende kunst en design een uitstekende zaak zijn.

Dat het ontwerp te beperkt is en er te veel doorgeschoven wordt naar de uitvoeringsbesluiten, is voor een deel ook een bekommernis van de CD&V. Juridische experts kunnen dan wel pleiten voor beknopte en flexibele decreten, maar het Cultuurpact bepaalt dat elke subsidieaanvrager vooraf een volledig zicht moeten hebben op de erkennings- en subsidievoorwaarden en op de wijze van beoordeling. Artistieke subsidies toekennen is een delicate en subjectieve kwestie. Dus moet het beoordelingsproces zo objectief en transparant mogelijk zijn. CD&V hoopt dat de minister-president extra tijd neemt om in nauw overleg met de sector en de Adviescommissie Kunsten de belangrijke uitvoeringsbesluiten op te stellen, en daarbij rekening houdt met onder meer de impact van de pandemie. Vanuit die transparantiebekommernis stellen de meerderheidsfracties trouwens een amendement voor om onverenigbaarheden in het decreet op te nemen.

De kandidaatstelling voor de pool van experts en beoordelaars gebeurt nu via het systeem 'iedereen kan zetelen'. Hoe zal de nieuwe pool samengesteld worden? Komt er een open oproep? Zijn er selectieprofielen? Moeten kandidaten zich aanmelden via KIOSK? Een campagne om kandidaten te werven, lijkt CD&V in ieder geval zinvol. Het Kunstendecreet staat of valt met gemotiveerde en deskundige beoordelaars.

Een ander punt van kritiek is dat het ontwerp van decreet een top-downbenadering huldigt en dus te sturend is. Ook voor die kritiek heeft CD&V begrip. Elk cultuurdecreet moet een delicaat evenwicht zoeken tussen de terechte aandacht voor landschapszorg – door opdrachten op te leggen – en het respect voor de autonome werking van organisaties, het bottom-upbeleid. CD&V vraagt de minister dat evenwicht te bewaken bij de uitvoering, zowel in de uitvoeringsbesluiten als bij de beheersovereenkomsten met de kunstorganisaties die een tienjarige werkingssub-

sidie vragen. Het kan niet de bedoeling zijn dat bijkomende opdrachten een soort buitendecretaal uitsluitingscriterium worden voor organisaties. Anderzijds mag van organisaties die een langdurig financieel engagement van de samenleving krijgen, verwacht worden dat ze op een volwassen manier afspraken maken met de overheid over de uitvoering van hun beleidsplan en het toezicht erop.

Een van de meest gehoorde punten van kritiek is dat niemand om kerninstellingen zou hebben gevraagd of ze zou wensen. Er zijn echter wel degelijk kunstorganisaties die gevraagd hebben om een grotere financiële zekerheid op langere termijn. Het staat ook in het regeerakkoord. Kunstorganisaties die wegens hun werking en schaalgrootte kunnen aantonen dat ze behoefte hebben aan een langdurige overeenkomst van twee beleidsperiodes in plaats van één, en de bijhorende financiële zekerheid, kunnen daartoe een aanvraag indienen. Niet meer en ook niet minder: er komt geen nieuwe categorie en er komt geen verdere opdeling van het kunstenveld. Het is in ieders belang dat afspraken daarover op papier staan. Het ontwerp van decreet noemt dat een beheerovereenkomst, maar het had even goed een subsidieovereenkomst genoemd kunnen worden. Of er veel kandidaten zijn, weet Karin Brouwers niet. Organisaties zullen immers moeten afwegen of die langdurige zekerheid opweegt tegen een stabiele werkingssubsidie die gedurende die tien jaar enkel geïndexeerd wordt.

Dat deze oplossing niet beantwoordt aan wat deze organisaties voor ogen hadden, namelijk een kunstinstelling worden, is best mogelijk. CD&V is het eens met de argumentatie van de minister-president: "We zouden ook het aantal kunstinstellingen gevoelig kunnen uitbreiden. Maar dan begeven we ons op een pad dat zal leiden naar een inflatie van het aantal kunstinstellingen, wat steeds meer budget uit de structurele pot zal wegzuigen. Want kunstinstellingen zijn verzekerd van hun subsidiëring tot ze dat statuut verliezen. Ik begrijp dat dit een aantrekkelijk perspectief is, maar onoordeelkundig die deur wagenwijd openzetten, is evenzeer onbehoorlijk bestuur." Voor CD&V kunnen tijdens deze regeerperiode geen nieuwe dergelijke kunstinstellingen erkend worden. De procedure in artikel 61 wordt dus niet gebruikt.

De minister-president zal in een uitvoeringsbesluit de decretale voorwaarden voor selectie en beoordeling van deze aanvragen uitwerken. CD&V vraagt om niet louter kwantitatieve drempels of uitsluitingscriteria te hanteren. Een omvattende appreciatie en de afweging van alle beoordelingscriteria zullen immers samen bepalen of een kunstorganisatie in aanmerking komt voor een tienjarige werkingssubsidie. Het is bovendien niet evident om een objectieve kwantitatieve drempel voor schaalgrootte te bepalen, gezien de grote verschillen tussen de disciplines. De werkingssubsidies in bijvoorbeeld de beeldende kunsten liggen veel lager dan die in de podiumkunsten. Dergelijke drempels mogen ook geen richtbedrag worden bij een volgende subsidieronde.

Dat de beperkende maatregelen voor de beurzen nefast zijn voor de artistieke carrière, is een volgend punt van kritiek van diverse sprekers in de hoorzitting. CD&V benadrukt enkele belangrijke uitgangspunten die in de doelstellingen van het Kunstendecreet staan. De overheid biedt een palet aan ondersteuningsmechanismen om de artistieke praktijk van professionele kunstenaars en kunstorganisaties te ondersteunen. Aanvragers kiezen zelf welk ondersteuningsmechanisme het beste aansluit bij hun behoeften: het 'follow the actor'-principe. Alle ondersteuningsinstrumenten moeten kunstenaars – zowel de zelfstandigen als de werknemers – een faire vergoeding garanderen waarmee ze sociale rechten kunnen opbouwen en een fiscale bijdrage kunnen leveren. Zoals Cultuurloket heeft bevestigd in de hoorzitting, bouwt een kunstenaar met een beurs geen sociale rechten op. Het is zaak de kunstenaar geen vergiftigd geschenk te geven. Anderzijds is een beurs voor heel wat kunstenaars de enige manier om uit de ratrace te stappen en de tijd te nemen om te reflecteren en te creëren.

Het ingewikkelde probleem van het sociale en fiscale situatie van de kunstenaars kan niet opgelost worden met dit ontwerp van decreet. CD&V engageert zich om dit debat ten gronde te voeren in het federale parlement. De Kamer is gestart met hoorzittingen om oplossingen te zoeken. Daarbij mag niet uit het oog verloren worden dat het kunstenaarsstatuut een specifieke werkloosheidsregeling kent, met een vangnet. De instapdrempel mag omlaag, maar de regeling mag geen hangmat worden. Een vlottere uitstroom is essentieel.

CD&V belooft om de mogelijke negatieve effecten op de kunstenaarscarrières van dit nieuwe Kunstendecreet te monitoren en indien nodig tijdig bij te sturen. Als de situatie federaal wijzigt, kan Vlaanderen nog altijd zijn uitvoeringsbesluit en eventueel zelfs het decreet aanpassen. De wendbaarheid van dit kaderdecreet en het uitvoeringsbesluit wordt dan een pluspunt.

Als de Vlaamse Gemeenschap enige geloofwaardigheid wil hebben in het debat over de herziening van het kunstenaarsstatuut, dan moet ze goed voor eigen deur veggen. De coronacrisis heeft duidelijk aangetoond dat wie geen sociale rechten heeft opgebouwd, in een preciaire situatie belandt. Vandaar het belang om werk te maken van een echt fairpaybeleid in de hele kunstensector. Zo kan er voor zelfstandige artiesten gezocht worden naar afspraken over minimumbedragen per prestatie. Dit Kunstendecreet kan en moet daarbij een steun zijn. CD&V roept de sector in al zijn geledingen op om dit debat aan te gaan.

De kritiek dat projectsubsidies geen volwaardig alternatief zijn voor de beurzen, lijkt meer en meer op een welles-nietesspel tussen believers en non-believers. CD&V heeft geen zin om daarin scheidsrechter te spelen. De sociale bekommernissen van de minister-president en het departement zijn oprecht. Eindelijk wordt een beschermd percentage voor de kortlopende subsidies in een decreet verankerd. De oude doelstelling om minstens 10 procent van het kunstenbudget voor projectsubsidies voor te behouden, zal zo misschien gehaald worden. Over de berekeningsbasis voor dit percentage is er een amendement van de meerderheid.

Een volgend punt van kritiek was dat beurzen vooral voor de beeldende kunstenaars een belangrijk instrument zijn. Zij voelen zich dus extra geviseerd en gediscrimineerd. Bijna de helft van de beursaanvragen komt inderdaad uit deze sector. Bij de projectsubsidies komen beeldende kunsten veel minder aan bod. De beeldende kunsten hebben in het Kunstendecreet een historische achterstand. De CD&V-fractie heeft daarvoor al in 2004, bij de totstandkoming van het eerste schottenloze Kunstendecreet, gewaarschuwd. In geval van een beperking op de beurzen moeten de beeldende kunstenaars een inhaalbeweging maken in de projecten. Daarom suggereert Karin Brouwers dat belangenbehartigers en steunpunten extra ondersteuning en begeleiding bieden aan deze sector.

De spreker komt tot haar vragen aan de minister-president. Waarom is in artikel 3 geen definitie opgenomen van subdisciplines?

Hoe zullen transdisciplinaire en multidisciplinaire aanvragen behandeld worden? Zal er voor hen ook een apart beoordelingsbudget vastgelegd worden? Die vraag stelde naast de SARC ook de vertegenwoordiger van de kunstopleidingen.

CD&V is zoals gezegd tevreden met de aandacht voor landschapszorg. Een belangrijke rol is weggelegd voor de Landschapscommissie. Welke profielen en welke expertise hebben de leden van die commissie? Tijdens de hoorzitting maakten zowel Kunstenpunt als de kunstopleidingen de opmerking dat enkel bij de functie participatie wordt ingezet op diversiteit, terwijl ze die ook relevant en noodzakelijk vinden in de andere functies. Vanwaar die keuze?

CD&V vraagt dat er in de uitvoeringsbesluiten uitdrukkelijk aandacht gaat naar de zogenaamde kleinere disciplines zoals architectuur en design, en zeker naar specifieke werkvormen, zoals de culturele tijdschriften. CD&V hoopt dat de minister-president samen met belangenbehartiger Folio het interessante document met concrete aanbevelingen bekijkt.

Bij de uitvoering van het Kunstendecreet komt er naast een uitvoeringsbesluit ook een zogenaamd draaiboek. Oorspronkelijk zou het een handleiding worden om de aanvraag- en beoordelingsprocedure eenduidig en correct te doorlopen, een soort circulaire met praktische administratieve richtlijnen. Door de afslanking van het ontwerp van decreet wordt er veel gedelegeerd naar het uitvoeringsbesluit en mogelijk ook naar dat draaiboek. Het verwondert de spreker dan ook dat het woord 'draaiboek' niet in de ontwerptekst staat. Als het draaiboek evenmin deel uitmaakt van het uitvoeringsbesluit, noch gepubliceerd wordt als ministerieel besluit, kan er een probleem zijn met de zogenaamde kenbaarheid. Wat in het Belgische Staatsblad staat – zoals ook uitvoeringsbesluiten – wordt geacht door elke burger gekend te zijn en is tegenstelbaar aan derden. Hoe zal de minister-president dit garanderen voor het draaiboek, opdat iedereen het Kunstendecreet rechtszeker kan toepassen?

De delegatiebevoegdheid aan de Vlaamse Regering moet zeer restrictief geïnterpreteerd worden, merkt de Raad van State op in zijn adviezen. Dat betekent dat uitvoeringsbesluiten, ministeriële besluiten en circulaire's geen bijkomende bepalingen mogen bevatten en dus geen normerend document mogen zijn. De Raad van State heeft om die reden al delen van circulaire's vernietigd. Hoe zal de minister-president iets dergelijks voorkomen? Het lijkt er immers op dat het draaiboek operationele normeringen zal bevatten. Is er dan niet meer rechtsbescherming meer nodig?

Volgens het ontwerp van decreet kunnen in het uitvoeringsbesluit maximale bedragen worden bepaald worden voor de verschillende types beurzen. CD&V vraagt om de bedragen in overleg met de sector vast te leggen en bij het bepalen ervan rekening te houden met de bevindingen uit een recente studie van Kunstenpunt. Karin Brouwers citeert: "Kunstenaars ontvangen tijdens hun loopbaan gemiddeld vier beurzen, en een substantieel aandeel ontvangt er vijf tot tien. Kunstenaars die meer dan vier beurzen toegekend krijgen, zijn vaak de (internationaal) erkende kunstenaars: ze kiezen voor een beurs op verschillende momenten in hun loopbaan, vaak enkele jaren na elkaar. (...) Beursbedragen stijgen met de leeftijd: het gemiddelde bedrag bij starters is 5000 euro, oplopend tot gemiddeld 15.000 euro per toegekende beurs bij kunstenaars boven vijftig jaar. Als je de verschillende beurzen per kunstenaar optelt, bedraagt dat totaal gemiddeld 33.000 euro, met een substantieel aandeel kunstenaars die tijdens hun loopbaan 60.000 euro of meer aan beurzen ontvangen." Die cijfers kunnen als richtsnoer dienen.

Planlastenreductie is een terechte doelstelling van het ontwerp van decreet. Karin Brouwers vraagt de minister-president om dat doel ook voor ogen te houden bij het uitvoeringsbesluit:

- geen informatie opvragen die de overheid al eerder ontvangen heeft;
- de privacyregels respecteren en geen persoonsgevoelige gegevens opvragen;
- aanvraagdossiers en verantwoordingsverplichtingen opleggen die in verhouding staan tot de verkregen subsidiebedragen;
- zoveel mogelijk werken met forfaitaire vergoedingen om de controle te faciliteren;
- de opgevraagde data delen met de aanvragers en de sector, waardoor dezen de gegevens kunnen gebruiken voor benchmarking.

Karin Brouwers herinnert er ten slotte aan dat de Cultuurpactcommissie zich recent onbevoegd heeft verklaard om advies uit te brengen over een voorstel van decreet,

aangezien ze een administratief rechtscollege is. De afdeling Wetgeving van de Raad van State is wel bevoegd.

2.6. Marius Meremans

Marius Meremans noemt de landschapszorg de kern van dit ontwerp van decreet. Belangrijke aspecten zijn de Landschapscommissie met haar duidelijke mandaat, de stabiele financiering, de mogelijkheid van werkingsmiddelen voor twee beleidsperiodes en de verdere professionalisering van de kunstenaar. Fair pay en fair practices worden belangrijke leidraden voor de toekenning van projectsubsidies en werkingsmiddelen, met als doel om aan de precaire situatie van de kunstenaar te verhelpen. Door duidelijke keuzes te vragen op het vlak van discipline en tussen project- of werkingsmiddelen, moet de aanvrager vooraf goed reflecteren over zijn artistieke praktijk. Crosssectoraal denken en een flexibel kader zijn andere kenmerken.

Een ambtenaar noemde dit decreet niet anorectisch, maar atletisch en passend in moderne beleidsvoering. De essentie van het beleid ligt vast in het decreet, andere aspecten worden gedelegeerd aan de regering die dan snel kan inspelen op wijzigende omstandigheden, bijvoorbeeld de coronacrisis.

Samenvattend stelt Marius Meremans dat:

- de grootste beleidswijziging de landschapszorg is;
- de grootste organisatorische aanpassing de delegatie van de beoordelingswijze aan de Vlaamse Regering is;
- de meest extern opgeklopte verandering de aanvraag voor twee beleidsperiodes is;
- de verkeerdst begrepen wijziging de aanpassingen aan de beurzen is.

Het commissielid kent de perceptie waarin de regeling om organisaties – de zogenaamde kerninstellingen – voor twee opeenvolgende beleidsperiodes met beheersovereenkomsten te subsidiëren, een N-VA-masterplan zou zijn om meer politieke greep op het kunstenveld te krijgen. Voor Marius Meremans is die bewering een afgezaagde grap. Er is geen diabolisch plan. N-VA'ers zijn geen slechteriken uit Bondfilms. De subsidies voor twee beleidsperiodes zijn gewoon een antwoord op de vraag naar meer financiële stabiliteit. Een beheersovereenkomst is een normale manier om afspraken vast te leggen. Het heeft niets te maken met politieke vertegenwoordiging in de raden van bestuur.

Een andere kritiek is dat er te ruim gedelegeerd wordt aan de Vlaamse Regering, en meer dan voorheen. Daardoor zou een en ander ontsnappen aan de parlementaire controle en zou de regering meer greep krijgen op het kunstenveld. In dit ontwerp van decreet wordt echter minder gedelegeerd aan de regering dan in het huidige. Het gebeurt nu nog zestig in plaats van tachtig keer. Niet alleen de kwantiteit maar ook de kwaliteit van de delegering telt. De regering heeft haar ontwerp van decreet willen enten op de herijkingsoefening die het departement al enkele jaren aan het verrichten is. Daarbij zoekt ze een evenwicht tussen de elementen die nodig zijn om de autonomie van de sector te vrijwaren, en de elementen die best aan de Vlaamse Regering overgelaten worden om haar snel te laten inspelen op wijzigende situaties.

De beoordelingswijze is het belangrijkste gedelegeerde aspect. Net dat aspect is het meest onderhevig aan de omstandigheden, en moet dus het flexibelst zijn. De algemene criteria en de belangrijkste voorwaarden voor subsidieaanvragen staan wel in het ontwerp van decreet.

Marius Meremans heeft begrip voor de onrust over de delegering aan de regering maar wijst erop dat alles in een decreet betonneren veel meer last berokkent.

Dat dit ontwerp schotten opwerpt en de kansen op subsidiëring beperkt, is een andere veelgehoorde kritiek. Sommigen vinden het niet kunnen dat de combinatie van werkingsmiddelen en projectmiddelen niet meer mogelijk is. Volgens de spreker is dat een foute voorstelling van zaken. Wel klopt het dat organisaties die werkingsmiddelen ontvangen, geen projectsubsidies kunnen aanvragen en vice versa. Individuele kunstenaars die aan een organisatie verbonden zijn, kunnen wel projectmiddelen aanvragen. Dat wordt zelfs aangemoedigd in het kader van samenwerking. Het voordeel van deze werkwijze is dat de kunstenaars de projectmiddelen zelf in handen hebben, wat hun professionalisering, autonomie en positie zal versterken. Een tweede zogenaamd schot ligt tussen de disciplines. Het zou namelijk niet meer mogelijk zijn een aanvraag in te dienen voor verschillende disciplines. Dat staat echter niet in de ontwerptekst. Er staat dat een projectaanvraag maar één keer kan worden ingediend.

De beperking van de beurzen wordt een kaalslag genoemd. Een belangrijk uitgangspunt is evenwel de zorg voor fair practices en fair pay, met andere woorden voor de sociaaleconomische positie van de kunstenaar. Beurzen zijn geen goede manier om sociale rechten op te bouwen. Kunstenaars die hun hele carrière met beurzen financieren, hebben geen recht op werkloosheidsuitkering, noch op pensioen. Beurzen worden volgens artikel 90 van het Wetboek op de Inkomstenbelasting niet beschouwd als inkomsten. De belastingvrijstelling van beurzen is daar expliciet aan gekoppeld. Als een overheid onbeperkt beurzen blijft toekennen, is dat geen fair practice. De bedoeling van de beperking is aanvragers te stimuleren projectsubsidies en werkingsmiddelen aan te vragen zodat ze zichzelf een loon kunnen uitkeren en sociale rechten kunnen opbouwen. De bewering dat mensen met beurzen van Literatuur Vlaanderen of met doctoraatsbeurzen sociale rechten opbouwen, klopt niet. Ook die zijn immers belastingvrij. Voor doctoraatsbeurzen staat de gastinstelling waar de wetenschapper zijn onderzoek doet, in voor de sociale rechten.

Nog een ander argument van de tegenstanders van het ontwerp van decreet is het ongelukkig gekozen moment. Maar jaren wachten om initiatieven te nemen, tot alle gevolgen van de coronacrisis in kaart gebracht zijn, is voor geen enkel bevoegdheidsniveau een goed beleid. Al voor de verkiezingen was duidelijk dat er aanpassingen aan het Kunstendecreet nodig waren. Dat voornemen staat ook in het regeerakkoord. Ook op andere domeinen – bijvoorbeeld Welzijn en Openbare Werken – worden er nu zaken gewijzigd. Een crisis impliceert niet dat politici hervormingen moeten stopzetten. Door de herijkingsoefening maar ook door de flexibiliteit is dit ontwerp meer coronaproof dan het vorige. Voortaan kan er zo nodig sneller geschakeld worden. Ambtenaren die er al jaren mee bezig zijn, vinden dit de beste werkwijze.

Eenheidsworst is zeker niet het doel. Sectorspecifieke regelingen zullen er blijven, maar een en ander moet wel meer geharmoniseerd worden, zeker voor de cross-sectorale aspecten.

Marius Meremans begrijpt dat er nog wel wat vragen open blijven. Het is nu aan de minister-president om goede uitvoeringsbesluiten op te stellen.

Verandering ligt altijd moeilijk, en a fortiori in crisistijden. Het ontwerp van decreet is evenwel goed voorbereid. Het is een stap naar een beter cultuurbeleid en cultuurlandschap.

N-VA zal dit ontwerp van decreet steunen. De meerderheidspartijen hebben wel enkele amendementen, die Marius Meremans in de artikelsgewijze bespreking zal toelichten.

2.7. Minister-president Jan Jambon

Minister-president *Jan Jambon* acht het logisch dat de oppositie zich kritischer opstelt dan de meerderheid. Hij dankt Stephanie D'Hose voor haar goede argumenten ter verdediging van dit ontwerp van decreet. Hij is het eens met de argumenten waarmee Karin Brouwers de kritiek weerlegt. Hij dankt ook Marius Meremans voor diens steun, en vraagt zich schertsend af op welk onderzoek het commissielid zich baseert om te concluderen dat hij geen slechterik uit een Bondverhaal zou zijn.

De discussie over de verfondsing maakt deel uit van de Brede Vlaamse Heroverweging en zal, op basis van wat de projectteams daarover voorbereiden, relatief snel gevoerd worden.

Het is de minister-president opgevallen dat het oordeel van Katia Segers al vastligt, maar dat Gustaaf Pelckmans nog even afwacht en dus bereid is naar zijn antwoord te luisteren. De ene kant van het politieke spectrum vindt het ontwerp te verregaand, Filip Brusselmans vindt het dan weer niet ingrijpend genoeg. Daarmee kan de minister-president concluderen dat hij goed bezig is.

Eenzijds zegt Filip Brusselmans dat de staat moet definiëren welke cultuur er precies nodig is, maar anderzijds werkt volgens hem door de staat bevoogde cultuur niet, wat de minister-president een vreemde tegenstrijdigheid vindt. Hij is het er fundamenteel mee oneens dat de staat bepaalt welk cultuurlandschap ze nodig heeft. Cultuur moet van onderuit groeien.

In artikel 5 staat de doelstelling om de bloei van een professioneel en kwaliteitsvol, duurzaam, maatschappelijk en cultureel divers kunstlandschap te stimuleren. De SARC beoordeelt de bedoeling om een meerstemmig landschap te creëren positief. Elke organisatie heeft wel enkele punten waarop ze het ontwerp van decreet aangepast wil zien, maar niet elke organisatie heeft kritiek bij het volledige ontwerp. De sector is gelaagd en heeft geen unieke spreekbuis. Er zijn uitgesproken critici. Daarnaast zijn er, zij het minder openlijk, lofbetuigingen. De minister-president heeft geprobeerd een dynamische realiteit in een ontwerp van decreet te vatten, maar dat kan nooit helemaal. Onder meer daarom is het ontwerp slank en flexibel en delegeert het taken aan de Vlaamse Regering, opdat die snel kan inspelen op de veranderende realiteit van de kunstensector.

De spreker ziet heel wat redenen waarom er nu een nieuw decreet nodig is. Na de laatste wijziging in 2018 bleven er heel wat bekommernissen overeind, onder meer over het beoordelingssysteem en de landschapszorg. Dit ontwerp van decreet behoudt wat goed is en wijzigt wat beter kan. Een duurzaam perspectief geven aan enkele kunstorganisaties was trouwens al in het regeerakkoord afgesproken. Net als bij de herijking van alle cultuurdecreten zijn planlastvermindering, professionaliteit en transparantie uitgangspunten.

De coronacrisis en de gevolgen ervan zullen nog wel een poos voelbaar zijn. Dat mag geen excuus zijn voor een beleidsmaker om geen actie te ondernemen. De coronacrisis maakt die actie zelfs dringender: voor instellingen die een langere financiële zekerheid willen, voor kunstenaars die in een te precaire situatie zitten enzovoort. Er is nu geen tijd voor een pauzeknop voor extra overleg. Uit respect voor de betrokken organisaties moet de minister-president ze tijdig kunnen inlichten over de nieuwe elementen, zodat ze hun dossiers op tijd kunnen voorbereiden. De minister-president bevestigt ook dat adviseren over ontwerpen van decreet niet tot de opdracht van de Cultuurpactcommissie behoort.

Het doel van de regering is een slank decreet met werkbare, heldere uitvoeringsbesluiten, dat de nodige flexibiliteit geeft om zo nodig in te spelen op een veranderende realiteit. Slanke decreten passen in een moderne beleidsvoering. De

minister-president benadrukt dat de gedelegeerde taken nooit ver strekken en dat ze dus de rechtszekerheid niet aantasten. In veel andere domeinen zijn de circulaire veel bepalender. De Raad van State heeft geen enkele fundamentele opmerking gemaakt over de beperktheid van het ontwerp of een te grote delegatie. In tegendeel, de raad vond net dat er heel wat aspecten in het ontwerp van decreet stonden die er niet in thuis hoorden.

Momenteel worden de uitvoeringsbesluiten voorbereid, waarin onder meer de definities scherper gesteld zullen worden. Daarover loopt er informeel overleg met de sector, dus circuleren er wel al enkele voorstellen. De versies die circuleren zijn discussieteksten, en zijn nog onder constructie. De minister-president wacht de uitkomst van het parlementaire debat af om de uitvoeringsbesluiten aan instanties als de SARC en de Raad van State voor te leggen. Het hoort tot het fundamentele respect voor het parlement dat het ontwerp van decreet eerst wordt aangenomen.

Ook over uitvoeringsbesluiten zal nadien nog overlegd worden met het Vlaams Parlement. Het draaiboek zal in het najaar openbaar gemaakt worden. Ook bij de voorbije rondes van het Kunstendecreet is het draaiboek steeds openbaar gemaakt. Dat zal de minister-president dus blijven doen. In principe gebeurt dat via de communicatiekanalen van het Departement Cultuur, Jeugd en Media.

Een aanvrager kiest zelf voor welke beoordelingscommissies hij zijn dossier brengt. De commissies zullen per discipline en eventueel per subdiscipline samengesteld worden. In het ontwerp van decreet is sprake van disciplines, niet van subdisciplines. De verschillende disciplines waarvoor er commissies worden opgericht, zullen in het uitvoeringsbesluit opgesomd worden. Architectuur en vormgeving, waaronder kleinere werkvormen als architectuurdesign vallen, zal er één van zijn. In de uitvoeringsbesluiten zal ook het percentage van de landschapszorg en de exacte samenstelling van de commissies bepaald worden. De minister-president wil een transdisciplinaire commissie mogelijk maken, zodat organisaties die hun project niet herkennen in de voorgestelde disciplines, een volwaardige beoordeling kunnen krijgen. Die commissie moet dus elk hiaat dichten.

De verschillende subcriteria voor de verschillende functies worden in de uitvoeringsbesluiten uitgewerkt. Of participatie en diversiteit al dan niet als subcriterium worden toegevoegd, maakt deel uit van de bredere discussie die nu gevoerd wordt met de sector. Het is al besproken met de werkgroep participatie van oKo. Ook daar waren er meerdere visies op de kwestie of diversiteit expliciet en uitsluitend bij de functie participatie hoort.

De Landschapscommissie moet ervoor zorgen dat de evenwichten in het kunstenederland geïntegreerd worden. De eerste verantwoordelijkheid voor die evenwichten ligt bij de beoordelingscommissies per discipline. Zij beoordelen de werkingssubsidies voor één of twee beleidsperiodes binnen een budget en discipline. Zij bepalen dus ook de evenwichten tussen vijf- en tienjarige subsidies per discipline. De Landschapscommissie komt pas aan zet nadat de beoordelingscommissies hun adviezen per discipline hebben afgerond. Ze krijgen een specifiek en beperkt percentage van het totale budget voor werkingssubsidies om uit de groep dossiers met een positieve beoordeling die evenwel geen subsidies kregen, een aantal dossiers te selecteren om ze toch te subsidiëren. Criteria zullen onder meer zijn: de relevantie voor het landschap; de aandachtspunten uit de visienota; en de regionale spreiding van functies en disciplines. De positieve bijsturing kan nuttig zijn voor minder zichtbare functies als reflectie, ontwikkeling of participatie, voor historisch beperkter gesubsidieerde functies of om het evenwicht tussen in- en uitstroom te verzekeren. De Landschapscommissie zal de beoordeling van de beoordelingscommissies dus niet wijzigen. Als een beoordelingscommissie oordeelt dat een kandidaat-kerninstelling niet voldoet aan de voorwaarden voor de tienjarige

subsidie en slechts subsidies krijgt voor vijf jaar, kan de Landschapscommissie dat niet ongedaan maken.

De minister-president verwacht dat niet zozeer de grote maar net de kleine organisaties het meest zullen gebaat zijn met dit ontwerp van decreet. Hij voert geen beleid voor één type speler of organisatie, maar wel voor het hele kunstenveld. In de tweeledige structuur in het gesubsidieerde kunstlandschap, met een onderscheid tussen kortlopende subsidies en meer duurzame werkingssubsidies, wordt voor het eerst een budgettaire verhouding tussen die twee vormen vastgelegd. Dat doet de regering nu net om het mattheuseffect tegen te gaan. Voor alle types kunstenaars en organisaties – klein of groot, met of zonder infrastructuur – zijn de spelregels voor aanvragen gelijk. Het is aan de beoordelingscommissies om te oordelen op basis van de criteria, waarna de Landschapscommissie zo nodig positief kan bijsturen in functie van het landschap. Laatstgenoemde commissie zal niet willekeurig organisaties kunnen gaan opvissen omdat ze bijvoorbeeld too-big-to-fail zouden zijn. Ze oordeelt immers volgens criteria als de evenwijdige spreiding van de functies en de disciplines over de regio's. De grootte is geen criterium. Dat er door de landschapszorg minder aandacht zou gaan naar de nichesectoren, klopt niet. Architectuurcultuur is zelfs een apart gegeven in het ontwerp.

De minister-president vervolgt met de profielen van de commissieleden. De pool wordt aangeduid in november of ten laatste in december. Daarna volgen de infosessies en opleidingen voor de beoordelaars. Er is geen aparte pool meer voor voorzitters, daar ook voorzitters discipline-experts kunnen zijn. Dat is een resultaat van de herijkingsoefening. Ook bij het Cultureelerfgoeddecreet is er maar één pool. In de pool zullen uiteenlopende profielen zitten met alle expertise die voor de uitvoering van het Kunstendecreet nodig is: deelgebieden, disciplines, management, internationale werking, publiekswerking, zakelijke aspecten. Zo is er voor de commissie Kunstaankopen of de Landschapscommissie andere expertise nodig dan voor de beoordeling van beurzen of project- en werkingssubsidies. De brede oproep zal in de tweede helft van mei 2021 via verschillende media worden verspreid. Dan krijgen kandidaat-experts naast de vraag naar hun specifieke expertise ook de vraag naar hun interesse om al dan niet voorzitter te zijn, wat methodologische vaardigheden vergt. Er zal ook gevraagd worden of de kandidaat een kunstenaar is, met als doel eventueel kunstenaars in de pool op te nemen.

De aanvraagprocedures zijn complex en brengen veel planlast mee voor alle betrokkenen. Die planlast wil de minister-president zo laag mogelijk houden. De ervaring leert dat repliek, tenzij voor feitelijkheden, slechts in beperkte mate een verschil heeft gemaakt. Daarom wordt repliek in de aanvraagprocedures enkel mogelijk als het over feitelijke elementen gaat.

De erkenningscriteria voor de kunstinstellingen worden in de uitvoeringsbesluiten geregeld. Met vele spelers in het veld is er een permanente dialoog aan de gang. Ook met de stadstheaters heeft het kabinet geregeld contact. Wat daar besproken wordt, is vertrouwelijk. De drie stadstheaters hebben negatief gereageerd op het voorstel om een kerninstelling te worden. Zij willen kunstinstelling worden, wat de minister-president begrijpt en respecteert. Velen voelen zich geroepen, maar weinigen zijn uitverkoren. De minister-president neemt akte van hun belangstelling. Als er een procedure komt voor de erkenning van kunstinstellingen, moet die gelijk zijn aan de eerdere procedures voor de Vooruit en het Concertgebouw Brugge. Er mogen geen afwijkende precedentes worden gecreëerd, ook omdat de erkenning van erfgoedinstellingen in het Cultureelerfgoeddecreet daarop zal worden afgestemd. De oproep en de procedure moeten objectief verlopen. Iedereen moet zijn ambities kenbaar kunnen maken en een gelijke behandeling krijgen.

Dat de kerninstellingen het landschap verder zouden verdelen, is al afdoende weerlegd door enkele commissieleden. In het voorontwerp ging de opdeling overigens

verder, maar in de definitieve ontwerpversie blijft de bestaande driedeling behouden. Structureel gesubsidieerde organisaties kunnen voortaan een iets langere zekerheid aanvragen, namelijk twee termijnen in plaats van één. Daarvoor komen er geen aparte budgetten. Heel wat organisaties hebben al interesse betoond. Bepaalde vooraanstaande figuren vinden zelfs dat het zo iets al veel eerder had moeten ingevoerd zijn. Of er veel aanvragen zullen zijn om kerninstelling te worden, valt af te wachten, maar heel wat organisaties hebben het kabinet daarover al informatie gevraagd. De erkenningsvoorwaarden zullen kwantitatieve elementen bevatten, maar ook heel wat kwalitatieve aspecten. Kwantitatieve aspecten zijn vooral bedoeld om te beoordelen wie voor een bepaalde subsidie in aanmerking komt. Zo moet een organisatie al voor twee werkingsperiodes subsidies gehad hebben, voor ze in aanmerking komt voor de regeling als kerninstelling.

De SARC en de Raad van State schrijven in hun adviezen dat de beheersovereenkomst de autonomie van de instellingen bedreigt en de deur open zet voor politieke inmenging. De praktijk zal echter bewijzen dat de regering het tegendeel wil, namelijk depolitiseren. Beheersovereenkomsten afsluiten betekent niet dat de raad van bestuur gepolitiseerd wordt. In het ontwerp van decreet is geen sprake van het aanstellen van bestuurders door de Vlaamse overheid bij kunstenuorganisaties die gesubsidieerd worden voor twee beleidsperiodes. Hun raden van bestuur functioneren autonoom. De beheersovereenkomsten dienen enkel om duidelijk meetbare afspraken te maken tussen de Vlaamse overheid en de betrokken instellingen. In die beheersovereenkomsten kan trouwens niet afgeweken worden van de subsidievoorwaarden.

Tegenover een engagement van de overheid om tien jaar te financieren, mag wel iets staan dat ten goede komt aan het kunstenulandschap en de gemeenschap, herhaalt de minister-president. In de beheersovereenkomst komt aan bod welke rol de kerninstelling zal spelen voor het kunstenulandschap. Het is de bedoeling om na de beslissing over de werkingssubsidies de kern- en kunstinstellingen uit te nodigen voor een gesprek. De Landschapscommissie kan bijvoorbeeld gedetecteerd hebben dat er te weinig ingezet wordt op kunsteneducatie. Daarop wordt gevraagd aan de kunstinstellingen bij wie dat in het DNA past en wie daaraan aandacht kan en wil geven. Het resultaat van dat overleg kan dan deel uitmaken van een beheersovereenkomst en in een beleidsplan vertaald worden.

Een beheersovereenkomst kan de volgende aspecten bevatten: de werkingssubsidies, de rol, de opdracht en de kerntaken van die instelling, de voorwaarden voor de werking en de evaluatie, de mandaatfuncties, de modaliteiten voor het toezicht en maatregelen, de eventuele specifieke opdrachten en de eventuele verwerking en mededeling van persoonsgegevens en, naargelang de inhoudelijke noodzaak, de samenwerking met andere instellingen en organisaties binnen of buiten het kunstenveld.

De kritiek dat het ontwerp van decreet ondoordacht is en te vage criteria bevat, weerlegt de minister-president door te verwijzen naar de concrete eisen van fair practice, waaronder de cao-eisen en een correct loon. Voor organisaties die werkingssubsidies aanvragen, worden het belangrijke elementen. De voorzitter van de SARC is trouwens de auteur van de code voor goed bestuur. De minister gaat ervan uit dat hij het draagvlak dus getoetst heeft. De organisaties moeten een intern afsprakenkader voor goed bestuur, fair practice en integriteit maken en toepassen. Ze worden dus zelf verantwoordelijk en zullen de nodige acties moeten ondernemen, zoals actieplannen opstellen en vertrouwenspersonen aanduiden. Dat zal ook geëvalueerd worden.

De administratie zal steekproef- en risicogedreven controles uitoefenen. Bij signalen uit bijvoorbeeld eerder toezicht of uit de pers, kan er gericht gecontroleerd worden, met onder meer een bevraging van medewerkers of een diepgaande audit.

Bij flagrante overtredingen wordt er opgetreden. De minister kan een proportionele maatregel opleggen, bijvoorbeeld een terugvordering of een schrapping. Het toezicht zal rekening houden met schaalgrootte van de instelling. Door de specifieke voorwaarden waaraan ze moeten voldoen, worden kunst- en kerninstellingen ambassadeurs van fair practice en van integriteit. Ze moeten immers nadrukkelijk aangeven hoe zij met fair practices, integriteit en goed bestuur omgaan om een actief en toonaangevend voorbeeld te zijn voor de sector.

Het naleven van de cao's zal dus gecontroleerd worden. Zo staat in het ontwerp van decreet, maar het kabinet Jambon werkt ook samen met de federale regering aan een beter kunstenaarsstatuut. Het kunstenaarsstatuut en andere regelingen in verband met werk en sociale zekerheid zijn immers federale bevoegdheden. Vlaanderen volgt de zaak van nabij op via de interministeriële conferentie. De interactie verloopt vooralsnog vlot. In het Kunstendecreet kan zoiets hoe dan ook niet geregeld worden.

Kunstenaars vragen terecht om sociale rechten te kunnen opbouwen, maar daarvoor moeten ze beroepsinkomsten of loon krijgen. Die inkomsten worden dan belast. De opbrengsten worden gebruikt voor herverdeling via de sociale zekerheid. Belastingvrijstelling is enkel mogelijk voor "prijzen en subsidies toegekend aan geleerden, schrijvers of kunstenaars, met uitzondering van de sommen die zijn betaald of toegekend als bezoldiging van bewezen diensten en dus beroepsinkomsten". Tegelijk belastingvoordeel en sociale rechten willen via beurzen, is dus een contradictie. Kunstenaars kunnen zelf kiezen tussen een beurs- of een projectsubsidieaanvraag. Voor wat een kunstenaar ermee wil doen, maakt dat geen verschil. Met een projectsubsidie kunnen ze zichzelf een loon uitbetalen en sociale rechten opbouwen die dan hopelijk via het kunstenaarsstatuut nog wat uitgebreid worden.

Zoals gezegd worden de aantallen en de voorwaarden van de beurzen in de uitvoeringsbesluiten bepaald, en dus nog verder besproken met de sector. De beperking met betrekking tot de beurzen komt er net om kunstenaars te motiveren om niet in een precaire situatie te blijven, die het gevolg kan zijn van het uitblijven van socialerechtenopbouw door in het beurzensysteem te blijven hangen. Dat in deze sector met al haar sociale beweging zoveel mensen geen sociale bescherming hebben, heeft de minister-president geraakt.

Er komt een grotere oriëntering naar de projectsubsidie Ontwikkeling. In de infosessies moet benadrukt worden dat met hetzelfde budget minder kunstenaars zullen worden gesubsidieerd. De beleidslijn is meer sociale zekerheid verzekeren, maar zoiets kost geld. De SARC wijst op de arbitraire opdeling tussen de types beurzen. Ten gevolge van die opmerking is de vereiste tien jaar ervaring voor beurzen voor bewezen talent losgelaten, ten voordele van een inschatting door eerst de aanvrager zelf en vervolgens de beoordelingscommissie.

De budgetten vormen het sluitstuk van elk beleid. Een ontwerp van een decreet geeft een inhoudelijk kader. Het budgettaire kader wordt bepaald bij de begroting. De minister-president kan daarop niet vooruitlopen, maar er is al heel wat gebeurd. Bij de begrotingsopmaak 2020 werden aan de projectsubsidies Kunsten recurrent 6 miljoen euro toegevoegd. Een percentage van de totale subsidiepot zal gaan naar alle kortlopende subsidies, beurzen, projecten en internationale subsidies. De middelen voor kortlopende projecten en beurzen zijn dus communicerende vaten. Voor internationale subsidies is een link met Vlaanderen vereist omdat het geld van de Vlaamse belastingbetaler komt. Dat is geen overdreven vereiste.

De minister-president houdt er rekening mee dat de aangevraagde budgetten zullen stijgen omdat projectsubsidies en werkingssubsidies niet mogen worden gecombineerd. Organisaties die werkingssubsidies aanvragen, moeten hun ambities in hun geheel berekenen: dus meer geld vragen maar ook al hun plannen

duidelijk schetsen. Die organisaties kunnen evenwel nog steeds samenwerken met kunstenaars en organisaties die op basis van projectsubsidies werken.

Tot slot geeft de minister-president aan dat de meerderheid een amendement heeft ingediend om de budgetten van de kunstinstellingen uit het relevante percentage voor de kortlopende subsidies te halen.

2.8. Aanvullende vragen en antwoorden

2.8.1. *Katia Segers*

Katia Segers dankt de minister-president voor de uitvoerige antwoorden, die een grondige en serene bespreking mogelijk maken.

Het commissielid heeft het ontwerp van decreet onvoldragen genoemd. Het grote aantal vragen in de commissie, net als eerder de vele nota's, de bedenkingen uit de hoorzitting en de mails die tot op de vooravond van de bespreking vanuit de deelsectoren zijn blijven toestromen, zijn daarvan getuige. Het feit dat meerderheid en oppositie tal van amendementen voorstellen, geeft aan dat er tijd nodig is, veeleer dan het ontwerp van decreet op een drafje af te handelen.

De oprichting van de Landschapscommissie beoordeelt *Katia Segers* op zich als een goede zaak. Beoordelingscommissies werken elk apart, binnen hun eigen segment. Op een gegeven moment zijn dan beslissingen nodig ter bewaking van de gezondheid van het landschap. Dat landschap moet een diversiteit aan disciplines en een regionale spreiding garanderen. Toen *Katia Segers* zelf de Adviescommissie Kunsten voorzat, was een dergelijke coördinatie van de landschapstekening een bevoegdheid daarvan, op basis van de rankinglijstjes van de verschillende beoordelingscommissies. Is het dan wel nodig om een nieuwe commissie op te richten? Kan het werk niet worden toevertrouwd aan de Adviescommissie Kunsten?

Hoe dan ook moet een dergelijke commissie niet alleen de al vermelde evenwichten bewaken, maar ook de functies die het ontwerp van decreet opsomt. Zo staat het ook in de zeer recente aanbevelingen van Folio.

Katia Segers vraagt ook de nodig aandacht voor het aspect schaal: hoe beginnende en individuele kunstenaars ondersteunen? Uit haar ervaring als voorzitter van de Adviescommissie Kunsten herinnert de spreker zich dat de subsidieaanvragen van de kleinere spelers doorgaans onderaan de rankings belanden. Vandaar de oproep om ook het evenwicht in de schaalgrootten te bewaken, tussen kleine, middelgrote en grote spelers. Allen verdienen ze hun plek.

De federale oefening met het oog op het statuut 'artistieke cultuurwerkers' verdient een nauwe opvolging vanop het Vlaamse beleidsniveau. Vooruit heeft in dat verband geen belastingvrijstelling voor de beurzen gevraagd. De minister-president beargumenteert de beperking van het aantal beurzen vanuit de remediëring van de precariteit. OKo verklaart echter uitdrukkelijk dat projectsubsidies en subsidies niet onderling inwisselbaar zijn. De subsidies zijn niet op maat van elke kunstenaar. Alleen een substantiële verankering van de projectenpot zou deze regeling aanvaardbaar maken. Vooruit en Groen hebben amendementen met die strekking ingediend. De vraag naar die verankering leeft al van in de tijd dat Bert Anciaux minister van Cultuur was.

Voor de opdeling tussen beginnende en gevestigde kunstenaars heeft de minister-president het criterium van tien jaar carrière losgelaten, maar *Katia Segers* vraagt om de hele terminologie te laten vallen. Ze verwacht geen meerwaarde van een indeling in beginnend en gevestigd. De opheffing van die termen zou een kleine aanpassing zijn maar zou de zaken enorm vergemakkelijken op het veld.

Meer kunstenaars zouden kansen krijgen, door minder barrières voor ontluikend Vlaams talent. Het lid rekent op de steun van de meerderheid voor dit amendement.

De minister-president heeft aangekondigd dat hij na het hervorming van het Kunstendecreet het decreet betreffende het sociaal-cultureel volwassenwerk en het Erfgoeddecreet ermee wil harmoniseren. Maar het Departement CJM viel uit de lucht toen Katia Segers daarop wees. Het zou voor gevolg hebben dat het voorliggende ontwerp maar een tijdelijk nieuw Kunstendecreet betreft. Hoe lang moet het dan mee?

Naast het departement heeft ook Karin Brouwers al op het belang van de sector-specificiteit gewezen. Katia Segers heeft een harmonisering van processen en procedures zeer welkom, maar smeekt om de drie sectoren niet in één decreet te gieten. Dat acht ze niet mogelijk. Uit de lichaamstaal van de minister-president leidt het commissielid af dat dit inderdaad niet zijn bedoeling is. Kan hij dit bevestigen?

Katia Segers ziet in een repliek van Marius Meremans een drogreden, namelijk dat corona geen aanleiding mag zijn om niet te handelen. Heel wat lokale besturen investeren nu eenmaal niet in coronatijden. Nochtans is dit uitdrukkelijk een moment om wel te investeren, vindt de spreker. Het ontwerp van decreet gaat daar echter niet over. Er gaat geen extra budgettaire inspanning mee gepaard. Katia Segers gelooft nooit dat het zijn ambities kan waarmaken binnen het huidige budgettaire kader. Zo worden de spelregels midden in een volle crisis grondig herschreven. Het departement wil met de herijking het beleidsdomein CJSJ coronaproof maken, maar wat de regering hier doet, is de wetgeving helemaal herschrijven.

Velen maken zich zorgen over de uitvoeringsbesluiten. Minister-president Jambon maakt gewag van een slank decreet met heldere uitvoeringsbesluiten. Hij heeft een adviesvraag aan de SARC en de Raad van State aangekondigd. Net als andere commissieleden pleit Katia Segers in dat verband voor zo groot mogelijke transparantie. De volksvertegenwoordigers en de sector moeten zo snel mogelijk de min of meer definitieve voorstellen te zien krijgen. De sector vreest dat anders alles open blijft voor invulling met uitvoeringsbesluiten.

Van de kerninstellingen stelt de minister-president dat het concept niet behouden is en dat ze geen aparte categorie meer zullen vormen. Maar 'what's in a word?' vraagt Katia Segers zich af. De term verdwijnt wel, maar als bepaalde organisaties voor twee keer vijf jaar zeker zullen zijn en een beoordelingsprocedure kunnen overslaan, zullen bepaalde organisaties ongetwijfeld blij zijn. Vlaanderen zal echter zuinig moeten zijn op zijn kunstinstellingen. De spreker treedt de minister-president bij dat er daarvan al ruim genoeg zijn. Institutionaliseren komt inderdaad neer op betonneren en hypothekeert de zo noodzakelijke dynamiek van het veld. De regeling van de twee keer vijf jaar staat echter haaks op die bedenking en voegt de facto toch bijna kerninstellingen toe. Katia Segers vreest dat daardoor het onbedoelde effect zal optreden dat kleine en middelgrote organisaties binnen de bestaande budgetten uit de boot dreigen te vallen, gezien de grote voorafname voor bepaalde organisaties. Het mattheuseffect kan daardoor alleen maar sterker gaan spelen.

Een transdisciplinaire beoordelingscommissie bestond vroeger al, maar dreigde een vergaarbak te worden aangezien iedereen bij voorkeur zonder schotten te werk gaat. Dat is nu niet anders, gezien de immer vervagende grenzen tussen de disciplines. Ook nu verwacht Katia Segers dat die commissie zal worden overstelpt met aanvragen van kunstenaars die zich niet tot één specifieke kunstvorm wensen te bekennen. Ze rekent daarom om een heel heldere definitie van 'transdisciplinair', wellicht in een uitvoeringsbesluit. Ook Folio heeft daarvoor gepleit.

Een andere vraag van Folio betreft het feit dat er vroeger een kleine beoordelingscommissie bestond voor publicaties. Folio vraagt om die opnieuw te organiseren, of – wat Katia Segers zou prefereren – ervoor te zorgen dat in elke beoordelingscommissie iemand zit met voeling voor publicaties. Daarzonder dreigt de reflectie rond kunstenvelden en -disciplines ondergesneeuwd te raken, besluit het commissielid.

2.8.2. *Gustaaf Pelckmans*

Gustaaf Pelckmans dankt de commissie en de minister-president voor het serene debat en waardeert dat deze laatste in coronatijden ook hiervoor tijd veil heeft.

Het commissielid vindt Stephanie D'Hose en Karin Brouwers fantastische collega's, maar heeft het gevoel dat ze aan het koorddanser zijn. Ze hebben hun hoop betreffende het ontwerp van decreet wellicht gevestigd op uitvoeringsbesluiten en draaiboeken. Zo schuiven ze de problemen voor zich uit.

Stephanie D'Hose wees op de gelaagdheid van de sector. Uit de kranten en de hoorzitting is evenwel gebleken dat het systeem van de vierdeling tot concurrentie leidt, waardoor iedereen zijn eigen belang probeert veilig te stellen met lobbywerk en dergelijke.

Wat de verwachtingen van sommigen bij de uitvoeringsbesluiten betreft, vindt Gustaaf Pelckmans het toch wel moeilijk om een ontwerp van decreet goed te keuren als de zo bepalende uitvoeringsbesluiten nog niet bekend zijn. Voor een oppositielid is het op die manier helemaal blind varen.

Niemand van oKo, Artiestencoalitie, SOTA en de vertegenwoordigers van de kunstopleidingen heeft ook maar enigszins de verdediging van het voorliggende beurzensysteem willen bepleiten. Een zo grote ruis valt bijna onmogelijk weg te nemen met uitvoeringsbesluiten alleen. De spreker vermoedt een verschil in denkriching. Het nochtans zuinige Nederland heeft voor beurzen wel onbepaalde budgetten veil. Gustaaf Pelckmans wijst op de enorme investeringen van Vlaanderen in doctoraten. Ook daar gaat het om zaaigeld, zonder concrete opbrengstverwachting behalve het doctoraat zelf. De beurzen zijn in die geest te situeren. De kunstenaar wil zich niet steeds engageren om door te groeien via de projectsubsidie en daarvoor het gewenste eindproduct af te leveren.

Ook bij het pleidooi van Karin Brouwers heeft Gustaaf Pelckmans zo zijn bedenkingen. Hij blijft betreuren dat zoiets essentieels als de herijking van de cultuurdecreten zo kort voor het ontwerp van Kunstendecreet in de commissie is besproken. Op zijn vraag om de teksten te krijgen, hebben de betrokken ambtenaren dan nog geantwoord dat deze nog niet definitief zijn en ook niet beschikbaar. Voor een grondige hervorming van een sector moet een regering toch eerst haar beleidsprincipes en context ter discussie kunnen voorleggen. Dat is nu en cours de route aan het gebeuren. De herijking wordt pas eind 2023 afgerond.

Karin Brouwers vond dat de hoorzitting geen duidelijke standpunten heeft opgeleverd voor een uitstel van het ontwerp van decreet wegens corona. Gustaaf Pelckmans beaamt dat niemand een lang uitstel bepleit, maar heeft aan de lichaamstaal op de schermen gevoeld dat iedereen wel op een klein beetje extra tijd hoopt voor interactie en onderhandelingen met het veld.

Het verhaal van de verfondsing gaat intussen al lang mee, net als de huidige meerderheid overigens, waardoor Gustaaf Pelckmans zich afvraagt waarom die daar niet eerder werk van heeft gemaakt. Waarom vindt ze die studie nu wel ineens dringend nodig?

Over de kerninstellingen heeft Karin Brouwers aangegeven dat eventuele kandidaten goed moeten nadenken over waaraan ze beginnen. Daarmee plaatst ze volgens Gustaaf Pelckmans de nodige vraagtekens bij de heilzaamheid van de gekozen oplossing voor de nood aan een langetermijnperspectief voor grote instellingen. Hoewel er mogelijk een moeilijke discussie aan is voorafgegaan, heeft oKo uiteindelijk verklaard niets in die kerninstellingen te zien. De sector is weliswaar gelaagd, maar het zou te sterk uitgedrukt zijn om te beweren dat de meningen daardoor mijlenver uiteen liggen.

Het palet wordt nu erg vernauwd. Experimenteren zonder output is geen optie meer, zodat er nog maar één mogelijkheid overblijft. De juridische argumenten van de minister-president om een en ander naar het kunstenaarsstatuut te evacueren houden wellicht steek, vermoedt Gustaaf Pelckmans, maar de oppositie moet er dan op wijzen wat er zal blijven wringen.

De spreker steunt Karin Brouwers ten volle in haar pleidooi om eens werk te maken van de fair pay. Iedereen zal wel voor correcte verloning zijn en tegen het principe om veel met vrijwilligerswerk en onbetaald voorbereidingswerk op te lossen. Maar dan moet er ook voldoende geld beschikbaar zijn. De besparingen van de afgelopen tien tot vijftien jaar waren gigantisch, zelfs al heeft de minister-president de projectsubsidies terug wat opgevijseld. Maar fair pay wordt pas mogelijk bij voldoende middelen.

In verband met de schotten tussen de sectoren merkt het lid op dat sectoren hun beperkte eindbudget erg in het oog moeten houden. Hierin speelt ook het historische perspectief een rol. Zo heeft het theater historisch meer middelen kunnen verwerven dan bijvoorbeeld nieuwe multidisciplinaire kunsten. Die discussie is echt aan de orde, maar dit ontwerp van decreet laat na de criteria daarvoor aan te reiken en evacueert de discussie naar de uitvoeringsbesluiten. In de traditie van de commissie wil de oppositie daar echter bij betrokken zijn.

Karin Brouwers wil bewaken dat de adviezen van de SARC en de Raad van State om geen al te inhoudelijke zaken met uitvoeringsbesluiten te regelen, worden gerespecteerd. Met zijn belofte om dat te respecteren, belandt de minister-president tussen hamer en aambeeld. Aangezien er zo weinig in het ontwerp van decreet zit, moet er vanzelf erg veel in de uitvoeringsbesluiten terecht komen. Gustaaf Pelckmans is benieuwd naar de juridische haalbaarheid van die oefening.

Het commissielid wijst zowel Marius Meremans als de minister-president op de perceptie in het veld dat hier wel degelijk sprake is van een vierdeling, ook na het verdwijnen van de term kerninstelling. Bepaalde organisaties voor tien jaar een erkenning toekennen, komt neer op een voorafname die de komende periode zal blokkeren.

Gustaaf Pelckmans heeft nogal wat van zijn vragen niet of weinig overtuigend beantwoord gezien. Hij mist transparantie, duidelijkheid en parlementaire controlemogelijkheden.

Betreffende één aspect zal Groen amendementen indienen, namelijk de beurzen. De fractie vindt dat precies de kunstenaars die ondergesneeuwd raken en in een precaire situatie zitten, maximale aandacht verdienen. De amendementen strekken in die zin. De spreker hoopt op de steun van de meerderheid.

De vraag om even een pauzeknop in te drukken, blijft meer dan ooit actueel, besluit Gustaaf Pelckmans.

2.8.3. Filip Brusselmans

Filip Brusselmans dankt voor de antwoorden op vele vragen, maar blijft bij de basisconstatering dat er nog heel veel wordt overgelaten aan de uitvoeringsbesluiten. Wie dit ontwerp van decreet goedkeurt, ondertekent een blanco cheque. Vlaams Belang hoedt zich om blanco cheques te geven aan een regering waarin het zelf niet is vertegenwoordigd.

De minister-president heeft Filip Brusselmans op een tegenspraak in zijn betoog willen wijzen, maar het commissielid vindt zijn opmerkingen juist coherent. De overheid moet van haar kant bepalen wat ze van haar investeringen in cultuur verwacht. Ze moet de essentie en de hoogste noden situeren, nagaan waar al veel geld zit en waar meer geld naartoe hoort te gaan. Een grondige heroverweging is juist een middel tot ontvoogding van de sector. Ze moet resulteren in meer geld voor een kleinere groep mensen of instellingen, in plaats van een beleid dat zeer velen wat minder toestopt. Zo zouden subsidies niet langer het doel zijn, maar het middel. Filip Brusselmans wil niet beweerde hebben dat dit voor iedereen zo is, maar voor heel wat instellingen is subsidies binnenrijven vlakaf de corebusiness. Uiteraard moeten ze zich dan aan allerlei logische voorwaarden conformeren. Dat belemmert zowel de artistieke vrijheid als de gezonde marktwerking.

Juist door de hele denkoefening over wat de overheid noodzakelijk acht, is ontvoogding mogelijk, herhaalt Filip Brusselmans, die erbij blijft dat er veel te veel wordt overgelaten aan uitvoeringsbesluiten, modaliteiten en beheersovereenkomsten.

2.8.4. Karin Brouwers

Karin Brouwers heeft de minister-president de studie betreffende de verfondsing horen situeren in de brede heroverweging. Is dat hetzelfde als de herijking, vraagt ze zich af. CD&V pleit alvast om deze oefening extern te laten verrichten. Fondsen als Literatuur Vlaanderen en het VAF leveren goed werk en hebben de planlasten bij de administratie drastisch gereduceerd. De spreker suggereert om te gepastten tijde, wellicht niet meer in deze regeerperiode, in het kader van het nieuwe decreet, die piste te laten onderzoeken. Dergelijke studies worden dus best extern en wetenschappelijk onderbouwd verricht. Dat was ook al het geval onder het ministerschap van Joke Schauvliege.

Sommige commissieleden willen nu al inzage in de uitvoeringsbesluiten. Maar die vormen een taak van de regering. Ook daarbij is in advisering van de SARC en Raad van State voorzien. Deze raden zullen zich naar goede gewoonte gedegen van hun taak kwijten. Vervolgens moet de regering haar beslissingen nemen. Dat het decreet veel aan de regering delegeert, betekent ook weer niet dat het parlement elk uitvoeringsbesluit ten gronde zal behandelen. Parlementaire vragen daarover blijven uiteraard wel mogelijk in de controleopdracht van het Vlaams Parlement.

Als Gustaaf Pelckmans er nu al van uitgaat dat er wel weer te weinig budget zal zijn, maakt hij een intentieproces. De ervaring van Karin Brouwers met verschillende ministers is dat ze bij elke nieuwe ronde over voldoende of zelfs extra middelen blijken te beschikken. De Vlaamse Regeringen hebben steeds hun verantwoordelijkheid genomen na de beoordelingsrondes. Het gaat natuurlijk niet om onbeperkt manna, maar binnen de beperkte budgetten hebben de regeringen zeer veel kunstenaars en organisaties kunnen ondersteunen. Het gaat niet op om nu al te beweren dat er te weinig budget zal zijn. Dat is al te gemakkelijk. In werkelijkheid is er nog maar net budget bijgekomen.

Karin Brouwers wil de regering haar verantwoordelijkheid laten nemen van zodra het decreet in werking treedt en heeft daarin het volste vertrouwen. De meerderheid heeft trouwens nu al een amendement ingediend om een percentage vast te

leggen met betrekking tot de projecten. Zoiets kan de uitvoering van het decreet alleen maar gunstig beïnvloeden, veronderstelt de spreker, die oproept om zich niet al te negatief op te stellen.

De regering heeft oor gehad naar de adviezen van de Raad van State en de SARC. Uit de hoorzitting kwamen heel wat bekommernissen naar voren, maar blijkens de antwoorden van vandaag waren sommige daarvan ook wel wat overroepen. Bepaalde zaken die recent de media hebben gehaald, blijken vanuit één partij te zijn gestuurd. In tegenstelling tot wat Gustaaf Pelckmans insinueert, waren de reacties niet unisono negatief, besluit Karin Brouwers.

2.8.5. *Minister-president Jan Jambon*

Minister-president *Jan Jambon* wil zich niet inlaten met geargumenteer over en weer, maar zal antwoorden op de bijkomende vragen die hij heeft gehoord.

Ten aanzien van Katia Segers bevestigt de minister-president dat de Landschapscommissie ook de functies mee in beschouwing neemt. Op haar claim dat het departement uit de lucht is komen vallen, repliceert hij dat de harmonisering en herijking er net op vraag van het departement zijn gekomen. De minister-president benadrukt dat die oefening absoluut geen eenheidsworst beoogt, wel het Bijbelse principe om aan de keizer te geven wat de keizer toekomt en aan God wat God toekomt. Het oogpunt is een gemeenschappelijke sokkel voor wat voor de drie decreten samen kan worden bepaald. Dat daarnaast ook sectorspecifieke aspecten bestaan, vindt de spreker nogal wiesdes. Uiteraard zijn er grote verschillen tussen de kunsten, het erfgoed en het sociaal-cultureel werk.

Hij verwijst naar zijn toelichting: "Een andere beweging die op de achtergrond meespeelt, is de herijkingsoefening die binnen de administraties opgestart wordt en wil zorgen voor de afstemming tussen de drie grote cultuuredecreten, met als doel vereenvoudiging, meer onderlinge coherentie, volledige afstemming van terminologie en afstemming van alle aanvraag-, beoordelings- en toezichtsprocedures, die kunnen afwijken waar het sectorspecifiek nodig is."

Net als zijn departement zou de minister-president van zijn stoel vallen als iemand komt beweren dat men van dit alles één groot decreet zou willen maken. Hij hoopt dit misverstand uit de weg te hebben geruimd.

Sommigen houden voor dat de kerninstellingen de budgetten van de anderen hypothekeren. Maar om op die manier in aanmerking te komen voor twee opeenvolgende termijnen, moet een instelling al in de twee vorige periodes dergelijke subsidies hebben ontvangen. Verwacht nu iemand dat een organisatie die op jaar één voor een tienjarige subsidie in aanmerking komt, na vijf jaar al zo gedegradeerd zal zijn dat ze dan niet meer in aanmerking komt voor de volgende vijf jaar? In de zeer uitzonderlijke gevallen dat zoiets ooit zou voorvallen, zou die organisatie ook wel niet meer aan haar initiële opdracht voldoen. In de praktijk gebeurt het wellicht nooit.

De minister-president heeft opgemerkt dat Gustaaf Pelckmans zowel Karin Brouwers als Stephanie D'Hose zeer goede collega's noemt, en Marius Meremans gewoon een collega. Glimlachend distantieert hij zich van deze opdeling tussen goede en gewone collega's, en plaatst hij Marius Meremans in de hoogste categorie goede collega's.

Ten aanzien van Karin Brouwers preciseert de spreker dat de discussie over de verfondsing niet in de herijking thuishoort maar in de Brede Vlaamse Overweging. Het departement laat zich ter zake inderdaad extern assisteren. De minister-president wil een onafhankelijke academische studie zeker niet bij voorbaat uitsluiten.

II. Artikelsgewijze bespreking en stemming

Artikel 1 en 2

Artikel 1 en 2 worden aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 3

De amendementen nr. 9 tot en met nr. 12, voorgesteld door Katia Segers, strekken tot wijziging van artikel 3.

Katia Segers situeert deze amendementen in het thema diversiteit in het kunstenvormingslandschap. Diversiteit moet in alle beleidsdomeinen, niet alleen Cultuur, een ambitie van Vlaanderen worden. Het gaat voor de indiener niet op om de diversiteit in de cultuur te beperken tot het aspect participatie, en al zeker niet als dat dan nog optioneel blijft. Daarom stelt dit amendement voor om diversiteit op te nemen bij alle vijf in het artikel beschreven functies.

Amendement nr. 13, voorgesteld door Katia Segers, strekt tot wijziging van artikel 3.

De sector pleit al lang voor een duidelijke decretale basis voor goede praktijken, stelt *Katia Segers*. Daarom heeft ze bij verschillende artikelen amendementen ingediend om de goede ambities van het ontwerp van decreet met betrekking tot een verankering van fair practices en fair pay nog te verbeteren. De minister-president rekent op de verantwoordelijkheid van de organisaties zelf, maar *Katia Segers* vindt een richtsnoer noodzakelijk. OKo heeft het charter 'Juist is juist' afgeleverd, dat *Katia Segers* nu decretaal wil vastleggen als beoordelingscriterium.

Amendement nr. 14, voorgesteld door Katia Segers, strekt tot wijziging van artikel 3.

Katia Segers heeft een resem amendementen ingediend op verschillende artikelen met betrekking tot de aanvankelijk 'kerninstellingen' genoemde categorie. Instellingen uit die categorie kunnen een werkingssubsidie krijgen voor twee beleidsperiodes. De minister-president gaat ervan uit dat een dergelijke instelling na vijf jaar nooit zoveel verval kan kennen dat ze dan niet meer in aanmerking komt voor de volgende vijf jaar. Dat vindt *Katia Segers* echter van toepassing op alle structureel gesubsidieerde organisaties. Het lid pleit om de gezonde dynamiek van in- en uitstroom na vijf jaar te behouden. In zijn huidige vorm ondermijnt het ontwerp van decreet die dynamiek, vindt de indiener. Uiteraard vragen verschillende organisaties om dergelijke zekerheid op langere termijn, maar deze bepalingen zetten de solidariteit in het veld onder druk.

De amendementen nr. 9 tot en met nr. 14 worden verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Artikel 3 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 4 tot en met 8

Artikel 4 tot en met 8 worden aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 9

Amendement nr. 15, voorgesteld door Marius Meremans, Karin Brouwers, Stephanie D'Hose, Cathy Coudyser, Orry Van de Wauwer en Manuela Van Werde, strekt tot vervanging van artikel 9.

Marius Meremans leest het amendement voor en verantwoordt het met de mededeling dat de formulering van het ontwerp van decreet onduidelijkheid laat bestaan over de verhouding van dit artikel tot andere bepalingen van het ontwerp. Legistiek is het aangewezen een eenduidige terminologie te gebruiken.

Amendement nr. 9 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Bijgevolg wordt artikel 9 vervangen door de in amendement nr. 9 voorgestelde tekst.

Artikel 10

Minister-president *Jan Jambon* stelt de volgende technische correctie voor: de zinsnede "artikel 12, 1°" telkens vervangen door de zinsnede "artikel 12, eerste lid, 1°".

De commissie stemt hiermee eenparig in.

Het technisch gecorrigeerde artikel 10 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 11

Amendement nr. 1, voorgesteld door Elisabeth Meuleman, Gustaaf Pelckmans en Tine Van den Brande, strekt tot wijziging van artikel 11.

Gustaaf Pelckmans licht alle amendementen van Groen samen toe. Ze betreffen telkens de beurzen. Voor de fractie hebben ze ook symbolisch een grote waarde. Als er iets overeind moet blijven, is het wel dit systeem.

Zich herbronnen en de eigen praktijk bevragen, is geen uitzonderlijk moment in een loopbaan, maar een noodzaak om levenslang te kunnen leren en ontwikkelen, werpt het commissielid op. Een beurs ziet hij niet als een prijs of beloning, maar als een levensnoodzakelijk ondersteuningsinstrument voor de praktijk van de kunstenaar. Beurzen overbruggen de periode tussen presentaties. Het statuut van de kunstenaar maakt ze noodzakelijk.

De projectsubsidie is niet altijd een alternatief, daar ze toch een zeker product of output veronderstelt. Gustaaf Pelckmans beschouwt het beperken van beurzen als het fundamenteel verzwakken van de kunstenaar. De SARC wijst ook op een tegenspraak met de visienota Kunsten. De amendementen van Groen strekken tot een schrapping van de beoogde beperkingen.

De zeer beperkte toegang tot de beurzen staat ook haaks op de intenties bij de lopende onderhandelingen over de hervorming van het kunstenaarsstatuut. Om tot het statuut te kunnen toetreden en om het jaarlijks te kunnen verlengen, moeten kunstenaars werkdagen bewijzen. Door de ingebouwde beperkingen in het systeem van de beurzen en residentiebeurzen zal het aantal werkdagen nog moeilijker bewezen kunnen worden.

Amendement nr. 16, voorgesteld door Katia Segers, strekt tot wijziging van artikel 11.

Door dit amendement kunnen onder een bepaald bedrag project- en werkingsubsidies nog steeds gecombineerd worden, licht *Katia Segers* toe. De sector benadrukt zelf dat de doorsnee kunstenaar of kunstorganisatie nood heeft aan zowel langdurige steun om operatiekosten te dekken als projectgerichte steun, met focus op output. Als men gedwongen wordt om tussen deze financieringsmiddelen te kiezen, zal de loopbaan van de kunstenaar nog onzekerder worden, of zal men geen ruimte hebben om te onderzoeken, te experimenteren, of uit te breiden. Dat zou leiden tot een verminderde dynamiek in het kunstveld.

De amendementen nr. 1 en 16 worden verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel 11 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 12 tot en met 14

Artikel 12 tot en met 14 worden aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 15

Minister-president *Jan Jambon* stelt de volgende technische correctie voor: de zinsnede "vermeld in artikel 12, 7°" vervangen door de zinsnede "vermeld in artikel 12, eerste lid, 7°".

De commissie stemt hiermee eenparig in.

Amendement nr. 17, voorgesteld door Katia Segers, strekt tot wijziging van artikel 15.

Katia Segers verwijst naar haar toelichting bij amendement nr. 16.

Amendement nr. 17 wordt verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Het technisch gecorrigeerde artikel 15 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 16 en 17

Artikel 16 en 17 worden aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 18

Amendement nr. 2, voorgesteld door Marius Meremans, Karin Brouwers, Stephanie D'Hose, Cathy Coudyser, Orry Van de Wauwer en Manuela Van Werde, strekt tot wijziging van artikel 18.

Marius Meremans legt uit dat het amendement tot toevoeging van de zinsnede "afdeling 2" strekt. De indieners willen meer harmonisering brengen in de berekeningsbasis voor het percentage van de kortlopende subsidies. Daarom enten ze de berekeningswijze op de berekeningswijze voor de Landschapscommissie.

Dat budget vertegenwoordigt een percentage van het beschikbare budget voor de beoordeling en toekenning van alle werkingssubsidies voor kunstorganisaties, vermeld in hoofdstuk 4, afdeling 2.

Het percentage wordt dus berekend op basis van de werkingssubsidies en niet op het budget van de kunstinstellingen en organisaties met specifieke kerntaken.

Amendement nr. 3, voorgesteld door Elisabeth Meuleman, Gustaaf Pelckmans en Tine Van den Brande, strekt tot vervanging van artikel 18.

Gustaaf Pelckmans verwijst naar zijn toelichting bij amendement nr. 1.

Amendement nr. 18, voorgesteld door Katia Segers, strekt tot wijziging van artikel 18.

Katia Segers legt uit dat ze met dit amendement het budget voor kortlopende subsidies eindelijk eens wil verankerd zien. Het amendement bepaalt dit minimum op het traditionele richtsnoer van 10 procent. Het amendement van Groen stelt zelfs 15 procent voor. Ook daarmee zou Katia Segers geen probleem hebben als er ook een algemene groei van het budget komt.

Amendement nr. 2 wordt aangenomen met 12 stemmen tegen 3.

De amendementen nr. 3 en 18 worden verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Het aldus geamendeerde artikel 18 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 19 en 20

Artikel 19 en 20 worden aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 21

Amendement nr. 4, voorgesteld door Elisabeth Meuleman, Gustaaf Pelckmans en Tine Van den Brande, strekt tot wijziging van artikel 21.

Gustaaf Pelckmans verwijst naar zijn toelichting bij amendement nr. 1.

Amendement nr. 19, voorgesteld door Katia Segers, strekt tot wijziging van artikel 21.

Katia Segers licht toe dat door de voorgestelde schrapping van het tweede lid, ontvangers van beurzen het recht behouden om een rechtspersoon aan te duiden voor de uitbetaling van hun beurs. Daarmee wordt de mogelijkheid behouden om sociale rechten op te bouwen als kunstenaar met een beurs. Dit heeft niets te maken met een vrijstelling van belastingen maar zou de precaire situatie helpen remediëren van het beroep, dat tijdens het afgelopen jaar al veel aan zekerheid heeft moeten inboeten.

De amendementen nr. 4 en 19 worden verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel 21 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Amendement nr. 20 (Hoofdstuk 3. Kortlopende subsidies/Afdeling 2. Beurzen)

Amendement nr. 20, voorgesteld door Katia Segers, strekt tot vervanging van de afdeling 2 van hoofdstuk 3, bestaande uit de artikelen 22 tot en met 30, door een nieuwe afdeling 2, bestaande uit de nieuw voorgestelde artikelen 22 tot en met 27.

Katia Segers noemt de opdeling tussen opkomend en bewezen kunstenaar te beperkend, ook na de afschaffing van de vereiste van tien jaar carrière. De carrière van een kunstenaar is niet rechtlijnig maar vertoont kronkels. Naast kunstenaars zullen ook beoordelaars blij zijn met dit amendement, dat hun veel meer de vrijheid laat om dossiers op hun merites te beoordelen.

Amendement nr. 20 wordt verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel 22 tot en met 26

Artikel 22 tot en met 26 worden aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 27

Minister-president *Jan Jambon* stelt de volgende technische correctie voor: de zinsnede "artikel 85, §1, 1°," vervangen door "artikel 85, §1, eerste lid, 1°,".

De commissie stemt hiermee eenparig in.

Het technisch gecorrigeerde artikel 27 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 28

Amendement nr. 5, voorgesteld door Elisabeth Meuleman, Gustaaf Pelckmans en Tine Van den Brande, strekt tot wijziging van artikel 28.

Gustaaf Pelckmans verwijst naar zijn toelichting bij amendement nr. 1.

Amendement nr. 5 wordt verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel 28 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 29

Artikel 29 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 30

Minister-president *Jan Jambon* stelt de volgende technische correctie voor: de zinsnede "artikel 85, §1, 1°," vervangen door "artikel 85, §1, eerste lid, 1°,".

De commissie stemt hiermee eenparig in.

Het technisch gecorrigeerde artikel 30 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 31

Amendement nr. 21, voorgesteld door Katia Segers, strekt tot wijziging van artikel 31.

Met dit amendement blijven meerjarige projectsubsidies mogelijk, licht *Katia Segers* toe. Op deze manier wordt de tussenzone tussen structurele en projectmatige werkingen bediend. De geest van de regelgeving was steeds dat projecten een opstap naar structurele ondersteuning kunnen zijn. Een strikte scheiding zou volgens de indiener geen goede zaak zijn. Dat kunstenaars behoefte hebben aan zekerheid, betekent nog niet dat ze ook meteen structurele financiering zullen vragen. Het commissielid vraagt om hen te laten groeien, met meerjarige projectsubsidies als middel. Een crisis als de huidige kan bijvoorbeeld financieel zwaar wegen voor iemand met een perspectief van maar een jaar.

Amendement nr. 21 wordt verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel 31 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 32

Artikel 32 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 33

De amendementen nr. 22 en 23, voorgesteld door Katia Segers, strekken tot wijziging van artikel 33.

Katia Segers verwijst naar haar toelichting bij amendement nr. 13.

De amendementen nr. 22 en 23 worden verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel 33 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 34

Artikel 34 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 35

Amendement nr. 6, voorgesteld door Elisabeth Meuleman, Gustaaf Pelckmans en Tine Van den Brande, strekt tot wijziging van artikel 35.

Gustaaf Pelckmans verwijst naar zijn toelichting bij amendement nr. 1.

Amendement nr. 6 wordt verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel 35 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 36 tot en met 49

Artikel 36 tot en met 49 worden aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 50

Amendement nr. 24, voorgesteld door Katia Segers, strekt tot wijziging van artikel 50.

Katia Segers verwijst naar haar toelichting bij amendement nr. 14.

Amendement nr. 24 wordt verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel 50 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 51 en 52

Artikel 51 en 52 worden aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 53

Amendement nr. 25, voorgesteld door Katia Segers, strekt tot wijziging van artikel 53.

Katia Segers verwijst naar haar toelichting bij amendement nr. 14.

Amendement nr. 24 wordt verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel 53 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 54 en 55

Artikel 54 en 55 worden aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 56

De amendementen nr. 26 en 27, voorgesteld door Katia Segers, strekken tot wijziging van artikel 56.

Katia Segers verwijst naar haar toelichting bij amendement nr. 13.

De amendementen nr. 26 en 27 worden verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel 56 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 57

Amendement nr. 28, voorgesteld door Katia Segers, strekt tot schrapping van artikel 57.

Katia Segers verwijst naar haar toelichting bij amendement nr. 14.

Amendement nr. 28 wordt verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel 57 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 58

Amendement nr. 29, voorgesteld door Katia Segers, strekt tot schrapping van artikel 58.

Katia Segers verwijst naar haar toelichting bij amendement nr. 14.

Amendement nr. 29 wordt verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel 58 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 59

Amendement nr. 30, voorgesteld door Katia Segers, strekt tot wijziging van artikel 59.

Katia Segers verwijst naar haar toelichting bij amendement nr. 13.

Amendement nr. 31, voorgesteld door Katia Segers, strekt tot schrapping van artikel 59.

Katia Segers verwijst naar haar toelichting bij amendement nr. 14.

De amendementen nr. 30 en 31 worden verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel 59 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 60

Amendement nr. 32, voorgesteld door Katia Segers, strekt tot schrapping van artikel 60.

Katia Segers verwijst naar haar toelichting bij amendement nr. 14.

Amendement nr. 32 wordt verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel 60 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 61 en 62

Artikel 61 en 62 worden aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 63

Amendement nr. 33, voorgesteld door Katia Segers, strekt tot wijziging van artikel 63.

Katia Segers verwijst naar haar toelichting bij amendement nr. 13.

Amendement nr. 33 wordt verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel 63 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 64 tot en met 74

Artikel 64 tot en met 74 worden aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 75

Amendement nr. 34, voorgesteld door Katia Segers, strekt tot wijziging van artikel 75.

Katia Segers verwijst naar haar toelichting bij amendement nr. 14.

Amendement nr. 34 wordt verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel 75 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 76

De amendementen nr. 35 en 36, voorgesteld door Katia Segers, strekken tot wijziging van artikel 76.

Katia Segers verwijst naar haar toelichting bij amendement nr. 14.

De amendementen nr. 35 en 36 worden verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel 76 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 77

Artikel 77 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 78

Amendement nr. 37, voorgesteld door Marius Meremans, Karin Brouwers, Stephanie D'Hose, Cathy Coudyser, Orry Van de Wauwer en Manuela Van Werde, strekt tot wijziging van artikel 78.

Om verwarring te vermijden voegen de indieners aan de vereiste 'een levende kunstenaar' de specificatie toe dat deze op het moment van de aankoop nog in leven moet zijn, verduidelijkt *Marius Meremans*.

Amendement nr. 37 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 78 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel 79

Amendement nr. 38, voorgesteld door Marius Meremans, Karin Brouwers, Stephanie D'Hose, Cathy Coudyser, Orry Van de Wauwer en Manuela Van Werde, strekt tot wijziging van artikel 79.

Marius Meremans licht toe dat de beschrijving van de op Vlaams niveau ingedeelde musea verdere verduidelijking behoeft, die dit amendement aanlevert.

Amendement nr. 38 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 79 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel 80 en 81

Artikel 80 en 81 worden aangenomen met 9 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 82

Amendement nr. 7, voorgesteld door Marius Meremans, Karin Brouwers, Stephanie D'Hose, Cathy Coudyser, Orry Van de Wauwer en Manuela Van Werde, strekt tot wijziging van artikel 82.

Marius Meremans verwijst ter verantwoording naar het volgende amendement, dat de onverenigbaarheden in het ontwerp van decreet zelf integreert. Dat maakt deze delegering van de betreffende regels aan de Vlaamse Regering redundant.

Amendement nr. 8, voorgesteld door Marius Meremans, Karin Brouwers, Stephanie D'Hose, Cathy Coudyser, Orry Van de Wauwer en Manuela Van Werde, strekt tot wijziging van artikel 82.

Marius Meremans leest het amendement voor. Het is een opsomming van mandaten die onverenigbaar zijn met het lidmaatschap van de Adviescommissie Kunsten, de Landschapscommissie, de commissie Internationaal en de pool van experts. Daarmee komen de indieners tegemoet aan terechte bezorgdheden vanwege de sector, het kunstenveld, om deze onverenigbaarheden een expliciete plaats in het decreet zelf te geven. De verdere samenstelling van deze organen gebeurt aan de hand van de uitvoeringsbesluiten.

Filip Brusselmans pleit er zeker niet voor dat deze raden met politici zouden worden bevolkt, maar vindt de uitsluiting van fractiepersoneel te ver gaan. Daarmee wordt het systeem al te rigide. De regel is bovendien hypocriet als men bedenkt dat de projectleider van de herijking bij het Departement CJM gekend is omwille van de Stalinposters op zijn wc.

Daarom zal Vlaams Belang zich bij dit amendement onthouden.

De amendementen nr. 7 en 8 worden aangenomen met 9 stemmen bij 6 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel 82 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 83 tot en met 85

Artikel 83 tot en met 85 worden aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 86

De amendementen nr. 39 en 40, voorgesteld door Katia Segers, strekken tot wijziging van artikel 86.

Katia Segers verwijst naar haar toelichting bij amendement nr. 14.

De amendementen nr. 39 en 40 worden verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel 86 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 87 en 88

Artikel 87 en 88 worden aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 89

Minister-president *Jan Jambon* stelt de volgende technische correctie voor: de gebruikelijke verwijzing naar onderdelen van artikelen van Europese verordeningen is: "artikel 5, lid 1, e), van de Algemene Verordening Gegevensbescherming". Dit behelst de invoeging van het woord "lid".

De commissie stemt hiermee eenparig in.

Het technisch gecorrigeerde artikel 89 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 90

Minister-president *Jan Jambon* stelt een technische correctie voor. De indeling hoort in 1°, 2°, 3° enzovoort te gebeuren in plaats van in a), b), c) enzovoort. De onrechtstreekse verwijzing in punt f) naar punt e) wordt daarbij vervangen door een rechtstreekse verwijzing naar de definitie in artikel 3, 18°.

Het technisch gecorrigeerde artikel 90 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 91 en 92

Artikel 91 en 92 worden aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 93

Amendement nr. 41, voorgesteld door Marius Meremans, Karin Brouwers, Stephanie D'Hose, Cathy Coudyser, Orry Van de Wauwer en Manuela Van Werde, strekt tot vervanging van artikel 93.

Marius Meremans duidt dit technische amendement als de invoering van de correcte verwijzing naar de visienota Kunsten.

Amendement nr. 41 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Bijgevolg wordt artikel 93 vervangen door de in amendement nr. 41 voorgestelde tekst.

Artikel 94

Artikel 94 wordt aangenomen met 12 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 95

Amendement nr. 42, voorgesteld door Marius Meremans, Karin Brouwers, Stephanie D'Hose, Cathy Coudyser, Orry Van de Wauwer en Manuela Van Werde, strekt tot vervanging van artikel 95.

Marius Meremans verantwoordt dit technische amendement. Aangezien het ontwerp van decreet twee data van inwerkingtreding heeft, is het aangewezen om de hier concreet bedoelde datum te vermelden.

Amendement nr. 42 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Bijgevolg wordt artikel 95 vervangen door de in amendement nr. 42 voorgestelde tekst.

Artikel 96 en 97

Artikel 96 en 97 worden aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 98

Amendement nr. 43, voorgesteld door Marius Meremans, Karin Brouwers, Stephanie D'Hose, Cathy Coudyser, Orry Van de Wauwer en Manuela Van Werde, strekt tot wijziging van artikel 98.

Marius Meremans geeft aan dat dankzij dit amendement ook de definities vervat in artikel 3 in werking kunnen treden op 1 november 2021.

Amendement nr. 43 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 98 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

III. Tweede lezing

Overeenkomstig artikel 75, 2, van het Reglement van het Vlaams Parlement vraagt *Katia Segers* na de artikelsgewijze bespreking op donderdag 25 maart 2021 een tweede lezing over het geheel van het ontwerp van decreet. Het commissielid leidt uit de meerderheidsamendementen af dat de indieners goed geluisterd hebben naar de sector en de hoorzitting. Naast technische aanpassingen behelzen ze ook een tegemoetkoming met betrekking tot de vrees voor politieke inmenging. De spreker verwacht echter dat nog meer toenadering tussen de partijen mogelijk is en vindt de tijd nog niet rijp voor de eindstemming. Anders wordt de geest van de commissie geschonden, met haar overlegcultuur en haar streven naar een kamerbrede consensus bij stemmingen.

Gustaaf Pelckmans steunt de vraag van *Katia Segers*. Groen is vragende partij voor een grote pauzeknop. Die zal er blijkbaar niet komen, maar een tweede lezing is dan toch een kleine pauzeknop die misschien nog wel wat deals mogelijk maakt om het ontwerp van decreet wat meer draagvlak te verschaffen.

Hoewel *Marius Meremans* vindt dat er wel degelijk grondig gedebatteerd en geamendeerd is, erkent hij het recht van elk commissielid op een tweede lezing. Dat is dan een symbolische pauzeknop, die hij enigszins betreurt en waarvan hij niet veel heil verwacht.

De tweede lezing wordt gehouden op donderdag 1 april 2021.

Artikel 1 tot en met 10

Artikel 1 tot en met 10 worden aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 11

Amendement nr. 44, voorgesteld door Elisabeth Meuleman, Gustaaf Pelckmans en Tine Van den Brande, strekt tot wijziging van artikel 11.

Gustaaf Pelckmans licht het amendement toe. Na een grondige bezinning heeft de Groenfractie besloten al haar in eerste lezing ingediende amendementen opnieuw in te dienen. Ze heeft van de tijd gebruik gemaakt om opnieuw met de sector te overleggen. De sector is unaniem, ongeacht of het nu SOTA, Artiestencoalitie, oKo of Kunstenpunt betreft. Dirk De Wit van Kunstenpunt heeft een analyse van het ontwerp van decreet gemaakt met betrekking tot de beurzen. Daarnaast waren er heel wat getuigenissen van individuele kunstenaars. Allen vragen ze heel uitdrukkelijk om het ontwerp van decreet aan te passen.

Amendement nr. 44 zou het voor organisaties met minder 300.000 aan werkingsmiddelen wel mogelijk maken om subsidies te combineren, verduidelijkt Gustaaf Pelckmans.

Marius Meremans dankt de indieners voor hun zeer gemotiveerde houding, waarvoor hij begrip kan opbrengen. De leden van de meerderheid zijn niet hardvochtig en hebben inderdaad de nodige gesprekken gevoerd. Maar de meerderheidsfracties zullen amendement nr. 44 niet goedkeuren. Aanvragers moeten een keuze maken. De spreker bevestigt dat organisaties met werkingsmiddelen daarnaast geen projectsubsidies kunnen krijgen. Zoals het commissielid al eerder heeft gezegd, weehoudt echter niets individuele kunstenaars die met kunstenuorganisaties samenwerken, om projectsubsidies aan te vragen. Daardoor zijn samenwerkingverbanden mogelijk tussen ontvangers van de twee soorten subsidies. Dat de projectmiddelen aan individuele kunstenaars worden toegekend, versterkt hun onderhandelingspositie ten aanzien van de organisaties, waaraan ze dan niet gebonden zijn.

Amendement nr. 44 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Artikel 11 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 12 tot en met 17

Artikel 12 tot en met 17 worden aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 18

Amendement nr. 45, voorgesteld door Elisabeth Meuleman, Gustaaf Pelckmans en Tine Van den Brande, strekt tot wijziging van artikel 18.

Gustaaf Pelckmans noemt artikel 18 bijzonder essentieel. Hiervan zal afhangen hoeveel vrije ruimte men wil geven, wat voor de spreker de inzet van het nieuwe decreet zal bepalen. Hij roept op om de berekeningen naast elkaar te leggen. 10 procent van het totale kunstenbudget is ongeveer 15 miljoen euro. De sector zou een dergelijk bedrag werkbaar vinden om vrije ruimte te realiseren. Met een lager bedrag wordt dat echter problematisch.

Met haar in eerste lezing aangenomen amendement nr. 2 berekent de meerderheid de 10 procent enkel op de werkingskosten, zonder de budgetten van de kunstinstellingen en van de organisaties met een bijzondere opdracht mee te tellen. Dat zou neerkomen op amper 10 miljoen euro, of een status-quo. Daarom vraagt Groen uitdrukkelijk om 15 procent van de som van de kortlopende en werkingssubsidies voor te behouden voor kortlopende subsidies. Het ideale scenario zou zijn dat 15 procent van het gehele kunstenbudget daarvoor bestemd zou zijn, maar zoals Groen het nu bij wijze van compromis voorstelt, wordt het 10 procent daarvan.

De amendementen nr. 49 en 50, voorgesteld door Katia Segers, strekken ertoe artikel 18 te wijzigen.

Katia Segers dankt Gustaaf Pelckmans voor de toelichting van het amendement van Groen, waaraan ze zelf niet veel toe te voegen heeft. Ze gaat ervan uit dat de commissieleden van de meerderheid de afgelopen week de noodkreet zullen hebben gehoord, die ook voordien al uit vele hoeken te horen is geweest. Vanaf het begin is het belang van projectmiddelen en kortlopende subsidies voor iedereen duidelijk geworden. Ze bepalen de levensvatbaarheid en de dynamiek van het brede kunstenveld. Aan de basis moet er genoeg ruimte zijn om de ontwikkeling van artistiek talent een kans te geven.

Door het in eerste lezing aangenomen amendement nr. 2 wordt het percentage voor kortlopende subsidies berekend op basis van de werkingssubsidies, zonder het budget van de kunstinstellingen en organisaties met specifieke kerntaken mee in rekening te brengen. Dat zorgt ervoor dat het effectieve budget ongeveer gelijk blijft, dus te klein. Het strookt niet met de doelstellingen van de visienota Kunsten, noch met de geest van het ontwerp van decreet. Die stellen uitdrukkelijk dat de kunstenaar de hoeksteen van de sector is.

De verhouding tussen de kleine kunstenaars die afhankelijk zijn van beurzen en projectsubsidies, en de instellingen die werkingssubsidies krijgen, is momenteel onevenwichtig. Het minimumpercentage berekenen op basis van de totale middelen voor de professionele kunsten, en het op 15 procent vastleggen zou volgens de sector de minimale middelen opleveren om de dynamiek, eerlijkheid en duurzaamheid van de sector te garanderen, met de fair practice en fair pay waarover iedereen zo bekommerd blijkt te zijn.

Katia Segers vindt het belangrijk om dat percentage decretaal vast te leggen om de trend van de afgelopen jaren stop te zetten, waarbij men middelen voor kortlopende subsidies verlaagt ten voordele van de grote kunstinstellingen.

Marius Meremans deelt mee dat de meerderheidsfracties zullen vasthouden aan de toevoeging van "afdeling 2" door amendement nr. 2 in de eerste lezing. Zoals eerder toegelicht, beoogde dit amendement meer harmonie in de berekeningsbasis van het percentage voor kortlopende subsidies. Het aldus geamendeerde artikel

ent de berekeningswijze op die van de Landschapscommissie. Deze wijziging heeft de uniformiteit en leesbaarheid van het ontwerp van decreet verhoogd.

Het commissielid stelt uitdrukkelijk dat een veranderde berekeningsbasis geen status-quo hoeft te impliceren. Op geen enkele manier is nu al geduid hoe hoog het percentage zal zijn. Dat zal het uitvoeringsbesluit verder bepalen. Hoe dan ook zal men steeds rekening moeten houden met betaalbaarheid en financiële consequenties, waarin ook de coronacrisis een rol heeft. Dat hebben de commissieleden van de meerderheidsfracties ook duidelijk aan de sector gecommuniceerd.

De amendementen nr. 45, 49 en 50 worden verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Artikel 18 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 19 en 20

Artikel 19 en 20 worden aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 21

Amendement nr. 46, voorgesteld door Elisabeth Meuleman, Gustaaf Pelckmans en Tine Van den Brande, strekt tot wijziging van artikel 21.

Gustaaf Pelckmans legt uit dat het amendement van dezelfde filosofie uitgaat als amendement nr. 44. Groen vindt dat subsidies aan kunstenaars en kunstwerkers moeten kunnen worden uitbetaald aan de aanvrager als natuurlijke persoon, maar dat deze aanvrager voor de uitbetaling ook een rechtspersoon zou kunnen aanwijzen. Dit zou de problemen met betrekking tot de belastingen voor een deel oplossen.

Amendement nr. 46 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Artikel 21 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 22 tot en met 27

Artikel 22 tot en met 27 worden aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 28

Amendement nr. 47, voorgesteld door Elisabeth Meuleman, Gustaaf Pelckmans en Tine Van den Brande, strekt tot wijziging van artikel 28.

Gustaaf Pelckmans licht toe dat artikel 28 de looptijd van een beurs regelt. In het huidige artikel bepaalt de Vlaamse Regering de maximale looptijd. Groen vindt dat de aanvrager zelf moet kunnen kiezen voor welke looptijd hij opteert. Het is zaak de individuele kunstenaar het nodige vertrouwen te schenken, in de wetenschap dat de aanvraag sowieso nog door een commissie wordt beoordeeld. Groen wil de verantwoordelijkheid bij de kunstenaar zelf leggen in plaats van bij de Vlaamse Regering. Met deze ideologische keuze staat Groen lijnrecht tegenover de keuze van de regering in haar ontwerp van decreet.

Amendement nr. 47 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Artikel 28 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 29 tot en met 34

Artikel 29 tot en met 34 worden aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 35

Amendement nr. 48, voorgesteld door Elisabeth Meuleman, Gustaaf Pelckmans en Tine Van den Brande, strekt tot wijziging van artikel 35.

Gustaaf Pelckmans wijst erop dat artikel 35 de residentiebeurzen betreft. Het eerste lid luidt: "De Vlaamse Regering kan het maximale aantal kunstenaars per binnen- of buitenlandse residentieplek dat een residentiebeurs kan krijgen, bepalen." Groen wil dat eerste lid behouden, maar het tweede lid schrappen: "De Vlaamse Regering bepaalt het maximale aantal keer dat een kunstenaar in de loop van zijn loopbaan een residentiebeurs toegekend kan krijgen." De motivering stemt overeen met die van de vorige amendementen.

Amendement nr. 48 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Artikel 35 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 36 tot en met 98

Artikel 36 tot en met 98 worden aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

IV. Eindstemming

Het ontwerp van decreet wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Elisabeth MEULEMAN,
voorzitter

Gustaaf PELCKMANS
Katia SEGERS
Stephanie D'HOSE,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

cao	collectieve arbeidsovereenkomst
CJM	Cultuur, Jeugd en Media
CJSM	Cultuur, Jeugd, Sport en Media (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)
KIOSK	Integraal Opvolgsysteem Kunsten
KVS	Koninklijke Vlaamse Schouwburg
NTG	Nederlands Toneel Gent
oKo	Overleg Kunstenorganisaties
SARC	Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (= Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media)
SOTA	State of the Arts
VAF	Vlaams Audiovisueel Fonds

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen, doelstellingen en instrumenten

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet wordt aangehaald als: Kunstendecreet van [...].

Art. 3. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° administratie: de dienst die bevoegd is voor de kunsten;
- 2° algemene groepsvrijstellingsverordening: de verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard;
- 3° Algemene Verordening Gegevensbescherming: de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (Algemene Verordening Gegevensbescherming);
- 4° beleidsperiode: een periode van vijf jaar die begint op 1 januari van het vierde volledige jaar van de legislatuur van het Vlaams Parlement en eindigt op 31 december van het derde volledige jaar van de volgende legislatuur van het Vlaams Parlement;
- 5° beurs: een subsidie aan een kunstenaar om uitzonderlijke inspanningen op het gebied van de kunsten mogelijk te maken of om de kunstenaar mogelijkheden te bieden tot persoonlijk initiatief binnen zijn professionele traject. Een beurs wordt belangeloos toegekend en zonder enige compensatie ten voordele van de subsidieverstrekker;
- 6° buitenland: het Franse en het Duitse taalgebied en alle landen buiten België;
- 7° disciplines: de verschillende vormen, uitingen of richtingen van kunst;
- 8° functie: de basistaak van een actor of organisatie in het kunstenveld. Een kunstenaar, kunstwerker of organisatie kan zijn of haar project of werking definiëren aan de hand van een functie. In het kunstenveld bestaan de volgende functies:
 - a) ontwikkeling: een artistieke praktijk, talent, carrière en oeuvre ontwikkelen of begeleiden. Het proces, het onderzoek en het artistieke experiment primeren op een concrete output;
 - b) productie: een artistiek werk creëren, realiseren, verspreiden en promoten;
 - c) presentatie: een gecreëerd en geproduceerd artistieke werk met een publiek delen;
 - d) participatie: visies, concepten en processen ontwikkelen en toepassen die via actieve betrokkenheid bijdragen tot de totstandkoming van kunst of een diepgaandere beleving ervan, met aandacht voor maatschappelijke en culturele diversiteit;
 - e) reflectie: de reflectie en de kritiek op kunst realiseren, stimuleren en toegankelijk maken;
- 9° kunstenaar: een natuurlijke persoon die voldoet aan al de volgende voorwaarden:
 - a) hij is bezig met scheppende of uitvoerende kunst;
 - b) hij is professioneel actief in de kunstensector;
 - c) hij is betrokken bij activiteiten in het kader van kunst binnen de Vlaamse Gemeenschap;
- 10° kunstenuorganisatie: een rechtspersoon die professioneel actief is in de kunstensector binnen de Vlaamse Gemeenschap en die daarin een of meer functies opneemt;
- 11° kunstensector: het geheel van kunstenaars, kunstwerkers en organisaties die professioneel actief zijn op het gebied van de kunsten;

- 12° kunstinstituut: een kunstorganisatie die een duurzame, toonaangevende positie inneemt binnen het kunstenveld en specifiek hiervoor erkend wordt;
- 13° kunstproductie: de productie of uitvoering van een artistiek werk in een van de disciplines die binnen dit decreet subsidieerbaar zijn;
- 14° kunstwerker: een natuurlijke persoon die voldoet aan al de volgende voorwaarden:
- a) hij is professioneel actief in de kunstensector, maar is zelf geen kunstenaar;
 - b) hij is betrokken bij activiteiten in het kader van kunst binnen de Vlaamse Gemeenschap en verricht daarbij in hoofdzaak creatief of inhoudelijk werk;
- 15° projectsubsidie: een subsidie die toegekend wordt ter ondersteuning van een activiteit die qua opzet of doelstelling en ook in tijd kan worden afgebakend, met een maximale looptijd van drie opeenvolgende jaren;
- 16° rol: de bijdrage van een actor of organisatie aan de maatschappij of aan de werking van specifieke andere actoren of organisaties;
- 17° subsidie: een subsidie als vermeld in artikel 2, 34°, van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019;
- 18° subsidie-instrument: een bepaalde, specifieke subsidievorm, die verschilt van andere subsidievormen op vlak van doelstelling, doelgroep of voorwaarden van de subsidie;
- 19° werkingssubsidie: een subsidie die toegekend wordt om een structurele activiteit te ondersteunen die een continu en permanent karakter vertoont en die de subsidiëring van een kern van personeelsleden, een basistoelage voor de werking en een subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten omvat.

De Vlaamse Regering wijst de dienst, vermeld in het eerste lid, 1°, aan.

Art. 4. Dit decreet heeft tot doel de bloei van een professioneel en kwaliteitsvol, duurzaam, maatschappelijk en cultureel divers kunstenveld te stimuleren, de internationale samenwerking en uitwisseling van de kunsten te bevorderen en de maatschappelijke inbedding ervan te vergroten.

Dit decreet doet dat door:

- 1° de functies in het kunstenveld te benoemen en te ondersteunen;
- 2° kortlopende initiatieven van kunstenaars, kunstwerkers en organisaties te ondersteunen;
- 3° de structurele werking van kunstorganisaties en organisaties met specifieke kerntaken te ondersteunen;
- 4° buitenlandse presentaties van kunstenaars, kunstwerkers of kunstorganisaties te ondersteunen;
- 5° een kunstverwervingsbeleid te voeren;
- 6° de spreiding, uitleen en aankoop van kunst te bevorderen;
- 7° de andere bestuursniveaus erbij te betrekken in het kader van een complementair kunstbeleid.

Art. 5. §1. De Vlaamse Regering ontwikkelt een strategische visie over het beleidskader voor de kunsten voor een periode van vijf jaar. Die strategische visie wordt geformuleerd in een strategische visienota die de beleidsnota Cultuur concretiseert.

§2. De strategische visienota bevat minstens de volgende elementen:

- 1° een breed georiënteerde omgevingsanalyse die verder gaat dan het kunstenveld;
- 2° de nieuwe uitdagingen die om beleidsaandacht vragen;
- 3° de prioriteiten voor de legislatuur;
- 4° de eventuele voorstellen voor een impulsbeleid;
- 5° de aandachtspunten bij de beoordeling van en de beslissing over aanvragen van subsidies, vermeld in artikel 33, §1, 4°, en artikel 56, §1, 4°;
- 6° een lijst van prioritaire landen en regio's in het kader van het internationale kunstbeleid;

7° de verhouding tot steden en gemeenten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie, rekening houdend met de bijdragen die ze in het kader van artikel 6 geleverd hebben.

§3. De vzw Kunstensteunpunt, vermeld in hoofdstuk 4, afdeling 4, onderafdeling 2, levert een bijdrage aan de opbouw van de strategische visienota, vermeld in paragraaf 1, door een landschapstekening aan te leveren bij de administratie, uiterlijk op 1 september van het jaar vóór het jaar waarin de strategische visienota wordt voorgelegd, vermeld in paragraaf 4.

De landschapstekening, vermeld in het eerste lid, is gebaseerd op een sterkte-zwakteanalyse, die de sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen van het kunstenveld beschrijft. De landschapstekening bevat kwalitatieve en kwantitatieve gegevens van het kunstenveld binnen de Vlaamse Gemeenschap, met inbegrip van cijfers over de internationale context, de aanwijzing van hiaten en overaanbod, de beschrijving van de huidige trends en de opsomming van opportuniteiten om het kunstenbeleid te optimaliseren.

Het Kunstensteunpunt werkt voor de uitwerking van de landschapstekening in dialoog met de administratie.

§4. De Vlaamse Regering legt de strategische visienota voor aan het Vlaams Parlement uiterlijk op 1 april van het tweede volledige jaar van de legislatuur van het Vlaams Parlement.

Art. 6. De Vlaamse Regering betreft de Vlaamse steden en gemeenten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie op de volgende wijze bij de uitvoering van dit decreet:

- 1° ze vraagt aan de Vlaamse steden en gemeenten een schriftelijke bijdrage voor de opmaak van de strategische visienota, vermeld in artikel 5. Het opstellen van deze bijdrage gebeurt na of in overleg met de representatieve organisatie die hun belangen behartigt en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. In die schriftelijke bijdrage formuleren de Vlaamse steden en gemeenten hun visie op het belang en de ontwikkeling van kunstenuitvoeringsorganisaties met een landelijke of internationale uitstraling die op hun grondgebied gevestigd zijn, in relatie tot hun lokale kunstenbeleid;
- 2° de Vlaamse steden en gemeenten waar kunstenuitvoeringsorganisaties gevestigd zijn die een werkingssubsidie aanvragen, en, in voorkomend geval, de Vlaamse Gemeenschapscommissie kunnen op hun verzoek of op verzoek van de Vlaamse Regering gehoord worden na de beoordeling van de aanvraag van de betrokken kunstenuitvoeringsorganisaties, vermeld in artikel 10, §4;
- 3° de Vlaamse steden en gemeenten waar de kunstenuitvoeringsorganisaties met een werkingssubsidie voor twee beleidsperiodes, vermeld in artikel 50, tweede lid, en de kunstinstellingen, vermeld in artikel 61, gevestigd zijn, en, in voorkomend geval, de Vlaamse Gemeenschapscommissie, worden betrokken bij het sluiten van de beheersovereenkomsten, vermeld in artikel 75, met de voormelde kunstenuitvoeringsorganisaties.

Hoofdstuk 2. Gemeenschappelijke bepalingen voor alle subsidies

Art. 7. De kredieten die het Vlaams Parlement jaarlijks goedkeurt, bepalen het maximale bedrag dat in het betreffende jaar kan worden aangewend voor de uitvoering van dit decreet.

Steun die wordt toegekend op grond van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, wordt verleend binnen de grenzen en de voorwaarden, vermeld in de Algemene Groepsvrijstellingsverordening.

Conform de Algemene Groepsvrijstellingsverordening, voldoen de aanvragen voor subsidies in het kader van dit decreet aan de volgende subsidievoorwaarden, die tegelijk ook subsidievereisten zijn:

- 1° ten aanzien van de aanvrager of subsidieontvanger staat er geen bevel tot terugvordering uit door een eerder besluit van de Europese Commissie waarbij de steun onrechtmatig en onverenigbaar is verklaard met de interne markt;
- 2° de aanvrager of subsidieontvanger is geen onderneming in moeilijkheden als vermeld in artikel 2, 18, van de voormelde verordening;
- 3° de toekenning van de subsidie leidt niet tot een schending van het Unierecht als vermeld in artikel 1, lid 5, van de voormelde verordening.

De aanmeldingsdrempels voor investerings- en exploitatiesteun voor cultuur, vermeld in artikel 4, 1, z), van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening, worden in acht genomen bij de toekenning van steun aan individuele subsidieontvangers. Als deze individuele aanmeldingsdrempels overschreden worden, wordt de voorgenomen steun voorafgaandelijk aangemeld bij de Europese Commissie.

Art. 8. Alle aanvragen voor subsidies in het kader van dit decreet voldoen aan de subsidievoorwaarde dat de aanvraag geen enkele van de volgende activiteiten inhoudt:

- 1° creatieve activiteit binnen het werkkterrein van Literatuur Vlaanderen, vermeld in artikel 5 van het decreet van 30 maart 1999 houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Letteren;
- 2° creatieve activiteit binnen het werkkterrein van het Vlaams Audiovisueel Fonds, vermeld in artikel 3 van het decreet van 13 april 1999 houdende machtiging van de Vlaamse Regering om toe te treden tot en om mee te werken aan de oprichting van de vereniging zonder winstgevend doel Vlaams Audiovisueel Fonds;
- 3° het ontwerp of de uitvoering van al dan niet experimentele bouwprojecten.

In het eerste lid wordt verstaan onder:

- 1° Literatuur Vlaanderen: het Vlaams Fonds voor de Letteren, opgericht bij het decreet van 30 maart 1999 houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Letteren;
- 2° Vlaams Audiovisueel Fonds: het Vlaams Audiovisueel Fonds, vermeld in het decreet van 13 april 1999 houdende machtiging van de Vlaamse Regering om toe te treden tot en om mee te werken aan de oprichting van de vereniging zonder winstgevend doel Vlaams Audiovisueel Fonds.

Art. 9. Indien een aanvraag niet voldoet aan één van de in dit decreet vermelde subsidievoorwaarden die op de aanvraag van toepassing zijn, zal de beoordelingscommissie of de administratie, vermeld in artikel 85, bevoegd voor de beoordeling van de aanvraag, de aanvraag niet beoordelen op de beoordelingscriteria en besluiten tot een negatief advies.

Art. 10. §1. Kunstenaars kunnen een aanvraag indienen voor de volgende kortlopende subsidies:

- 1° beurzen, vermeld in hoofdstuk 3, afdeling 2;
- 2° projectsubsidies, vermeld in hoofdstuk 3, afdeling 3;
- 3° residentiebeurzen, vermeld in hoofdstuk 3, afdeling 4, onderafdeling 1;
- 4° tegemoetkomingen voor internationale presentatiemomenten, vermeld in hoofdstuk 3, afdeling 4, onderafdeling 2;
- 5° internationale presentatieprojecten, vermeld in hoofdstuk 3, afdeling 4, onderafdeling 3.

Een aanvraag als vermeld in het eerste lid, is ontvankelijk als ze voldoet aan al de volgende voorwaarden:

- 1° ze is tijdig ingediend conform artikel 12, eerste lid, 1°;
- 2° ze voldoet aan de vormvereisten conform artikel 12, eerste lid, 1°.

Een aanvraag als vermeld in het eerste lid, kan gesubsidieerd worden als ze voldoet aan de subsidievoorwaarden, vermeld in artikel 7, derde lid, en artikel 8.

§2. Kunstwerkers kunnen een aanvraag indienen voor de volgende kortlopende subsidies:

- 1° projectsubsidies, vermeld in hoofdstuk 3, afdeling 3;
- 2° tegemoetkomingen voor internationale presentatiemomenten, vermeld in hoofdstuk 3, afdeling 4, onderafdeling 2;
- 3° internationale presentatieprojecten, vermeld in hoofdstuk 3, afdeling 4, onderafdeling 3.

Een aanvraag als vermeld in het eerste lid, is ontvankelijk als al de volgende voorwaarden zijn vervuld:

- 1° ze is tijdig ingediend conform artikel 12, eerste lid, 1°;
- 2° ze voldoet aan de vormvereisten conform artikel 12, eerste lid, 1°.

Een aanvraag als vermeld in het eerste lid, kan gesubsidieerd worden als ze voldoet aan de subsidievoorwaarden, vermeld in artikel 7, derde lid, en artikel 8, en de bijkomende subsidievoorwaarde dat de aanvraag gebeurt in het kader van de samenwerking met minstens één kunstenaar.

§3. Organisaties kunnen een aanvraag indienen voor de volgende kortlopende subsidies:

- 1° projectsubsidies, vermeld in hoofdstuk 3, afdeling 3;
- 2° tegemoetkomingen voor internationale presentatiemomenten, vermeld in hoofdstuk 3, afdeling 4, onderafdeling 2;
- 3° internationale presentatieprojecten, vermeld in hoofdstuk 3, afdeling 4, onderafdeling 3.

Een aanvraag als vermeld in het eerste lid, is ontvankelijk als al de volgende voorwaarden zijn vervuld:

- 1° de organisatie heeft rechtspersoonlijkheid;
- 2° de organisatie is gevestigd in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- 3° de aanvraag is tijdig ingediend conform artikel 12, eerste lid, 1°;
- 4° de aanvraag voldoet aan de vormvereisten conform artikel 12, eerste lid, 1°.

Een aanvraag als vermeld in het eerste lid, kan gesubsidieerd worden als ze voldoet aan de subsidievoorwaarden, vermeld in artikel 7, derde lid, en artikel 8, en de bijkomende subsidievoorwaarde dat de aanvraag gebeurt in het kader van de samenwerking met of voor de presentatie van minstens één kunstenaar.

§4. Kunstenorganisaties kunnen naast een aanvraag voor de subsidies, vermeld in paragraaf 3, ook een aanvraag indienen voor werkingssubsidies als vermeld in hoofdstuk 4.

Een aanvraag van een kunstenorganisatie voor een werkingssubsidie is ontvankelijk als al de volgende voorwaarden zijn vervuld:

- 1° de kunstenorganisatie heeft rechtspersoonlijkheid in de vorm van een vereniging, een stichting, een autonoom gemeentebedrijf of een coöperatieve vennootschap met een erkenning als sociale onderneming, die het doel om rechtstreekse vermogensvoordelen uit te keren of te bezorgen aan haar vennoten statutair uitsluit;

- 2° de kunstenaar is gevestigd in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- 3° de aanvraag is tijdig ingediend conform artikel 12, eerste lid, 1°;
- 4° de aanvraag voldoet aan de vormvereisten conform artikel 12, eerste lid, 1°.

Een aanvraag als vermeld in het eerste lid, kan gesubsidieerd worden als ze voldoet aan de subsidievoorwaarden, vermeld in artikel 7, derde lid, en artikel 8, en de bijkomende subsidievoorwaarde dat in de aanvraag de samenwerking met kunstenaars en kunstorganisaties is uitgewerkt, ook als de aanvraag inzet op de functie participatie, vermeld in artikel 3, 8°, d).

§5. Organisaties die in het buitenland gevestigd zijn, kunnen een aanvraag indienen voor de volgende subsidies:

- 1° tegemoetkomingen voor internationale presentatiemomenten, vermeld in hoofdstuk 3, afdeling 4, onderafdeling 2;
- 2° internationale presentatieprojecten, vermeld in hoofdstuk 3, afdeling 4, onderafdeling 3.

Een aanvraag als vermeld in het eerste lid, is ontvankelijk als al de volgende voorwaarden zijn vervuld:

- 1° de organisatie heeft rechtspersoonlijkheid;
- 2° de aanvraag is tijdig ingediend conform artikel 12, eerste lid, 1°;
- 3° de aanvraag voldoet aan de vormvereisten conform artikel 12, eerste lid, 1°.

Een aanvraag als vermeld in het eerste lid, kan gesubsidieerd worden als ze voldoet aan de subsidievoorwaarden, vermeld in artikel 7, derde lid, en artikel 8, en de volgende bijkomende subsidievoorwaarden:

- 1° de beoogde presentatieplek heeft internationale uitstraling;
- 2° de beoogde presentatieplek biedt een of meer kunstenaars of kunstorganisaties een publiek toegankelijke presentatiekans.

§6. De Vlaamse Regering kan voor alle subsidies de toepasselijke subsidievoorwaarden nader bepalen.

Art. 11. §1. De subsidies, vermeld in dit decreet, kunnen onderling niet gecombineerd worden.

§2. In afwijking van paragraaf 1 kunnen de tegemoetkomingen voor internationale presentatiemomenten, vermeld in hoofdstuk 3, afdeling 4, onderafdeling 2, en de subsidies voor internationale presentatieprojecten, vermeld in hoofdstuk 3, afdeling 4, onderafdeling 3, wel onderling gecombineerd worden indien het gaat over verschillende initiatieven, en kunnen ze gecombineerd worden met een van de volgende subsidies:

- 1° een beurs als vermeld in hoofdstuk 3, afdeling 2;
- 2° een projectsubsidie als vermeld in hoofdstuk 3, afdeling 3;
- 3° een residentiebeurs als vermeld in hoofdstuk 3, afdeling 4, onderafdeling 1;
- 4° een werkingssubsidie als vermeld in hoofdstuk 4.

De toegekende werkingssubsidie, vermeld in het eerste lid, 4°, mag een bepaald grensbedrag niet overschrijden, om combineerbaar te zijn met een tegemoetkoming voor een internationaal presentatiemoment of een subsidie voor een internationaal presentatieproject. De Vlaamse Regering bepaalt nader dit grensbedrag.

Art. 12. De Vlaamse Regering bepaalt voor elk van de subsidie-instrumenten, vermeld in dit decreet, de nadere regels voor de volgende aspecten:

- 1° de indiening van de aanvraag;
- 2° de beoordeling van de aanvraag;

- 3° de toekenning van de subsidie;
- 4° de aanpassing van het beleidsplan als dat van toepassing is;
- 5° de opmaak en evaluatie van de beheersovereenkomst als dat van toepassing is;
- 6° de uitbetaling van de subsidie;
- 7° de verantwoording van de subsidie;
- 8° het toezicht op de aanwending van de subsidie;
- 9° de eventuele remediëring en de maatregelen.

De Vlaamse Regering voorziet bij de bepaling van de procedure voor de beoordeling van aanvragen voor werkingssubsidies, vermeld in hoofdstuk 4, de mogelijkheid voor de aanvrager om een toelichting te geven bij de aanvraag en de mogelijkheid om via een repliek te reageren op het voorlopig resultaat van de beoordeling.

Bij de bepaling van de nadere regels, vermeld in het eerste lid, houdt de Vlaamse Regering rekening met de eigenheid van elk subsidie-instrument en de proportionaliteit ten opzichte van de eventuele begrenzing van het maximale subsidiebedrag.

Art. 13. De administratie heeft de volgende taken:

- 1° ze onderzoekt voor elke aanvraag of de aanvrager voldoet aan de voorwaarden in kwestie;
- 2° ze organiseert de toetsing aan de beoordelingscriteria;
- 3° ze stelt in voorkomend geval een ontwerp van beslissing op.

Art. 14. §1. De subsidies, vermeld in dit decreet, worden in de vorm van voorschotten beschikbaar gesteld na de ondertekening van het subsidiebesluit.

De Vlaamse Regering bepaalt de hoogte en de wijze van uitbetaling van de voorschotten.

§2. In afwijking van paragraaf 1 wordt de subsidie volledig uitbetaald na de ondertekening van het subsidiebesluit als het subsidiebedrag niet hoger is dan een bedrag dat de Vlaamse Regering bepaalt.

Art. 15. Kunstenaars, kunstwerkers en organisaties die een subsidie ontvangen, leggen daarover een verantwoording af. De administratie oefent toezicht uit op de aanwending van de subsidie die op basis van dit decreet wordt toegekend.

Het moment waarop de verantwoording wordt ingediend en de vormvereisten waaraan deze verantwoording moet voldoen, worden bepaald door de Vlaamse Regering als onderdeel van de nadere bepalingen van de verantwoording, vermeld in artikel 12, eerste lid, 7°.

Tijdens het toezicht controleert de administratie:

- 1° of de subsidieontvanger voldoet aan de subsidievereisten, vermeld in het vierde tot en met het zesde lid, als die van toepassing zijn, en de subsidievereisten, vermeld in artikel 7 en 17;
- 2° of de subsidie overeenkomstig artikel 11 van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof, gebruikt is voor het doel waarvoor ze is verleend. Er kan afgeweken worden van deze wet indien de subsidieontvanger kan motiveren dat afwijkingen van het aanvraagdossier of het geactualiseerde beleidsplan noodzakelijk waren.

De subsidievereiste voor een kunstenaar die een beurs, een residentiebeurs of een tegemoetkoming voor een internationaal presentatiemoment ontving, is dat hij in de verantwoording toelicht op welke wijze de subsidie heeft bijgedragen tot zijn professionele artistieke ontwikkeling.

De subsidievereisten voor de ontvanger van een projectsubsidie of werkings-subsidie zijn:

- 1° bij de vergoeding van medewerkers, ongeacht hun statuut, past hij de principes van fair practices toe. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen over de toepassing van de principes van fair practices;
- 2° als de subsidieontvanger een rechtspersoon is, leeft hij de toepasselijke cao's na en voert hij een boekhouding conform de bepalingen over de jaarrekening, vermeld in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019.

Bijkomend aan de subsidievereisten, vermeld in het vijfde lid, voldoet een ontvanger van een werkingsubsidie aan al de bijkomende subsidievereisten:

- 1° hij draagt zorg voor het eigen archief. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen over de zorg voor het eigen archief;
- 2° hij leeft de principes van goed bestuur na. De Vlaamse Regering bepaalt nader de principes van goed bestuur;
- 3° hij leeft aanvullende voorwaarden na die de Vlaamse Regering kan bepalen over het minimumpercentage van eigen inkomsten en het minimumpercentage van het toegekende financieringsbudget dat gebruikt moet worden om medewerkers en kunstenaars te honoreren;
- 4° hij past kennisopbouw en kennisdeling toe in de werking.

Het toezicht, vermeld in het eerste en derde lid, wordt steekproefsgewijs en risicogedreven uitgevoerd en houdt rekening met de proportionaliteit, vermeld in artikel 12, derde lid.

Art. 16. Als er bij het toezicht, vermeld in artikel 15 van dit decreet, ernstige tekortkomingen worden vastgesteld, kan de Vlaamse Regering, in afwijking van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof, een of meer van de volgende maatregelen nemen:

- 1° inhouding of terugvordering van de volledige toegekende subsidie of van een deel ervan;
- 2° bij werkingssubsidies, evaluatie en bijstelling of definitieve stopzetting van de toegekende werkingssubsidie;
- 3° bij werkingssubsidies waarvoor een beheersovereenkomst is gesloten als vermeld in artikel 75 van dit decreet, een bijsturing van het beleid. Voor die organisaties bepaalt de Vlaamse Regering de mogelijke maatregelen nader in de beheersovereenkomst.

De maatregelen staan in een redelijke verhouding tot de vastgestelde tekortkomingen.

Art. 17. Voor alle ontvangers van een subsidie op basis van dit decreet geldt als bijkomende subsidievereiste dat in alle gedrukte en digitale communicatie, bij elke mededeling, verklaring, publicatie en presentatie in het kader van de gesubsidieerde activiteit de steun van de Vlaamse Gemeenschap vermeld wordt, door de standaardlogo's en de bijbehorende tekst en baselines te gebruiken die de Vlaamse Regering vaststelt.

Hoofdstuk 3. Kortlopende subsidies

Afdeling 1. Gemeenschappelijke bepalingen voor kortlopende subsidies

Art. 18. Het budget voor de kortlopende subsidies vertegenwoordigt een bepaald minimumpercentage ten opzichte van het totale jaarlijkse kunstenbudget voor de subsidiëring van de instrumenten, vermeld in dit hoofdstuk en in hoofdstuk 4, afdeling 2.

De Vlaamse Regering bepaalt het minimumpercentage, vermeld in het eerste lid.

Art. 19. De Vlaamse Regering bepaalt het maximumbedrag van de volgende subsidies:

- 1° de beurzen, vermeld in afdeling 2;
- 2° de residentiebeurzen, vermeld in afdeling 4, onderafdeling 1;
- 3° de tegemoetkomingen voor internationale presentatiemomenten, vermeld in afdeling 4, onderafdeling 2.

De Vlaamse Regering kan het maximumbedrag bepalen van de volgende subsidies:

- 1° de projectsubsidies, vermeld in afdeling 3;
- 2° de subsidies voor internationale presentatieprojecten, vermeld in afdeling 4, onderafdeling 3.

De Vlaamse Regering kan het aantal beurzen, vermeld in afdeling 2, en het aantal residentiebeurzen, vermeld in afdeling 4, onderafdeling 1, dat jaarlijks wordt toegekend, bepalen.

Art. 20. De Vlaamse Regering kan aan de administratie de bevoegdheid verlenen om met betrekking tot bepaalde subsidie-instrumenten de subsidiebeslissing te nemen. Ze houdt daarbij rekening met klantgerichtheid, de eigenheid van elk subsidie-instrument en de eventuele begrenzing van het maximale subsidiebedrag.

Art. 21. Subsidies aan kunstenaars en kunstwerkers worden verleend en uitbetaald aan de aanvrager als natuurlijke persoon, tenzij de aanvrager voor de uitbetaling een rechtspersoon aanwijst.

De uitbetaling aan een rechtspersoon is niet mogelijk voor de beurzen, vermeld in afdeling 2, en de residentiebeurzen, vermeld in afdeling 4, onderafdeling 1.

Afdeling 2. Beurzen

Onderafdeling 1. Gemeenschappelijke bepalingen voor beurzen

Art. 22. De Vlaamse Regering kan een van de volgende beurzen toekennen aan een kunstenaar:

- 1° een beurs opkomend talent voor een looptijd van maximaal één jaar;
- 2° een beurs bewezen talent voor een looptijd van maximaal drie jaar.

Art. 23. Een beurs wordt toegekend voor een forfaitair bedrag per jaar. De Vlaamse Regering bepaalt het forfaitaire bedrag per jaar voor elke soort beurs.

Art. 24. Een kunstenaar kan maar één keer per kalenderjaar een aanvraag voor een beurs indienen.

Onderafdeling 2. Beurs opkomend talent

Art. 25. De Vlaamse Regering kan het maximale aantal keer dat een beurs opkomend talent toegekend kan worden aan een kunstenaar in de loop van zijn loopbaan, bepalen.

Art. 26. Naast de subsidievoorwaarden, vermeld in artikel 7, derde lid, en artikel 8, voldoet een aanvraag voor een beurs opkomend talent aan de volgende bijkomende subsidievoorwaarden:

- 1° de aanvraag heeft betrekking op een subsidieperiode die van start gaat meer dan een jaar nadat de aanvrager zijn basisstudies in de kunsten heeft afgerond, of, als de aanvrager geen basisstudies in de kunsten heeft gevolgd, meer dan een jaar nadat zijn artistieke loopbaan is begonnen;
- 2° de aanvrager kan beschouwd worden als een opkomend talent;
- 3° de aanvraag wordt niet louter ingediend om een opleiding in dag- of avondonderwijs te kunnen volgen.

Art. 27. §1. Voor een beurs opkomend talent zijn de volgende beoordelingscriteria van toepassing:

- 1° de kwaliteit van de motivatie, het werkplan en de begeleiding;
- 2° de kwaliteit en het groeipotentieel van het beginnende oeuvre.

§2. Indien de bevoegde experts, vermeld in artikel 85, §1, eerste lid, 1°, vaststellen dat een aanvraag voor een beurs opkomend talent geen opkomend talent betreft maar een bewezen talent, kunnen de experts adviseren om niet een beurs opkomend talent toe te kennen, maar een beurs bewezen talent.

Onderafdeling 3. Beurs bewezen talent

Art. 28. De aanvrager van een beurs bewezen talent kan bij de aanvraag kiezen voor een looptijd van één, twee of drie jaar.

De Vlaamse Regering kan de totale maximale looptijd bepalen, uitgedrukt in aantal jaren, van alle beurzen bewezen talent die een kunstenaar in de loop van zijn loopbaan toegekend kan krijgen.

Art. 29. Naast de algemene subsidievoorwaarden, vermeld in artikel 7, derde lid, en artikel 8, voldoet een aanvraag voor een beurs bewezen talent aan de volgende bijkomende subsidievoorwaarden:

- 1° de aanvrager kan beschouwd worden als een bewezen talent;
- 2° de aanvraag wordt niet louter ingediend om een opleiding in dag- of avondonderwijs te kunnen volgen.

Art. 30. §1. Voor een beurs bewezen talent zijn de volgende beoordelingscriteria van toepassing:

- 1° de kwaliteit van de motivatie, de kwaliteit van het onderzoeks- of heroriënteringstraject, de begeleiding daarbij en het werkplan;
- 2° de kwaliteit van het oeuvre.

§2. Indien de bevoegde experts, vermeld in artikel 85, §1, eerste lid, 1°, vaststellen dat een aanvraag voor een beurs bewezen talent geen bewezen talent betreft, maar een opkomend talent, kunnen de experts adviseren om niet een beurs bewezen talent toe te kennen, maar een beurs opkomend talent.

Afdeling 3. Projectsubsidies

Art. 31. De Vlaamse Regering kan een projectsubsidie toekennen aan een kunstenaar, een kunstwerker of een organisatie voor een looptijd van maximaal drie jaar.

Art. 32. Naast de algemene subsidievoorwaarden, vermeld in artikel 7, derde lid, artikel 8 en artikel 10, voldoet een aanvraag van een projectsubsidie aan de volgende bijkomende subsidievoorwaarden:

- 1° voor het project wordt geen aanvraag ingediend in het kader van de toepassing van andere regelgeving binnen het beleidsveld Cultuur;
- 2° voor het project wordt maar één aanvraag ingediend per indiendatum in het kader van dit decreet, ongeacht wie de aanvrager is.

Art. 33. §1. Voor een projectsubsidie zijn de volgende beoordelingscriteria van toepassing:

- 1° de kwaliteit van het inhoudelijke concept, waaronder de landelijke of internationale uitstraling, de kwaliteit van de eventuele samenwerkingsverbanden en de concrete uitwerking;
- 2° de kwaliteit van de zakelijke aanpak en de realiteitszin en redelijkheid van de begroting, met aandacht voor een correcte vergoeding van kunstenaars, de principes van fair practices en integriteit;
- 3° de relevantie van het initiatief voor de discipline of het kunstenlandschap;
- 4° de mate waarin het initiatief een of meer aandachtspunten uitvoert uit de strategische visienota, vermeld in artikel 5, §2, 5°.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt nader het beoordelingscriterium, vermeld in paragraaf 1, 1°, en specificeert dat voor elke functie in de vorm van functiespecifieke subcriteria.

Bij de indiening van een aanvraag voor een projectsubsidie wijst de aanvrager de functie of functies van het project aan. De aangewezen functie of functies bepaalt of bepalen welke functiespecifieke subcriteria, vermeld in het eerste lid, van toepassing zijn voor de beoordeling van de aanvraag.

§3. De Vlaamse Regering kan nader bepalen op welke wijze de aanvrager de principes van fair practices en integriteit kan naleven, opgenomen in het beoordelingscriterium, vermeld in paragraaf 1, 2°.

Afdeling 4. Internationale subsidies

Onderafdeling 1. Residentiebeurzen

Art. 34. De Vlaamse Regering kan een residentiebeurs toekennen aan een kunstenaar voor een residentie in een binnen- of buitenlandse residentieplek.

In afwijking van artikel 8 komt de creatieve activiteit binnen het werkterrein van Literatuur Vlaanderen wel in aanmerking voor de aanvraag en toekenning van een residentiebeurs, indien de residentieplek daarvoor geschikt is. De Vlaamse Regering bepaalt de residentieplekken die hiervoor in aanmerking komen.

Art. 35. De Vlaamse Regering kan het maximale aantal kunstenaars per binnen- of buitenlandse residentieplek dat een residentiebeurs kan krijgen, bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt het maximale aantal keer dat een kunstenaar in de loop van zijn loopbaan een residentiebeurs toegekend kan krijgen.

Art. 36. De Vlaamse Regering kan met residentieplekken een samenwerkingsovereenkomst sluiten.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de inhoud van de samenwerkingsovereenkomst.

Art. 37. Naast de algemene subsidievoorwaarden, vermeld in artikel 7, derde lid, en artikel 8, voldoet een aanvraag voor een residentiebeurs aan de volgende bijkomende subsidievoorwaarden:

- 1° de door de aanvrager gekozen residentieplek beschikt over rechtspersoonlijkheid;
- 2° de door de aanvrager gekozen residentieplek biedt residenties aan;
- 3° indien de gekozen residentieplek gevestigd is in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, is het aanbieden van residenties een structureel uitgebouwd onderdeel van haar werking.

Art. 38. Voor de residentiebeurs zijn de volgende beoordelingscriteria van toepassing:

- 1° de kwaliteit van het oeuvre van de kunstenaar;
- 2° de meerwaarde van de residentie voor de praktijk van de kunstenaar, met specifieke aandacht voor de kansen op internationale netwerking.

Als een organisatie waarmee de Vlaamse Regering geen samenwerkingsovereenkomst heeft gesloten als vermeld in artikel 36, de residentie aanbiedt, zijn ook de volgende beoordelingscriteria van toepassing:

- 1° de kwaliteit en internationale uitstraling van de residentieplek;
- 2° de kwaliteit van de werkcontext en de omkadering die de residentieplek aanbiedt.

Art. 39. De Vlaamse Regering kan bepalen welke kosten in aanmerking komen voor een residentiebeurs.

Art. 40. In afwijking van artikel 85, §2, derde lid, kan een aangewezen residentieplek waarmee de Vlaamse Regering een samenwerkingsovereenkomst heeft gesloten als vermeld in artikel 36, optreden als expert om een ontvankelijke aanvraag voor een residentiebeurs te beoordelen.

Onderafdeling 2. Tegemoetkomingen voor internationale presentatiemomenten

Art. 41. De Vlaamse Regering kan een subsidie toekennen als tegemoetkoming in de kosten, verbonden aan een internationaal presentatiemoment.

De Vlaamse Regering kan bepalen welke kosten in aanmerking komen voor de tegemoetkoming, vermeld in het eerste lid.

Art. 42. Naast de algemene subsidievoorwaarden, vermeld in artikel 7, derde lid, artikel 8 en artikel 10, voldoet een aanvraag voor een tegemoetkoming voor internationale presentatiemomenten aan de volgende bijkomende subsidievoorwaarden:

- 1° de aanvraag heeft betrekking op minstens een publiek toegankelijk presentatiemoment in het buitenland van een actor uit de kunstensector;
- 2° de actor uit de kunstensector betreft een kunstenaar of een kunstenuorganisatie die in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad gevestigd is.

Art. 43. Voor een tegemoetkoming als vermeld in artikel 41, zijn de volgende beoordelingscriteria van toepassing:

- 1° de kwaliteit van het internationale presentatiemoment;
- 2° de kwaliteit van het werk van de betrokken kunstenaar of kunstenaars;
- 3° de redelijkheid van de ingebrachte kosten.

Onderafdeling 3. Internationale presentatieprojecten

Art. 44. De Vlaamse Regering kan voor de presentatie van kunstproducties in het buitenland een subsidie internationaal presentatieproject toekennen voor een looptijd van maximaal één jaar.

De Vlaamse Regering kan bepalen welke kosten in aanmerking komen voor de subsidie, vermeld in het eerste lid.

Art. 45. Per kunstproductie kan maar één keer een subsidie voor een internationaal presentatieproject worden toegekend. De aanvraag kan wel verschillende presentaties van die kunstproductie omvatten, al dan niet op verschillende buitenlandse presentatieplekken.

Art. 46. Naast de algemene subsidievoorwaarden, vermeld in artikel 7, derde lid, artikel 8 en artikel 10, voldoet een aanvraag voor een subsidie voor een internationaal presentatieproject aan de volgende bijkomende subsidievoorwaarden:

- 1° de aanvraag heeft betrekking op minstens de presentatie van een kunstproductie aan een publiek in het buitenland;
- 2° de aanvraag heeft betrekking op het werk van een kunstenaar of het werk van een kunstenaar die in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad gevestigd is.

Art. 47. Voor een subsidie voor een internationaal presentatieproject zijn de volgende beoordelingscriteria van toepassing:

- 1° de kwaliteit van het te presenteren werk;
- 2° de kwaliteit en de uitstraling van de presentatieplek;
- 3° de realiteitszin en de redelijkheid van de begroting;
- 4° de relevantie van het initiatief voor het kunstenlandschap;
- 5° de mate waarin het project het internationale cultuurbeleid in prioritaire regio's en landen ondersteunt, vermeld in de beleidsnota Cultuur of in de strategische visienota, vermeld in artikel 5.

De Vlaamse Regering bepaalt de prioritaire regio's en landen in de beleidsnota Cultuur of in de strategische visienota na overleg met de kunstensector. De Vlaamse Regering bepaalt nader met welke actoren en op welke wijze het voormelde overleg wordt gehouden.

Hoofdstuk 4. Werkingssubsidies

Afdeling 1. Gemeenschappelijke bepalingen voor werkingssubsidies

Art. 48. De Vlaamse Regering kan werkingssubsidies toekennen aan organisaties om hun specifieke functie of kerntaak binnen de kunstensector te ondersteunen.

Art. 49. Een aanvraag voor een werkingssubsidie wordt uiterlijk op 1 december van het tweede volledige jaar van een legislatuur ingediend, en bevat minstens een beleidsplan en een begroting.

Art. 50. Een werkingssubsidie wordt toegekend voor één beleidsperiode. Om de vijf jaar kunnen kunstorganisaties een nieuwe aanvraag voor een werkingssubsidie indienen.

In afwijking van het eerste lid, kan een werkingssubsidie toegekend worden voor twee beleidsperiodes, indien de kunstorganisatie voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 58, en positief beoordeeld wordt op de bijkomende beoordelingscriteria, vermeld in artikel 59.

Een erkenning als kunstinstelling als vermeld in afdeling 3, houdt een subsidiëring van onbepaalde duur in.

Net als de kunstorganisaties, vermeld in afdeling 2, dienen de erkende kunstinstellingen en de organisaties met specifieke kerntaken om de vijf jaar een beleidsplan en een begroting in als vermeld in artikel 49.

Art. 51. Uiterlijk op 30 juni van het jaar na de indiening van de aanvragen beslist de Vlaamse Regering over de toekenning en het bedrag van de werkingssubsidies aan kunstorganisaties en organisaties met specifieke kerntaken.

Art. 52. §1. De beoordelingscommissie, vermeld in artikel 85, of de Landschapscommissie, vermeld in artikel 86, kan adviseren voor welke doelstellingen de toegekende werkingssubsidie prioritair kan worden ingezet.

§2. Alle organisaties waaraan een werkingssubsidie wordt toegekend, passen, nadat de subsidiebeslissing is meegedeeld, het ingediende beleidsplan en de ingediende begroting aan tot een geactualiseerd beleidsplan en geactualiseerde begroting. Ze houden daarbij rekening met het toegekende subsidiebedrag.

Het geactualiseerde beleidsplan en de geactualiseerde begroting vormen samen met de beheersovereenkomst, vermeld in artikel 75, indien van toepassing, de basis voor het toezicht.

§3. Bij de organisaties waarmee een beheersovereenkomst wordt gesloten als vermeld in artikel 75, wordt het geactualiseerde beleidsplan en de geactualiseerde begroting, vermeld in paragraaf 2, opgenomen als bijlage bij de beheersovereenkomst.

Art. 53. De functies van de artistieke en zakelijke eindverantwoordelijken in de organisaties, vermeld in artikel 75, eerste lid, zijn mandaatfuncties. Een mandaatfunctie heeft een duur van zes jaar en is één keer verlengbaar voor een duur van maximaal zes jaar.

In afwijking van het eerste lid is minstens de functie van de zakelijke eindverantwoordelijke een mandaatfunctie voor kunstorganisaties met een werkingssubsidie voor twee beleidsperiodes, vermeld in artikel 50, tweede lid.

De mandaatfuncties worden voor elke organisatie nader bepaald in de beheersovereenkomst, vermeld in artikel 75.

Art. 54. Een organisatie waaraan een werkingssubsidie is toegekend, kan een reserve aanleggen.

De Vlaamse Regering stelt de regels vast voor de reservevorming en kan afwijken van de regels voor de reservevorming, vermeld in artikel 72 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 ter uitvoering van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019.

Art. 55. De werkingssubsidies, vermeld in dit hoofdstuk, worden jaarlijks gekoppeld aan het prijsindexcijfer dat berekend en benoemd wordt voor de toepassing van artikel 2, §1, van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen.

Voor het gedeelte werkingskosten van de werkingssubsidie, vermeld in het eerste lid, wordt het prijsindexcijfer beperkt tot 75%, tenzij de Vlaamse Regering een ander percentage bepaalt.

Afdeling 2. Kunstenorganisaties

Art. 56. §1. Voor een werkingssubsidie zijn de volgende beoordelingscriteria van toepassing:

- 1° de kwaliteit van de voorgestelde werking waaronder de landelijke of internationale uitstraling, de kwaliteit van de eventuele samenwerkingsverbanden en de concrete uitwerking. Die wordt beoordeeld aan de hand van de functiespecifieke subcriteria, vermeld in paragraaf 2, of, als dat van toepassing is, aan de hand van de kerntaken, vermeld in afdeling 4;
- 2° de kwaliteit van het zakelijke beheer van de voorgestelde werking. Die wordt beoordeeld op basis van de volgende criteria:
 - a) de realiteitszin en de redelijkheid van de begroting;
 - b) de evenwichtige samenstelling van de bestuursorganen en de wijze waarop de organisatie bestuurd wordt;
 - c) de kwaliteit van het personeelsbeleid, met bijzondere aandacht voor de correcte vergoeding van kunstenaars, de principes van fair practices en integriteit;
- 3° de relevantie van de werking voor de discipline of het kunstenlandschap;
- 4° de mate waarin het aanvraagdossier een of meer aandachtspunten uitvoert uit de strategische visienota, vermeld in artikel 5, §2, 5°;
- 5° als de aanvrager op het moment van de aanvraag een werkingssubsidie ontvangt op basis van dit decreet: de kwaliteit en het zakelijke beheer van de voorbije werking, waarvoor het toezicht op de lopende werkingssubsidie richtinggevend is.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt nader het beoordelingscriterium, vermeld in paragraaf 1, 1°, voor elke functie in de vorm van functiespecifieke subcriteria.

Bij de indiening van een aanvraag voor werkingssubsidies wijst de aanvrager de functie of functies van de werking aan. De aangewezen functie of functies bepaalt of bepalen welke functiespecifieke subcriteria, vermeld in het eerste lid, van toepassing zijn voor de beoordeling van de aanvraag.

§3. De Vlaamse Regering kan nader bepalen hoe de organisatie kan beantwoorden aan de beoordelingscriteria, vermeld in paragraaf 1, 2°, b) en c).

§4. De aanvraag voor een werkingssubsidie van een organisatie waarmee de Vlaamse Regering een beheersovereenkomst heeft gesloten als vermeld in artikel 75, wordt niet alleen beoordeeld op de criteria, vermeld in paragraaf 1 en 2, maar ook op de mate waarin de organisatie rekening houdt met de conclusies van de evaluatie van de beheersovereenkomst, vermeld in artikel 76.

Art. 57. Een werkingssubsidie voor twee beleidsperiodes, vermeld in artikel 50, tweede lid, kan om de vijf jaar, bij een nieuwe procedure voor de beoordeling en toekenning van werkingssubsidies, aangevraagd worden.

Art. 58. Een aanvraag voor werkingssubsidie voor twee beleidsperiodes, vermeld in artikel 50, tweede lid, voldoet, naast de voorwaarden, vermeld in artikel 7, derde lid, artikel 8 en artikel 10, aan alle volgende bijkomende voorwaarden:

- 1° ze heeft, op het moment van de aanvraag, minstens twee opeenvolgende beleidsperiodes voorafgaand aan de aangevraagde twee beleidsperiodes een werkingssubsidie gekregen in het kader van het Kunstendecreet van 7 mei 2004, het Kunstendecreet van 13 december 2013 of het Kunstendecreet van [...];
- 2° ze engageert zich om tijdens de twee beleidsperiodes waarvoor de aanvraag wordt ingediend minstens drie functies op te nemen;
- 3° ze onderscheidt zich, op het moment van de aanvraag, van vergelijkbare kunstenuitvoeringsorganisaties binnen haar discipline door haar schaalgrootte.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, nader bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt nader hoe de bijkomende voorwaarde, vermeld in het eerste lid, 1°, wordt geïnterpreteerd wanneer de aanvrager een fusie van kunstenuitvoeringsorganisaties of een ex-provinciale instelling is.

Art. 59. Voor de beoordeling van een aanvraag voor werkingssubsidie voor twee beleidsperiodes, vermeld in artikel 50, tweede lid, zijn naast de beoordelingscriteria voor werkingssubsidies, vermeld in artikel 56, de volgende bijkomende beoordelingscriteria van toepassing:

- 1° landschapsversterkende rol: de mate waarin de kunstenuitvoeringsorganisatie een cruciale en landschapsversterkende rol opneemt binnen het ecosysteem van haar (sub)sector;
- 2° noodzaak van langetermijnsubsidiëring: de mate waarin de kunstenuitvoeringsorganisatie kan aantonen dat langetermijnsubsidiëring noodzakelijk is voor haar werking;
- 3° voorbeeldrol:
 - a) de mate waarin de kunstenuitvoeringsorganisatie op voorbeeldstellende wijze de principes van goed bestuur, fair practices en integriteit opneemt in haar werking;
 - b) de mate waarin de kunstenuitvoeringsorganisatie duurzaam inzet op traditie en focust op vernieuwing binnen de verschillende onderdelen van haar inhoudelijke en zakelijke werking;
 - c) de mate waarin de kunstenuitvoeringsorganisatie specifieke aandacht heeft voor publiekswerking en -verbreding.

De Vlaamse Regering kan nader bepalen op welke wijze de organisatie kan beantwoorden aan de beoordelingscriteria, vermeld in het eerste lid.

Art. 60. Een kunstenuitvoeringsorganisatie die een aanvraag indient voor een werkingssubsidie voor twee beleidsperiodes, motiveert in haar aanvraag op welke wijze ze beantwoordt aan de bijkomende voorwaarden, vermeld in artikel 58, en aan de bijkomende beoordelingscriteria, vermeld in artikel 59.

Afdeling 3. Erkenning van kunstinstellingen

Art. 61. De Vlaamse Regering kan kunstenuitvoeringsorganisaties met een werkingssubsidie in het kader van dit decreet erkennen als kunstinstelling.

Art. 62. §1. Een erkenningsprocedure van een kunstinstelling wordt opgestart op initiatief en op uitnodiging van de Vlaamse Regering.

Bij de erkenning van een kunstenuitvoeringsorganisatie als kunstinstelling streeft de Vlaamse Regering naar een evenwichtige spreiding van kunstinstellingen over het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

§2. De Vlaamse Regering laat zich voor de erkenning van een kunstinstelling adviseren door een ad-hoccommissie van experts als vermeld in artikel 85, §3, eerste lid, 1°, en door de administratie.

De ad-hoccommissie van experts en de administratie toetsen de uitgenodigde kunstenaarorganisatie aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 63.

De administratie bezorgt aan de Vlaamse Regering een advies over de toetsing aan de erkenningsvoorwaarden en het in aanmerking komen voor erkenning.

§3. Als de kunstenaarorganisatie in aanmerking komt voor erkenning, overlegt de Vlaamse Regering met de betrokken kunstenaarorganisatie. De betrokken kunstenaarorganisatie deelt in dat overleg mee of ze al dan niet akkoord gaat met een erkenning als kunstinstelling.

§4. De Vlaamse Regering kan de advies- en overlegprocedure, vermeld in paragraaf 2 en 3, nader bepalen.

§5. Als de organisatie akkoord gaat met een erkenning als kunstinstelling, dient ze een aanvraag in voor werkingssubsidies, op een datum die de Vlaamse Regering bepaalt in het kader van de uitvoering van paragraaf 4.

Een erkenning als kunstinstelling geldt voor onbepaalde duur.

Art. 63. Een kunstenaarorganisatie kan worden erkend als kunstinstelling als ze voldoet aan al de volgende voorwaarden:

- 1° ze zet in op de vijf functies;
- 2° ze is artistiek uitmuntend;
- 3° ze heeft een werking met een schaalgrootte en reikwijdte van internationaal niveau;
- 4° ze werkt aan duurzame opbouw van traditie en vernieuwing: de mate waarin de kunstenaarorganisatie duurzaam inzet op traditie en focust op vernieuwing binnen de verschillende onderdelen van de inhoudelijke en zakelijke werking, met specifieke aandacht voor publiekswerking en -verbreding;
- 5° ze vertoont maatschappelijke en culturele inbedding en engagement;
- 6° ze werkt op landelijke schaal en heeft een performante eigen infrastructuur;
- 7° ze heeft een performant zakelijk en financieel beheer waarbij er sprake is van een dynamisch management, en een solide financieel beleid waarbij de principes van goed bestuur worden toegepast;
- 8° ze vervult een voorbeeldrol door in haar werking op voorbeeldstellende wijze de principes van goed bestuur, fair practices en integriteit op te nemen;
- 9° ze heeft aandacht voor kunst- en cultuureducatie, in samenwerking met het onderwijs;
- 10° ze ondersteunt startende kunstenaars.

De Vlaamse Regering kan de erkenningsvoorwaarden nader bepalen.

Art. 64. De Vlaamse Regering kan de erkenning als kunstinstelling intrekken als niet meer voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in artikel 63.

De Vlaamse Regering kan de procedure voor de erkenning van kunstenaarorganisaties als kunstinstellingen en de intrekking ervan als vermeld in het eerste lid, nader bepalen.

Afdeling 4. Organisaties met specifieke kerntaken

Onderafdeling 1. Gemeenschappelijke bepalingen

Art. 65. De Vlaamse Regering kan een werkingssubsidie toekennen aan organisaties met specifieke kerntaken.

Art. 66. De Vlaamse Regering bepaalt de onverenigbaarheden van de functie voor de personeelsleden en de leden van de bestuursorganen van alle organisaties met specifieke kerntaken.

Onderafdeling 2. Vzw Kunstensteunpunt

Art. 67. Vzw Kunstensteunpunt is het steunpunt voor de kunstensector. Het is een centrum van expertise en het aanspreekpunt voor iedereen die professioneel actief is of wil worden binnen de functies en de disciplines, met uitzondering van de muziek in de niet-klassieke sectoren pop-, rock-, jazz-, folk- en wereldmuziek.

Vzw Kunstensteunpunt stemt haar steunpuntrol voor de professionele klassieke muziek af met de steunpuntrol van vzw VI.BE voor de professionele niet-klassieke muziek. De organisatie sluit hiervoor een overeenkomst met vzw VI.BE.

Vzw Kunstensteunpunt vervult een intermediaire rol tussen het kunstenveld en de overheid.

De rol van vzw Kunstensteunpunt is complementair aan de rol van de vzw Cultuurloket, vermeld in artikel 3 van het decreet van 12 mei 2017 houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden Cultuur en Jeugd. Vzw Kunstensteunpunt en vzw Cultuurloket stemmen voor de dienstverlening rond de zakelijke professionalisering van de cultuursector hun werkingen op elkaar af.

Vzw Kunstensteunpunt treedt niet in de plaats van belangenbehartigende organisaties.

Art. 68. Vzw Kunstensteunpunt heeft de volgende kerntaken:

- 1° praktijkondersteuning: het steunpunt levert als antwoord op praktijkvragen een actieve dienstverlening met het oog op deskundigheidsbevordering, kwaliteitsbevordering, relevante maatschappelijke en sectorgebonden evoluties, innovatie, professionalisering en een duurzame ontwikkeling van het veld. Het steunpunt begeleidt individuen en organisaties bij de uitbouw van hun artistieke praktijk;
- 2° praktijkontwikkeling: het steunpunt levert een bijdrage aan een continue ontwikkeling van het veld op basis van evaluatie, onderzoek en kennisontwikkeling. Op verzoek stelt het steunpunt ook zijn terreinkennis en specifieke expertise ter beschikking aan de Vlaamse Regering met het oog op beleidsvoorbereiding, beleidsontwikkeling en beleidsevaluatie. Het opstellen van de landschapstekening, vermeld in artikel 5, §3, maakt daar deel van uit. De opmaak van een onderzoeksagenda en het uitbesteden van het benodigde onderzoek worden geformaliseerd in een gecoördineerd Afsprakenkader Onderzoek tussen de administratie en minstens het Kunstensteunpunt, het steunpunt voor cultureel erfgoed, het steunpunt voor sociaal-cultureel werk en het steunpunt voor de professionele niet-klassieke muziek;
- 3° beeldvorming en promotie: het steunpunt organiseert en coördineert sectorale activiteiten die de kennis over het veld bevorderen, die relevante sectorale thema's onder de aandacht brengen en die de praktijkgemeenschap versterken en promoten binnen het Nederlandse taalgebied of binnen het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en ook internationaal;

4° platform: het steunpunt functioneert als draaischijf tussen de verschillende actoren in de sector en faciliteert daarbinnen actief ontmoetingen, dialoog, netwerkgelegenheden en samenwerkingen. Het steunpunt kan ook een rol opnemen bij thematische en territoriale vraagstukken in samenspraak met relevante thematische of territoriale expertisecentra en steunpunten.

De Vlaamse Regering kan nader bepalen wat een Afsprakenkader Onderzoek, vermeld in het eerste lid en in artikel 70, eerste lid, 1°, inhoudt. Ze bepaalt ook de geldigheidsduur en de inhoud ervan, de wijze waarop en met wie een Afsprakenkader Onderzoek wordt opgesteld, en wanneer en op welke wijze dat wordt bekendgemaakt.

Vzw Kunstensteunpunt besteedt binnen zijn werking aandacht aan de bevordering van culturele diversiteit. Het ondersteunt ook kunstenaars en kunstorganisaties op het vlak van kunsteducatie, sociaal-artistiek werk en de participatie van kinderen en jongeren. Het steunpunt kan daarvoor samenwerken met andere organisaties die op die terreinen over de nodige expertise beschikken.

De Vlaamse Regering kan aan vzw Kunstensteunpunt aanvullende taken toewijzen.

Onderafdeling 3. Vzw VI.BE

Art. 69. Vzw VI.BE is het steunpunt voor de professionele muziek in de niet-klassieke sectoren, zowel lokaal als internationaal.

Vzw VI.BE stemt haar steunpuntrol af op de steunpuntrol van vzw Kunstensteunpunt, zoals vermeld in artikel 67, tweede lid. De organisatie sluit hiervoor een overeenkomst met vzw Kunstensteunpunt.

Vzw VI.BE streeft naar een geïntegreerde aanpak van professionele en niet-professionele niet-klassieke muziek.

Art. 70. Vzw VI.BE heeft de volgende kerntaken:

- 1° kenniscentrum en onderzoek: het steunpunt faciliteert en stimuleert dialoog in de sector, brengt de sector in kaart, volgt tendensen op, kan relevante sectorale thema's onder de aandacht brengen, en initieert sectorspecifiek onderzoek. In nauwe relatie met het Kunstensteunpunt wordt een gedeelde onderzoeksagenda opgesteld en wordt de verzamelde informatie ook gedeeld in functie van de opmaak van transversale analyses en de landschapstekening. De opmaak van een onderzoeksagenda en het uitbesteden van het benodigde onderzoek worden geformaliseerd in een gecoördineerd Afsprakenkader Onderzoek tussen de administratie en minstens het Kunstensteunpunt, het steunpunt voor cultureel erfgoed, het steunpunt voor sociaal-cultureel werk en het steunpunt voor de professionele niet-klassieke muziek vzw VI.BE;
- 2° talentontwikkeling, professionalisering en empowerment van artiesten én sector: het steunpunt stelt tools en expertise ter beschikking van artiesten en organisaties uit de sector. Het steunpunt levert als antwoord op praktijkvragen een actieve dienstverlening met het oog op deskundigheidsbevordering, kwaliteitsbevordering, relevante maatschappelijke en sectorgebonden evoluties, innovatie, professionalisering en een duurzame ontwikkeling van het veld. Het steunpunt versterkt de internationale positie van artiesten en stimuleert ontmoeting en interactie met internationale spelers. Het steunpunt draagt bij tot de exposure voor artiesten en sector in binnen- en buitenland. Bij selecties van kandidaten voor activiteiten hanteert men transparante, onderbouwde en objectieve criteria.

De Vlaamse Regering kan aan vzw VI.BE aanvullende taken toewijzen.

Onderafdeling 4. Vzw Vlaams Architectuurinstituut

Art. 71. De vzw Vlaams Architectuurinstituut vervult een producerende en sensibiliserende rol voor de cultureel-maatschappelijke aspecten van de ontworpen en gebouwde omgeving, is een centrum van expertise en een aanspreekpunt voor iedereen die professioneel actief is binnen de architectuurcultuur.

Vzw Vlaams Architectuurinstituut treedt niet in de plaats van belangenbehartigende organisaties of het Team Vlaamse Bouwmeester.

Art. 72. Vzw Vlaams Architectuurinstituut heeft de volgende kerntaken:

- 1° publiekswerking: publieksgerichte activiteiten ontwikkelen die de sensibilisering voor architectuur en de leefomgeving tot doel hebben;
- 2° platformfunctie: dialoog en samenwerking stimuleren met en tussen actoren binnen de brede architectuursector en het maatschappelijke veld die betrokken zijn bij de verschillende functies van architectuurcultuur;
- 3° veldanalyse: op basis van permanente evaluatie en het onderzoek dat daarvoor nodig is, een bijdrage leveren aan een continue ontwikkeling van het architectuurcultuurveld en het overheidsbeleid, onder meer door de bijdrage aan de landschapstekening van het Kunstensteunpunt, vermeld in artikel 5, §3, voor de architectuurcultuursector;
- 4° praktijkondersteuning: een actieve dienstverlening verzorgen op het vlak van deskundigheidsbevordering en kwaliteitszorg over de verschillende functies in de architectuurcultuur door vorming, begeleiding, kennisuitwisseling en samenwerking;
- 5° beeldvorming en internationale promotie: de kennis over de cultureel-maatschappelijke aspecten van de ontworpen en gebouwde omgeving bevorderen bij de publieke opinie, de overheid en in het buitenland.

De Vlaamse Regering kan aan vzw Vlaams Architectuurinstituut aanvullende taken toewijzen.

Onderafdeling 5. Vzw Kunst in Huis

Art. 73. Vzw Kunst in Huis vervult een publieksverruimende rol voor de laagdrempelige uitleen en verkoop van kunstwerken aan natuurlijke personen en bedrijven.

Art. 74. Vzw Kunst in Huis heeft de volgende kerntaken:

- 1° uitleen en verkoop: een zo breed mogelijke doelgroep in contact brengen met hedendaagse kunst door kunstwerken uit te lenen tegen democratische prijzen of door kunstwerken te verkopen;
- 2° collectiewerking: een kwaliteitsvolle collectie aanbieden die een afspiegeling is van het hedendaagse kunstenlandschap met bijzondere aandacht voor het werk van jonge of beginnende kunstenaars;
- 3° ondersteuning van kunstenaars: de deelnemende kunstenaars ondersteunen met promotie, dienstverlening en een billijke vergoeding voor hun prestaties en hun werk.

De Vlaamse Regering kan aan vzw Kunst in Huis aanvullende taken toewijzen.

Afdeling 5. Beheersovereenkomsten

Art. 75. Na de beslissing over het bedrag van de werkingssubsidie, vermeld in artikel 51, sluit de Vlaamse Regering een beheersovereenkomst voor een periode van vijf jaar met:

- 1° elke kunstenaarorganisatie die een werkingssubsidie toegekend kreeg voor twee beleidsperiodes, vermeld in artikel 50, tweede lid;

- 2° elke kunstinstelling, vermeld in afdeling 3;
- 3° elke organisatie met specifieke kerntaken, vermeld in afdeling 4.

In de beheersovereenkomst worden concrete afspraken gemaakt over:

- 1° de subsidiëring van de werking;
- 2° de rollen, opdrachten of kerntaken;
- 3° de samenwerking, naargelang de inhoudelijke noodzaak, met andere organisaties binnen of buiten het kunstenveld;
- 4° de modaliteiten voor de werking en de evaluatie;
- 5° de mandaatfuncties;
- 6° de modaliteiten voor het toezicht en de maatregelen;
- 7° de eventuele specifieke opdrachten;
- 8° de eventuele verwerking en mededeling van persoonsgegevens.

De beheersovereenkomsten gaan in bij de start van een beleidsperiode.

Als de Vlaamse Regering niet tijdig een beheersovereenkomst sluit, blijft de lopende beheersovereenkomst van kracht.

Als de Vlaamse Regering niet tijdig een beheersovereenkomst sluit en er geen lopende beheersovereenkomst is, wordt toezicht gehouden op de werking van de organisatie in kwestie op basis van het geactualiseerde beleidsplan, vermeld in artikel 52, §2 en §3.

Art. 76. §1. Minstens een keer per vijf jaar evalueert de administratie en een ad-hoccommissie van experts als vermeld in artikel 85, §3, eerste lid, 3°, de werking en de beheersovereenkomst van elke kunstorganisatie die een werkingssubsidie toegekend kreeg voor twee beleidsperiodes, elke kunstinstelling en elke organisatie met specifieke kerntaken. Die evaluatie heeft de volgende doelstellingen:

- 1° in geval van een kunstinstelling of een kunstorganisatie met een werkingssubsidie voor twee beleidsperiodes: nagaan of de kunstorganisatie nog voldoet aan de van toepassing zijnde voorwaarden en bijkomende beoordelingscriteria, vermeld in artikel 58, 59 of 63;
- 2° in geval van een organisatie met specifieke kerntaken: nagaan op welke manier de organisatie haar kerntaken realiseert;
- 3° nagaan op welke manier de beheersovereenkomst wordt uitgevoerd.

De evaluatie wordt uitgevoerd in het derde of vierde jaar van de beleidsperiode.

De betrokken organisaties verwerken de conclusies van de evaluatie in het beleidsplan en de begroting voor de volgende beleidsperiode, vermeld in artikel 50, vierde lid.

§2. Ten gevolge van de evaluatie van de beheersovereenkomst en de daaropvolgende beoordeling van het ingediende beleidsplan en de begroting kan de Vlaamse Regering het bedrag van de werkingssubsidie bijstellen. De partijen sluiten vervolgens een aangepaste beheersovereenkomst in samenhang met de actualisering van het beleidsplan en de begroting, vermeld in artikel 52, §2, rekening houdend met:

- 1° de evaluatie van de beheersovereenkomst, vermeld in paragraaf 1;
- 2° de beoordeling van het beleidsplan en de begroting, vermeld in artikel 49;
- 3° de strategische visienota, vermeld in artikel 5.

§3. Als uit de evaluatie blijkt dat niet meer voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, 1°, kan de Vlaamse Regering een of meerdere maatregelen opleggen, vermeld in artikel 16.

Hoofdstuk 5. Collectie Vlaamse Gemeenschap

Art. 77. Om een kwaliteitsvolle en representatieve collectie van hedendaagse kunst van de Vlaamse Gemeenschap uit te bouwen, kan de Vlaamse Regering kunstwerken aankopen.

De administratie stelt de aangekochte kunstwerken digitaal beschikbaar en kan de kunstwerken presenteren in:

- 1° musea;
- 2° tijdelijke tentoonstellingen;
- 3° publiek toegankelijke instellingen van de Vlaamse overheid.

Art. 78. Een kunstwerk kan worden aangekocht als het voldoet aan al de volgende voorwaarden:

- 1° het is gecreëerd door een op het ogenblik van het sluiten van de aankoop levende professionele kunstenaar;
- 2° het is gecreëerd door een kunstenaar die betrokken is bij activiteiten in het kader van kunst binnen de Vlaamse Gemeenschap.

Art. 79. Een commissie van experts als vermeld in artikel 85, §3, eerste lid, 4°, legt, uiterlijk zes maanden na haar aanstelling, een visieplan voor de duur van haar mandaat ter goedkeuring voor aan de minister, en kadert al haar aankoopvoorstellen in dit visieplan.

Deze commissie van experts selecteert minstens een keer per jaar binnen het beschikbare budget kunstwerken die in aanmerking komen voor aankoop en houdt daarbij rekening met de volgende beoordelingscriteria:

- 1° de kwaliteit van het kunstwerk;
- 2° het toonaangevende karakter, het potentiële belang en de uitstraling van het oeuvre van de kunstenaar binnen de landelijke en internationale context van de hedendaagse beeldende kunst;
- 3° de plaats en het belang van het kunstwerk binnen het oeuvre van de kunstenaar;
- 4° de vraagprijs van het kunstwerk;
- 5° als dat van toepassing is, de mate waarin het kunstwerk een lacune invult in de collectie van de Vlaamse Gemeenschap of van de musea, die op basis van het Cultureelerfgoeddecreet van 24 februari 2017 ingedeeld zijn bij het landelijke niveau of aangeduid zijn als cultureelerfgoedinstelling.

De administratie verzorgt het secretariaat en toetst de selectie aan het beschikbare budget.

De administratie bezorgt minstens een keer per jaar een gemotiveerd aankoopvoorstel aan de Vlaamse Regering op basis van de selectie, vermeld in het tweede lid.

Art. 80. De Vlaamse Regering beslist over een aankoop op basis van het gemotiveerd aankoopvoorstel, vermeld in artikel 79, vierde lid.

Art. 81. De Vlaamse Regering bepaalt nader de modaliteiten van de aankoop in een overeenkomst met de kunstenaar of met de vertegenwoordiger die hij gekozen heeft, met inbegrip van de auteursrechtelijke prerogatieven voor het recht en de toelating tot grafische reproductie, en de digitale beschikbaarstelling, vermeld in artikel 77, tweede lid.

Hoofdstuk 6. Organisatie van de beoordeling

Afdeling 1. Gemeenschappelijke bepalingen

Art. 82. De leden van de commissies en de experten, vermeld in dit hoofdstuk, hebben een expertise over het kunstenveld.

Het lidmaatschap van de Adviescommissie Kunsten, de Landschapscommissie, de beoordelingscommissie Internationaal en de pool van experten is onverenigbaar met:

- 1° een verkozen politiek mandaat;
- 2° een functie als medewerker van een parlementaire fractie of een kabinet;
- 3° een functie als personeelslid van de administratie dat in het kader van zijn functie betrokken is bij de uitvoering van dit decreet, behalve voor de beoordelingscommissie Internationaal;
- 4° een functie als personeelslid of lid van de raad van bestuur van een organisatie met specifieke kerntaken binnen het kunstenveld;
- 5° een functie als personeelslid of lid van de raad van bestuur van een belangenbehartiger uit het kunstenveld;
- 6° een mandaat als lid van de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media, zoals opgericht bij het decreet van 30 november 2007 houdende de oprichting van de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de samenstelling, de aanstelling, het ontslag, en de vergoeding van het lidmaatschap van de diverse commissies, vermeld in dit hoofdstuk.

Art. 83. De leden van de commissies en de experten, vermeld in dit hoofdstuk, hebben voor hun werkzaamheden recht op een vergoeding, die door de Vlaamse Regering wordt bepaald.

Afdeling 2. Adviescommissie Kunsten

Art. 84. De Vlaamse Regering richt een Adviescommissie Kunsten op.

De Adviescommissie Kunsten heeft de volgende taken:

- 1° een methodiek ontwikkelen en opvolgen voor het inschakelen van beoordelingscommissies en externe experts bij de uitvoering van dit decreet;
- 2° beleidsgericht advies formuleren over de beoordelingsprocedure en de resultaten ervan.

Afdeling 3. Beoordelingscommissies en experten

Art. 85. §1. De Vlaamse Regering benoemt een pool van experten voor de beoordeling van de volgende instrumenten:

- 1° de beurzen, vermeld in hoofdstuk 3, afdeling 2;
- 2° de projectsubsidies, vermeld in hoofdstuk 3, afdeling 3;
- 3° de werkingssubsidies, vermeld in hoofdstuk 4.

De administratie stelt uit de pool van experten beoordelingscommissies samen per discipline. De Vlaamse Regering bepaalt die disciplines.

Voor de beoordeling van de instrumenten, vermeld in het eerste lid, deelt de administratie aan de beoordelingscommissies het beschikbare budget per discipline mee.

De Vlaamse Regering bepaalt nader op welke wijze het beschikbare budget, vermeld in het derde lid, verdeeld wordt over de disciplines.

§2. De Vlaamse Regering richt een beoordelingscommissie Internationaal op voor de beoordeling van de internationale presentatieprojecten, vermeld in hoofdstuk 3, afdeling 4, onderafdeling 3.

In de beoordelingscommissie Internationaal zitten vertegenwoordigers van de administratie en experts die binnen en buiten de pool kunnen worden aangesteld om de nodige internationale expertise te waarborgen.

De administratie beoordeelt de volgende internationale instrumenten, waarbij ze experts uit de pool kan betrekken:

- 1° de residentiebeurzen, vermeld in hoofdstuk 3, afdeling 4, onderafdeling 1;
- 2° tegemoetkomingen voor internationale presentatiemomenten, vermeld in hoofdstuk 3, afdeling 4, onderafdeling 2.

§3. De administratie kan diverse ad-hoccommissies van experts aanstellen voor:

- 1° de erkenning en de evaluatie van de erkenning van kunstinstellingen, vermeld in hoofdstuk 4, afdeling 3;
- 2° de beoordeling van de organisaties met specifieke kerntaken, vermeld in hoofdstuk 4, afdeling 4;
- 3° de evaluatie van de beheersovereenkomsten, vermeld in artikel 76;
- 4° het formuleren van aankoopvoorstellen, vermeld in artikel 79.

In een ad-hoccommissie van experts kunnen ook experts buiten de pool worden aangesteld om de nodige expertise te waarborgen.

Afdeling 4. Landschapscommissie

Art. 86. §1. De Vlaamse Regering richt een keer per legislatuur een Landschapscommissie op met het oog op integrale landschapszorg bij de beoordeling van werkingssubsidies, vermeld in hoofdstuk 4.

De Landschapscommissie is samengesteld uit experts die binnen en buiten de pool kunnen worden aangesteld, om kennis over de beoordelingsmethodiek en de disciplines en ook kennis over het bredere kunstenveld te waarborgen.

De Landschapscommissie zorgt voor evenwicht en samenhang over de verschillende disciplines heen door een bijkomend advies op te stellen over:

- 1° de toekenning van werkingssubsidies aan de kunstorganisaties, vermeld in hoofdstuk 4, afdeling 2, met inbegrip van de toekenning van werkingssubsidies voor twee beleidsperiodes, vermeld in artikel 50, tweede lid;
- 2° de eventuele functies, rollen, subdisciplines of aandachtspunten uit de visie-nota, vermeld in artikel 5, §2, 5°, die niet of onvoldoende worden opgenomen door de kunstorganisaties die worden voorgesteld voor subsidiëring. De Vlaamse Regering kan deze elementen meenemen in de onderhandeling met de organisaties, vermeld in artikel 75, eerste lid, in het kader van het afsluiten van de beheersovereenkomst.

§2. De Landschapscommissie neemt haar taak op na afronding van de beoordeling door de beoordelingscommissies, vermeld in afdeling 3.

De administratie bezorgt de definitieve adviezen van de beoordelingscommissies aan de Landschapscommissie.

§3. De Landschapscommissie beoordeelt alleen de aanvragen met een positief advies van de beoordelingscommissies die niet geselecteerd zijn door de beoorde-

lingscommissies binnen het beschikbare budget per discipline, vermeld in artikel 85, §1, vierde lid.

De Landschapscommissie beoordeelt de aanvragen, vermeld in het eerste lid, aan de hand van de beoordelingscriteria, vermeld in artikel 56, §1, 3° en 4°, op een disciplineoverschrijdend niveau.

Voor de beoordeling, vermeld in het eerste lid, deelt de administratie aan de Landschapscommissie het beschikbare budget mee voor dit bijkomende advies. Dat budget vertegenwoordigt een percentage van het beschikbare budget voor de beoordeling en toekenning van alle werkingssubsidies voor kunstorganisaties, vermeld in hoofdstuk 4, afdeling 2.

De Vlaamse Regering bepaalt het percentage, vermeld in het derde lid.

§4. In het bijkomende advies over de aanvragen van kunstorganisaties voor werkingssubsidies voor twee beleidsperiodes, vermeld in paragraaf 1, derde lid, 1°, houdt de Landschapscommissie rekening met de volgende afwegingen:

- 1° een evenwichtige verdeling over disciplines, in relatie tot de verhoudingen in het kunstenveld;
- 2° een evenwichtige verdeling over functies;
- 3° een regionale spreiding.

Hoofdstuk 7. Bepalingen over de gegevensverwerking

Art. 87. De administratie treedt op als de verwerkingsverantwoordelijke van persoonsgegevens, vermeld in artikel 4, 7), van de Algemene Verordening Gegevensbescherming, voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet, om de doelstellingen vermeld in artikel 4 van dit decreet te kunnen bereiken.

Kunstorganisaties, kunstinstellingen en organisaties met specifieke kerntaken mogen persoonsgegevens verwerken in het kader van het indienen van hun aanvraag bij de administratie en de uitvoering van hun taken zoals bepaald in het kader van dit decreet. Zij treden in dat geval op als verwerkingsverantwoordelijke van die persoonsgegevens.

De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet heeft betrekking op volgende categorieën van betrokkenen:

- 1° kunstenaars, zoals gedefinieerd in artikel 3, 9°;
- 2° kunstwerkers, zoals gedefinieerd in artikel 3, 14°;
- 3° medewerkers;
- 4° leden van commissies en experts;
- 5° contactpersonen bij de organisaties;
- 6° personen die vermeld worden in de aanvragen en de bijlagen ervan.

De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet heeft betrekking op volgende categorieën van persoonsgegevens:

- 1° identificatiegegevens, rijksregisternummer of identificatienummer van de sociale zekerheid en andere identificatiegegevens;
- 2° financiële gegevens;
- 3° opleidingsgegevens;
- 4° loon- en tewerkstellingsgegevens;
- 5° gegevens over artistieke output en expertise.

Art. 88. De administratie vraagt in eerste instantie de persoonsgegevens en andere gegevens op bij de authentieke gegevensbronnen, vermeld in artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 houdende de uitvoering van artikel III.66, III.67 en III.68 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Bij gebrek daaraan kan de administratie die gegevens verkrijgen bij de aanvrager.

De administratie wisselt in het kader van de uitvoering van dit decreet minstens de volgende persoonsgegevens uit met de volgende instanties:

- 1° de tewerkstellingsgegevens van de aanvrager met de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid;
- 2° het rijksregisternummer, de identificatiegegevens van de aanvragers met het Rijksregister van de natuurlijke personen.

De uitwisselingen van persoonsgegevens vinden plaats met tussenkomst van de bevoegde dienstenintegratoren, vermeld in artikel 3 van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator.

Art. 89. De maximale bewaringstermijnen voor persoonsgegevens die op basis van dit decreet worden verwerkt, conform artikel 5, lid 1, e), van de Algemene Verordening Gegevensbescherming, worden vastgelegd in beheersregels, conform artikel III.81, §2, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Bij het bepalen van deze bewaartermijnen dient rekening te worden gehouden met de cultuurhistorische waarde van de dossiers.

Art 90. De administratie kan de gegevens van begunstigden die een beurs, projectsubsidies, internationale subsidies of werkingssubsidie hebben ontvangen, bekendmaken.

Bedoelde bekendmaking omvat de volgende informatie:

- 1° de voornaam en de familienaam voor de begunstigden die een natuurlijke persoon zijn;
- 2° de volledige officiële naam zoals deze is ingeschreven in de authentieke bron zoals gedefinieerd in artikel 86, voor de begunstigden die een rechtspersoon zijn;
- 3° de volledige naam van de vereniging zoals deze is ingeschreven in de authentieke bron zoals gedefinieerd in artikel 86 of anderszins officieel is erkend, voor de begunstigden die een vereniging van natuurlijke of rechtspersonen zonder eigen rechtspersoonlijkheid zijn;
- 4° de gemeente waar de begunstigde woont of is ingeschreven in de authentieke bron zoals gedefinieerd in artikel 86, en, indien voorhanden, de postcode of het deel daarvan dat de gemeente identificeert;
- 5° het subsidie-instrument zoals bedoeld in artikel 3, 18°;
- 6° de som van de bedragen die elke begunstigde voor het subsidie-instrument zoals bedoeld in artikel 3, 18°, heeft ontvangen.

Art. 91. De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de verwerking van de persoonsgegevens, de beveiliging van deze gegevens, en de passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen.

Hoofdstuk 8. Slotbepalingen

Afdeling 1. Opheffingsbepaling

Art. 92. Het Kunstendecreet van 13 december 2013, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 maart 2019, wordt opgeheven.

Afdeling 2. Overgangsbepalingen

Art. 93. De strategische visienota die opgesteld is op basis van het Kunstendecreet van 13 december 2013 en die ingediend is bij het Vlaams Parlement op 30 maart 2020 en ingeschreven als parlementair document 258 (2019-2020) – Nr. 1, blijft geldig tot de goedkeuring van de volgende strategische visienota, vermeld in artikel 5.

Art. 94. De Adviescommissie Kunsten en de pool van beoordelaars die aangesteld zijn op basis van het Kunstendecreet van 2013, blijven aangesteld voor de uitvoering van hun opdracht, tot er een nieuwe aanstelling plaatsvindt van de Adviescommissie Kunsten of pool van experts op basis van dit decreet.

Art. 95. De werkingssubsidies en beheersovereenkomsten die op basis van het Kunstendecreet van 13 december 2013, zoals van kracht tot 31 december 2021, voor de periode 2017-2021 toegekend en gesloten zijn, worden verlengd tot en met 31 december 2022.

Art. 96. De eerste vijfjarige beleidsperiode voor werkingssubsidies, vermeld in artikel 50, eerste lid, begint op 1 januari 2023.

Art. 97. In artikel 13 van het decreet van 7 mei 2004 houdende aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector, vervangen bij het decreet van 29 maart 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid wordt het jaartal "2022" vervangen door het jaartal "2023";
- 2° in het eerste lid worden de woorden "Kunstendecreet van 13 december 2013" vervangen door de zinsnede "Kunstendecreet van [...]";
- 3° in het tweede lid wordt de zinsnede "2019, 2020 en 2021" vervangen door de zinsnede "2019, 2020, 2021 en 2022".

Afdeling 3. Inwerkingtreding

Art. 98. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2022, met uitzondering van artikel 3, artikel 7 tot en met 9, artikel 10, §4, artikel 48 tot en met 74 en artikel 82 tot en met 85, die in werking treden op 1 november 2021.

Een kunstenorganisatie die op 15 september 2021 een aanvraag indient voor een projectsubsidie in het kader van het Kunstendecreet van 13 december 2013 en op 1 december 2021 een aanvraag indient voor een werkingssubsidie voor de beleidsperiode 2023-2027 in het kader van het Kunstendecreet van [...], beperkt de aanvraag van de projectsubsidie tot een looptijd van maximaal één jaar.

Een kunstenorganisatie met een toegekende werkingssubsidie voor de periode 2017-2022, kan geen aanvraag indienen voor projectsubsidies, in te dienen uiterlijk op 15 september 2021, vermeld in het tweede lid.